

**Міжнародний центр науки і досліджень
(м. Київ)**

**МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ НАУКИ»

5 - 6 червня 2020 року

**Київ
МЦНід
2020**

УДК 005
ББК 66.3(0)

Актуальні питання сучасної науки: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції м. Київ, 5 - 6 червня 2020 року. – Київ: МЦНІД, 2020. – 68 с.

У даному збірнику представлені тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної науки». Висвітлюються актуальні проблеми розвитку науки на сучасному етапі розвитку. Розглядаються актуальні механізми та інструменти забезпечення перспектив наукових досліджень.

Збірник призначений для студентів, здобувачів наукових ступенів, науковців та практиків.

Всі матеріали представлені в авторській редакції. За повноту та цілісність яких автори безпосередньо несуть відповідальність.

МЦНІД 2020

ЗМІСТ

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ	5
<i>Тупотіна Д.А. БОРОТЬБА З УХИЛЕННЯМ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ</i>	5
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	7
<i>Butryk O. SOCIO-ECONOMIC PROBLEMS OF UKRAINE IN A PANDEMIC STRESS TEST FOR WORLD GDP (GROSS DOMESTIC PRODUCT)</i>	7
<i>Kasianenko V.A. EFFICIENCY OF GRAIN PRODUCTION</i>	9
<i>Гриньов М.А., Воржаскова Ю.П. УНІКАЛЬНІСТЬ СТАРТАП ПРОЕКТУ «КОНСОЛІДАЦІЯ ТА ОБРОБКА ДАНИХ ДЛЯ ОЦІНКИ РІВНЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ»</i>	10
<i>Криховецька З.М., Цюрах Х.П. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ</i>	11
<i>Москвич Н.Л. ПОДАТКОВЕ СТИМУЛЮВАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В УКРАЇНІ</i>	13
<i>Уварова А.Є. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ІЄРАРХІЇ ЛОКАЛЬНИХ КОМПОНЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА</i>	14
<i>Штефан Н.М., Міщенко Д.П. ЗАКОНОМІРНОСТІ, ОСОБЛИВОСТІ ТА СТРУКТУРНІ ЗРУШЕННЯ У ХАРАКТЕРІ ТА ТЕМПАХ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ FİNTECH ТРАНСФОРМАЦІЇ</i>	16
<i>Жалій Т.В., Удовиченко К.М. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ Й НАТО НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ» В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ</i>	17
МЕДИЧНІ НАУКИ	20
<i>Золотухіна В.М., Подус І.О. ЧАСТОТА ПОШИРЕНОСТІ ЕНУРЕЗУ СЕРЕД ОНКОХВОРИХ ДІТЕЙ</i>	20
<i>Хилько В.О., Терещенко Ж.В. ПРОБЛЕМИ ПСИХІЧНОГО СТАНУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ. ТРИВОГА ТА ДЕПРЕСІЯ</i>	21
ПЕДАГОГІЧЕСКІЕ НАУКИ	23
<i>Ванче Бойков, Мариета Гоцева ДОВЕРІЕ - КЛЮЧ К БІЗНЕС-КОММУНІКАЦІИ</i> 23	
<i>Вдовіна О.О. ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ТЕХНІЧНИХ ЗВО ТА ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ</i>	25
<i>Дев'ятовська І.В., Коровіна О.В. СУЧАСНІ МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ</i>	27
<i>Мирошник Л.В., Тарлева А.В. ЕВРОПЕЙСКАЯ ПРАКТИКА В ОБЛАСТИ ГЕНДЕРНОЙ ЛИБЕРАЛИЗАЦИИ ЯЗЫКА</i>	28
<i>Никифоров А.М. З ІСТОРІЇ ПОБУТУВАННЯ ТКАЦТВА НА ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ: ДО ПИТАННЯ ПРО СТАНОВЛЕННЯ НАВЧАННЯ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА В УКРАЇНІ (XIX – ПОЧАТОК ХХ СТОЛІТТЯ)</i>	29
ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	30
<i>Осмоловська А.О. ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ УКРАЇНИ В ЗОВНІШНЬОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ</i>	30
<i>Постельжук Я.В. МЕДІА-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК НАПРЯМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ПРОФІЛАКТИКИ ЗАХВОРЮВАНЬ</i>	31
<i>Філіпчук В.О. МЕРЕЖІ В ПУБЛІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ</i>	34

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ.....	36
<i>Бомок С.К. ВТРАТИ ВРОЖАЮ КАРТОПЛІ ПРИ УРАЖЕННІ СУХОЮ ФУЗАРІОЗНОЮ ГНИЛЛО FUSARIUM КАРТОПЛІ ПІД ЧАС ЗБЕРІГАННЯ.....</i>	<i>36</i>
<i>Корильяк М.З. РЕПРОДУКТИВНІ ПОКАЗНИКИ ТА ЛІПІДНИЙ СКЛАД ІКРИ КОРОПА ЗА ВВЕДЕННЯ ДО РАЦІОНУ РОЗТОРОПШІ ПЯЛМИСТОЇ.....</i>	<i>37</i>
ТЕХНІЧНІ НАУКИ.....	39
<i>Ivchuk V.A. ACTUAL PROBLEMS OF MODERN SCIENCE. NFC-ROADS</i>	<i>39</i>
<i>Бенько Т.Г. МОДЕЛЮВАННЯ І ДОСЛІДЖЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИК ОПЕРАЦІЙНОГО ПІДСИЛЮВАЧА НА ОСНОВІ КОМІРОК БМК В СЕРЕДОВИЩІ MICROWIND ДЛЯ СЕНСОРНИХ МІКРОСИСТЕМ.</i>	<i>40</i>
<i>Білоус Г.О. ВИКОРИСТАННЯ GULP В ПРОЦЕСІ СТВОРЕННЯ САЙТІВ.....</i>	<i>43</i>
<i>Вигиринський О.С., Черних О.П. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ХАРАКТЕРИСТИК JS ФРЕЙМВОРКІВ ДЛЯ РОЗРОБКИ ВЕБ-ДОДАТКУ.....</i>	<i>45</i>
<i>Курило Б.А. МЕХАНІЗМ ЗАСТОСУВАННЯ ГЕНЕРАТОРА ВИПАДКОВИХ ЧИСЕЛ У СТРАТЕГІЧНИХ ІГРАХ.....</i>	<i>46</i>
<i>Малітчук А.Д. КОМПОНЕНТІВ КЛІЄНТ-СЕРВЕРНОЇ АРХІТЕКТУРНИЙ СТИЛЬ ВЗАЄМОДІЇ АРХІТЕКТУРИ REST API.....</i>	<i>47</i>
<i>Петрова Р.В., Лантій А.А. ДОСЛІДЖЕННЯ ПСЕВДОВИПАДКОВИХ ЕФЕКТИВ У КОМП'ЮТЕРНИХ ІГРАХ.....</i>	<i>48</i>
ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ	49
<i>Lisichenko M. DEVELOPMENT OF ROWING IN UKRAINE</i>	<i>49</i>
<i>Бугайова К.М. ФІЗИЧНІ ВПРАВИ-ФАКТОР ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ. Я ТА ПІДВИЩЕННЯ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ ЛЮДИНИ</i>	<i>50</i>
<i>Волошко В.Э. ВПЛИВ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ</i>	<i>53</i>
<i>Наговіцина О.П. ОСНОВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВНЗ.....</i>	<i>55</i>
<i>Палазюк Д.С. ІННОВАЦІЙНІ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ – МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ..</i>	<i>56</i>
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ.....	58
<i>Havrylko Y.V., Kak S.R. METHODOLOGY OF RISK ASSESSMENT BASED ON BIOLOGICAL HAZARD INDICATORS OF TROOPS (FORCES).....</i>	<i>58</i>
ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ.....	60
<i>Don A.V. THE ROLE OF THE ENGLISH LANGUAGE IN THE MODERN SOCIETY</i>	<i>60</i>
<i>Макогончук Н.В. КРОС-КУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ.....</i>	<i>61</i>
<i>Одінцова О.О. ТЕМАТИКА І ПРОБЛЕМАТИКА РОМАНУ-АНТИУТОПІЇ МАРГАРЕТ ЕТВУД "РОЗПОВІДЬ СЛУЖНИЦІ"</i>	<i>63</i>
ЮРИДИЧНІ НАУКИ	64
<i>Беседа Г.Р., Майстренко С.В. ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ СВОБОДИ У ПЕРІОД КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ У ЧАСИ ПАНДЕМІЇ</i>	<i>64</i>
<i>Ворона Ю.С. ПРО ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПІВРОБІТНИКАМИ ПОЛІЦІЇ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ.....</i>	<i>66</i>
<i>Гіденко Є.С., Звєзінцева А.М. ПРОБЛЕМАТИКА НАРКОТИКІВ В СУЛЬСПЛЬСТВІ ...</i>	<i>67</i>

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Тупотіна Діана Артурівна,

курсант 2 курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування,

Науковий керівник: Ярошенко Артем Сергійович,

к.ю.н., старший викладач кафедри цивільного права та процесу.

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

БОРОТЬБА З УХИЛЕННЯМ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ

Податок як соціально-економічна та історична категорія привертав до себе увагу представників економічної доктрини протягом всієї історії свого існування. Велика кількість праць відомих економістів і вчених присвячується саме історії зародження, а також становлення податків. У міру того, як розвивалося держава і суспільство, самі податки теж піддавалися досить частих змін. Отже, змінювалося і саме уявлення про податки.

У міру становлення і розвитку товарно-грошових відносин податки набувають найважливішу форму перерозподілу доходів населення для цілей фінансування діяльності держави. Саме в зв'язку з цим різні аспекти оподаткування стають об'єктом для аналізу і вивчення.

На сьогоднішній день населення України слабо проінформоване про заходи, які можуть бути застосовані до осіб, які ухиляються від сплати податків і таким, що порушує податкове законодавство. Необхідно визначити причини і наслідки (збитки) ухилення від сплати податків. Також однією з невирішених проблем є те, що легальні методи догляду від надмірного податкового тягаря практично не використовуються.

Виходячи з цього, вважаємо за необхідне, визначити кілька способів боротьби з ухиленням від сплати податків:

- удосконалення законодавчої і нормативної бази, що дає можливість закрити «прогалини», що використовуються для ухилення від сплати податків;

- посилення санкцій проти порушників податкового законодавства;

- формування сучасного комплексу організаційних і правових заходів попередження та припинення ухилення від оподаткування. [1]

До комплексу попереджувальних заходів входить надання консультативно-методичної допомоги платникам податків, своєчасне висвітлення змін податкового законодавства у пресі, оприлюднення інформації про найбільш типові порушення податкового законодавства та огляд господарської і судової практики.

Відповідальність за умисне ухилення від сплати податків передбачена ст. 212 Кримінального Кодексу України та залежить від неоподаткованого мінімуму доходів громадян, а саме: « Умисне ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), що входять в систему оподаткування, введених у встановленому законом порядку, вчинене службовою особою підприємства, установи, організації, незалежно від форми власності або особою, що займається підприємницькою діяльністю без створення юридичної особи чи будь-якою іншою особою, яка зобов'язана їх сплачувати, якщо ці діяння призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів у значних розмірах, - карається штрафом від трьох тисяч до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.» [2]

А ось наприклад, Кодекс «Внутрішніх доходів» США говорить, що «будь-яка особа, навмисно намагавшись будь-яким способом ухилитися від будь-якого податку або іншого платежу, що стягується відповідно до закону, в доповненні до штрафних санкцій, передбачених законом, буде визнано винним у тяжкому злочині і, згідно з обвинувальним вироком, має бути піддано штрафу, що не перевищує 100 тис. дол. (500 тис. дол. для корпорацій) або позбавлення волі на строк до 5 років, або того й іншого одночасно, а також буде нести всі витрати по судовому розгляду».

У Франції несплата корпорацією податку в термін, неподання в термін податкової декларації, веде до штрафу в розмірі 10% суми, що підлягає сплаті, плюс 0,75% пені за кожний місяць прострочення. Якщо в процесі податкової перевірки були виявлені порушення закону, то стягується штраф у розмірі 40-80% суми несплаченого податку за «недобросовісні дії і шахрайство при обчисленні і сплаті податків».

На жаль, одними каральними заходами, погрозами застосування процедури банкрутства по відношенню до найбільших підприємств дану проблему не вирішити. У порівнянні з країнами з розвинутою економікою, специфіка України та інших «перехідних країн» з точки зору контролю за виконанням платниками податків фінансового законодавства обумовлена, перш за все, такими факторами, як: слабка фінансова дисципліна платників податків внаслідок низької податкової культури в суспільстві; недосконалість законодавчої бази, яка не дозволяє залучати до повної відповідальності злісних неплательників; надлишкова фіскальна орієнтація.

Моральні причини. Основним фактором, що є стимулом до ухилення від оподаткування є серйозна недовіра і невдоволення з боку платників податків до держави. Тим більше, податки - це примусові платежі, що зменшують доходи і майно громадян, саме тому платники податків ніколи не брали їх добровільно. У зв'язку з цим цілком зрозуміла негативна реакція платників податків по відношенню до сплати податків і зборів.

Політичні причини. Ставлення платників податків до чинної податкової системи знаходяться в прямій залежності від цілей витрачання податкових доходів. Іншими словами, якщо податкові доходи використовуються на такі цілі, як освіта, медицина, соціальні програми тощо, то громадяни особисто зацікавлені у сплаті податків і зборів. У тому ж випадку, коли кошти з бюджету спрямовуються на інші, які не першорядні цілі, громадяни втрачають стимул в добросовісної сплати податків і зборів. [3]

Економічні причини. У періоди економічних криз громадяни більшою мірою ухиляються від оподаткування у зв'язку з бажанням збільшити свої доходи.

Технічні причини. Їх можна віднести до податкової системи, а точніше, до її недосконалості, так як часті зміни законодавства, а також податкової системи в цілому, можуть привести в кінцевому підсумку до того, що громадяни не будуть впевнені в стабільності, що позбавить їх можливості здійснювати планування своєї діяльності на тривалій період часу, підсумком цього буде ухилення від оподаткування.

Таким чином, ухилення від податків в будь-якій державі вважається негативним явищем. Виходячи зі світової практики, в число зазначених заходів слід також включити посилення вимог до встановлення особи клієнта, реєстрації клієнтурі і операцій з грошовими коштами або іншим майном, обмеження режиму комерційної та банківської таємниці, встановлення відповідальності за приховування інформації про операції, що мають незаконний або підозрілий характер. У даній області максимальну ефективність матиме оперативний контроль за даними порушеннями, однак для вирішення цієї проблеми, яка, зрозуміло, несе серйозну загрозу для економічного становища держави, важливий системний підхід. На наш погляд, саме тісна взаємодія з громадянами в сфері податкової освіти, а також робота з виявлення податкових порушень, є найбільш важливим і значущим способом по боротьбі з ухиленням від сплати податків і зборів в довгостроковій перспективі. Тому необхідно виробляти, робити і постійно вдосконалювати заходи по боротьбі з незаконною несплатою податків, що дозволить збільшити дохідну частину бюджету, а, отже, і реалізацію всіх функцій держави в повному обсязі.

Література:

1. С. О. Ухилення від сплати податків як основний чинник тіньової економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 12 [1]
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року / упор. та попереднє слово: М.І. Мельник, М.І. Хавронюк / М.І. Хавронюк. Категорії злочинів і санкції Особливої частини КК України: наукові дослідження та деякі висновки / за ред. М.І. Мельника. – К.: А.С.К., 2001 [2]
3. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс]. – Доступний з URL: <http://www.me.gov.ua> [3]

SOCIO-ECONOMIC PROBLEMS OF UKRAINE IN A PANDEMIC. STRESS TEST FOR WORLD GDP (GROSS DOMESTIC PRODUCT)

In late 2019 – early 2020, humanity faced an epidemic of a new coronavirus types - COVID-19. In March 2020, the WHO (World Health Organization) recognized this epidemic as a pandemic. Most countries in the world have found themselves in absolute uncertainty conditions due to the rapid threat of spreading the disease. Therefore, they try to overcome the disease in different ways. In some countries of the world, including Ukraine, national quarantine has been introduced. The Government of Ukraine has introduced a state of emergency throughout the country on March 25, 2020. Every day, humanity is faced with new types of diseases and viruses. Every year, humanity spends a lot of money to fight these diseases, invents drugs, develops vaccines, introduces new treatment protocols. Obviously, in the future it is necessary to take into account the possible spread of dangerous diseases and their impact on developing the modern world.

Coronavirus epidemic outbreak has become another global challenge for humanity. On the one hand, it is about the ability to quickly and effectively determine the origin of the pathogen of the next disease and to develop appropriate methods and pharmaceuticals for treatment.

On the other hand, any epidemic, not to mention a pandemic, has very specific economic consequences in the short, medium and long term.

In addition, the spread of COVID-19 could undermine the global food market.

The first thing that needs to be said is FAO (Food and Agriculture Organization) states: "The food crisis threatens the world unless swift action is taken to protect the most vulnerable by supporting food supply chains around the world. This will mitigate the pandemics effects on the entire food system. "

According to World Bank experts, pandemics today could be a real shock to the global economy: a major pandemic could cause economic losses of nearly 5% of world GDP, or more than \$ 3 trillion, while losses from a "weak" flu pandemic (like a virus H1N1 2009) may cost about 0.5% of world GDP (Table 1).

Table 1. Examples of financial consequences of events with zoonotic infectious diseases outside the health sector.

Sectors most affected	date	country	disease	Type of detriment	Economic cost, \$
Tourism	2009	Mexico	H1N1	Tourism	2,8 billion
Agriculture	1998-2002	Somalia	RVF	Loss of livestock exports	405 million
Government	1989-1999	Malaysia	Nipah	Lose tax revenue	135 million
Finances	2013-2015	Ghana, Liberia, Sierra Leone	Ebola	Loss of investor confidence	600 million
Travel	2003	World	SARS	Losses of air carriers	More than 7 billion

Source: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/>

All major indexes of the world's leading stock exchanges in Japan, Britain and the United States have fallen significantly since the disease began to spread late last year.

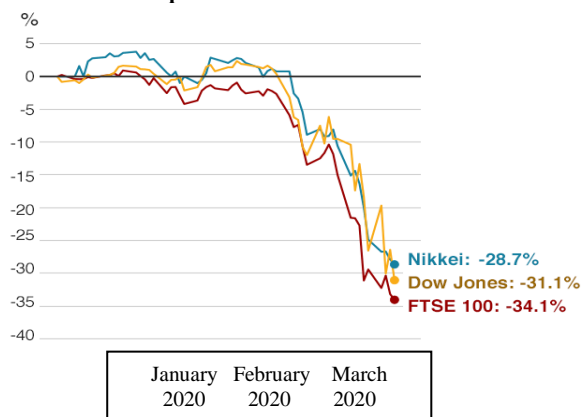
Since the beginning of the new year, FTSE has fallen by 34.1%, Dow Jones Industrial Average - by 31.1%, and Nikkei - by 28.7% (Table 2).

At the same time, the American Dow Jones and the British FTSE have experienced record declines in more than 30 years - since 1987. These figures mean that investors fear that the spread of the coronavirus will halt economic growth and that government action will be insufficient to prevent the spread of the disease.

In response, central banks in many countries have begun lowering discount rates to make money cheaper and loans more affordable. In theory, this should also support consumer demand. Among those who went to lower the discount rate are the US Federal Reserve and the Bank of England. After analyzing China's economy during the

coronavirus period, we can make assumptions about the change in the country's GDP in four possible scenarios (Table 3). Such a study is very important for a detailed understanding of the mechanism of the spread of relevant economic shocks.

Table 2. The impact of coronavirus from the outbreak onset

Source: <https://www.bloomberg.com/europe>

Table 3. Four economic impact stages of coronavirus.

Scenario	Date of overcoming the epidemic	Probability,%	Estimation of China's real GDP growth in 2020
Optimistic	The end of February	25	5.7
Base	The end of March	50	5.4
Pessimistic	The end of June	20	4.5
Disastrous	The epidemic is not overcome in 2020	5	<4.5

Source: The Economist Intelligence Unit

According to experts from Oxford Economics, due to the spread of coronavirus, world GDP growth in the first quarter of 2020 will slow to 1.9% compared to the first quarter of 2019. This requires a revision of the global growth forecast for 2020 from 2.5% to 2.3%. For comparison, in 2019 the world economy grew by 2.6% compared to 2018. In total, according to Oxford Economics, depending on the scenario, "epidemic" losses of the world economy can range from \$ 0.4 to \$ 1.1 trillion.

Therefore, during the pandemic, businesses around the world are forced to adapt faster than all other areas, because without a working economy to defeat the pandemic in principle is impossible. Companies are trying to quickly reduce costs and restructure business processes. At the same time, many of them are looking for and finding an opportunity not only to continue working in crisis conditions, but also to help society and the state to cope with new unexpected challenges.

The focus of corporate social responsibility has shifted to the fight against the pandemic as definitely a priority. And the active participation of business in solving the problems facing society as a whole has never been so relevant.

References:

1. COVID-19 pandemic - impact on food and agriculture. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL: <http://www.fao.org/2019-ncov/q-and-a/en/?fbclid=IwAR0thzIxle1xHh4o5w09ago%20G4 MCP1 kwAMV8oXD35hA-JBV20cNK1wZ3P5JM>
2. COVID-19 is an emerging, rapidly evolving situation. Turning discovery into health. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. Bloomberg Enhances Mapping Tool to Track Covid-19 Impact. URL: <https://www.bloomberg.com/company/press/bloomberg-enhances-mapping-tool-to-track-covid-19-impact/>
4. Economic and geopolitical insight guiding the world's organisations. URL: <https://www.eiu.com/n/>

EFFICIENCY OF GRAIN PRODUCTION

The efficiency of crop production, including grain - is a generalized and complete reflection of the final results of activities, using the means of labor, objects of labor and labor in the business entity for the relevant period of time.

Efficiency is an economic category that reflects the relationship between the results obtained and the resources expended to achieve them, and when measuring efficiency, resources can be represented either to a certain extent at their original (revalued) value (resources used), or part of their value in form of production costs (production resources consumed) [2].

According to the specifics of agricultural production, the following types of efficiency are distinguished: economic, technological and social.

Technological efficiency expresses the final result of production, which is obtained by the interaction between the factors of production. In the field of crop production, the main indicators of technological efficiency are: crop yield per hectare of sown area of the crop and the quality of the products.

Economic efficiency is expressed in cost indicators, which are calculated by the ratio of resources and production results.

Social efficiency includes increasing new jobs, increasing employment, reducing working hours, improving working conditions, reducing harmful substances that negatively affect the environment and, consequently, human health, health and safety, and so on.

The calculation of the unit cost of grain products is carried out in order to determine the effectiveness of planned and actually implemented agro-technical, technological, organizational and economic measures aimed at the development and improvement of production and to justify the pricing policy of the enterprise.

Cost accounting and determination of the cost of grain is a documented, timely, complete and accurate reflection of the actual costs of their production to ensure control over the use of material, labor and financial resources.

The final stage of calculating cereals is the inclusion in determining their cost of costs associated with the provision of services by elevators. It is advisable to calculate the services of elevators separately: in terms of operations for storage, drying and processing by determining their cost per 1 ton of grain.

To determine the time-comparable cost and equivalent price of grain products, it is necessary to use the method of rapid determination of the cost of production. The methodological basis of this technique involves the use of scientifically sound standards of costs for growing grain and taking into account existing prices for input material resources, which will ensure the equivalence of exchange between all areas of agriculture and the regulatory level of profitability [1].

Therefore, to increase the efficiency of production and reduce the cost of grain, the agricultural enterprise needs to perform work in such areas:

- improving the efficiency of land, material and labor resources, which the company uses to ensure the production of various types;
- improving product quality and reducing production costs, which will allow to obtain greater profits, through a reasonable increase in price, which in turn will increase the efficiency of the enterprise;
- to introduce advanced farming systems, the latest production technologies, to use scientifically substantiated crop rotations;
- intensification of production through rational chemicalization and radical improvement of land;

Literature:

1. Altukhov A.I. Improving the efficiency of grain production on the basis of scientific and technological progress / Kyiv, 2015.
2. Sobchenko A. Agricultural and resource economics: international scientific e-journal. - 2016.

УНІКАЛЬНІСТЬ СТАРТАП ПРОЕКТУ «КОНСОЛІДАЦІЯ ТА ОБРОБКА ДАНИХ ДЛЯ ОЦІНКИ РІВНЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ»

Велика кількість компаній потребує постійної обробки різноманітної документації, для покращення та спрощення роботи. Дану проблему можна вирішити з допомогою програмного продукту, що забезпечить консолідацію даних.

Консолідація даних – процес пошуку, відбору, структурування, перетворення, зберігання та надання споживачу інформації по заданим темам. Консолідовані дані – це отримані з декількох джерел та системно інтегровані різноманітні інформаційні ресурси, які в сукупності поділені ознаками повноти, цілісності, несуперечності та складають адекватну інформаційну модель проблемної області з метою її аналізу опрацювання та ефективного використання в процесах підтримки прийняття рішень [1].

Програмний продукт, який буде консолідувати та обробляти дані для оцінки рівня міжнародної діяльності організації дозволить спростити роботу між компаніями та філіями, пришвидшити реалізацію продукції, вчасно змінювати програму компанії, орієнтуючись на різноманітні звітні дані. Компанії матимуть можливість завантаження різних документів з інформаційними даними до програми, проведення обробки цих даних, отримання результатів консолідації та збереження у форматі звіту.

Для роботи з даними та проведення їх консолідації, повної або часткової використовуються наступні програми: 1С (інструмент для автоматизації завдань, пов'язаних зі складанням плану діяльності, підготовкою і аналізом звітності компанії, філіальних структур і груп компаній); РЕМонлайн (сервіс зведення бізнес-показників на одній сторінці, дозволяє переглядати онлайн звіти та керувати компанією дистанційно); М.Е.Дос (програма формування звітності для державних органів, є можливість використання для обміну електронними документами); Excel (програма для формування таблиць та їх аналізу); Second Prism (графічне представлення даних); DataMarket (портал відкритих даних, для обирання змінних з великої кількості існуючих даних різних підприємств та проведення аналізу).

Сьогодні для впровадження проекту недостатньо лише ідеї та її реалізації, необхідно вихід на ринок та окуплення затрачених на реалізацію ресурси. Найкращим кроком в цьому напрямку має стати стартап.

При створенні такого стартап-проекту в першу чергу необхідними є розуміння ринку та бажань аудиторії та відповідно створення продукту, з необхідним та доцільним функціоналом. Також важливим є розробка бізнес-плану, оформлення патенту, авторських прав та залучення інвесторів, що зможуть покрити витрати на проект [2]. Однією з перешкод впровадження такого стартап-проекту є залучення клієнтів, а саме їх статус, оскільки проект «Консолідація та обробка даних для оцінки рівня міжнародної діяльності організації» створюється для різного роду компаній. Компанії бажать отримати не лише надійний, але й перевірений продукт, що користується довірою.

Тому створення і впровадження подібного стартап-проекту є основою для реалізації та широкого впровадження проекту консолідації та обробки даних для оцінки рівня міжнародної діяльності організації, яка спростить обробку інформації на ринку.

Література:

1. Пасічник В. В., Кунанець Н. Е. Вступ до фаху "Консолідована інформація" : навч. посіб. Львів. Вид-во Львів. політехніки, 2013. 196 с.
2. Баб'ячок Р. І. Основні тенденції розвитку стартапів в Україні - проблеми, перешкоди і можливості. 2018. URL: <https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Osnovni-tendentsiyi-rozvytku-startapiv-v-Ukrayini-1-1.pdf> (дата звернення 01.06.2020)

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

На поточному етапі розвитку економіки діяльність банків є важливою складовою економічних відносин. Задоволення потреб в обслуговуванні фізичних та юридичних осіб банківськими установами можливе саме шляхом надання різноманітних банківських послуг, а тому подальше вдосконалення практики їх надання та розширення має важливе значення для економіки країни.

Банки є основними посередниками у перерозподілі капіталів, у забезпеченні безперервності процесу економічного відтворення. Банківські послуги активно впливають на розвиток економіки України як на макро-, так і на мікрорівні. По-перше, вони є одним із діючих факторів інтенсифікації відтворюваного процесу в цілому. По-друге, банківські послуги відіграють значну роль у задоволенні потреб населення, підвищенні його життєвого рівня шляхом надання кредитів.

Здійснюючи свою діяльність на ринку банківських послуг, банки конкурують з іншими фінансово-кредитними установами: кредитними спілками, ломбардами, фінансовими компаніями (кредитні послуги); небанківськими фінансовими установами, яким НБУ видано ліцензії на переказ коштів; пунктами обміну валют інших кредитно-фінансових установ чи суб'єктів підприємницької діяльності тощо. Проте, на сьогодні банківські установи мають значні переваги, оскільки, як правило, їх послуги дешевші та користуються більшою популярністю. Тому, дослідження проблем розвитку банківських послуг з метою ефективного обслуговування потреб суб'єктів економіки та пошуку ефективних шляхів їх удосконалення є актуальною проблемою в контексті формування конкурентоспроможного вітчизняного банківського простору.

Один з сучасних науковців Дзюблюк О. В. визначає, що банківська послуга є кінцевим результатом функціонування банків щодо задоволення споживацьких потреб, пов'язаних із рухом грошових ресурсів або впровадженням інших видів діяльності, що відображаються поза балансом; має на меті реалізацію певних операцій та задоволення потреб споживача[1].

Згідно з Законом України [2], відрізняють види банківських послуг, що є базовими та пропонуються лише в банках: 1) залучення у вклади коштів юридичних і фізичних осіб, в тому числі в банківських металах; 2) відкриття та ведення поточних (кореспондентських) клієнтських рахунків та спеціальних умовних рахунків escrow; 3) розміщення коштів та банківських металів, залучених у вклади, поточні (кореспондентські) рахунки, від власного імені, на своїх умовах та на власний ризик. Крім базових, банки можуть надавати інші види фінансових послуг, які визначені Законом України «Про фінансові послуги...», при цьому банківські послуги входять до складу фінансових, які визначені як операції з фінансовими активами, що виконуються в інтересах третіх осіб за власний рахунок чи цих осіб, а у випадках, які передбачені законодавством, і за рахунок фінансових активів, залучених від інших осіб, із метою отримання прибутку чи збереження реальної вартості активів [3].

Сучасні банки пропонують великий асортимент банківських послуг, як для корпоративних, так і для індивідуальних клієнтів. Досить висока конкуренція змушує їх постійно впроваджувати нові види банківських послуг та покращувати їх якість.

З кожним роком збільшується попит на кредитні послуги як з боку фізичних осіб, так і юридичних. Гальмуючими чинниками розвитку кредитних послуг банків є: низький рівень капіталізації; обмеженість довгострокового кредитування короткостроковою ресурсною базою; висока вартість депозитних ресурсів; відсутність у більшості банків ефективних механізмів та інструментів управління ризиками, планування та стратегії розвитку; низький рівень банківського менеджменту і корпоративного управління тощо. Напрямами розвитку кредитних послуг банків у сучасних умовах є запровадження нових видів банківських продуктів в для юридичних осіб, впровадження програми кредитування стартового бізнесу; розробка нових видів банківських продуктів для на осіб, які є найменш захищеною ланкою населення. Водночас, на рівні банків необхідно більшу увагу приділяти освоєнню та впровадженню нових методів кредитування, таких як лізинг, факторинг, венчурне кредитування, форфейтування.

Банки повинні якісно задовольняти необхідні потреби клієнтів у депозитних послугах, розробляючи та впроваджуючи нові види депозитних продуктів та удосконалюючи технології щодо обслуговування

клієнтів. З метою залучення більшої кількості клієнтів для розміщення вільних коштів у формі банківських депозитів нині необхідно пропонувати ще більш вигідні та оптимальні умови залучення коштів у вклади, що визначені маркетинговою стратегією розвитку банку; усі зусилля менеджерів банку максимізувати для належного управління депозитним портфелем банківської установи; вжити заходи впливу на економічній поведінку потенційних вкладників, заохочувати підтримку стабільних залишків і стимулювання притоку коштів на поточних рахунках шляхом надання додаткових банківських послуг та підвищення якості обслуговування, створення злагодженої системи відшкодування інвесторам коштів неплатоспроможних банків в Україні. Задля досягнення своїх цілей банківська установа повинна працювати за принципом гнучкої депозитної політики. Напрямами розвитку депозитної діяльності для банківської установи є постійне інформування громадян стосовно переваг та можливостей депозитів для підвищення фінансової грамотності громадян; залучення до роботи досвідчених менеджерів зі знаннями психології з метою забезпечення більш продуктивної роботи банківських працівників з клієнтами; поширення реклами, яка містила б інформацію, пов'язану з умовами залучення вкладів та основних аспектів депозитної політики банків [4]. Все це призведе до того, що банк зможе залучити більшу кількість клієнтів, завоює нові сегменти на ринку.

Серед багатьох факторів, які визначають розвиток депозитних послуг банків важливе місце посідає чинник довіри населення до банків, для зміцнення якої важливе значення має послаблення політичних ризиків, які застерігають від вкладень у банки [5], позитивний фінансовий стан і високий кредитний рейтинг банків.

На сучасному етапі розвитку банківського сегмента ринку, споживачі банківських послуг, перш за все, потребують від банку різноманітності, мобільності та технологічності сервісу обслуговування. У зв'язку з цим, банки все більше розвивають процес автоматизації банківських послуг, надаючи клієнтам можливість здійснювати свої операції дистанційно.

Для розвитку ринку банківських послуг необхідне: постійне вивчення банками потреб ринку, пропонування клієнтам якісних послуг, впровадження банками інновацій; участь банків у соціальних проєктах, активне інформування про асортимент банківських послуг та формування у клієнтів потреби в отриманні банківських послуг; подальший розвиток дистанційних форм надання банківських послуг (інтернет-банкінг, мобільний банкінг); забезпечення банківськими установами безпеки надання послуг населенню.

Одним з основних напрямів розвитку є активне впровадження інтернет-банкінгу, це пов'язано перш за все з потребами клієнтів, оскільки більшість послуг потребують значних затрат часу у відділеннях банків, зокрема: внесення щомісячної плати на погашення кредитної заборгованості, оплата комунальних послуг, грошові перекази, оформлення депозиту та інші [6].

Поряд з дистанційним обслуговуванням банки повинні пропонувати своїм клієнтам сучасні технології апаратно-програмного захисту від несанкціонованого доступу до рахунку, системи оперативного інформування про стан рахунку. Клієнти завжди повинні мати можливість отримати консультацію з питань підключення і користування новими технологіями [7].

Поєднання традиційного банківського обслуговування з нетрадиційними видами дозволить збільшити ефективність діяльності не лише окремого банку, але й усієї банківської системи [8].

Успішне впровадження банками інноваційних технологій при надання банківських послуг дозволить забезпечити конкурентні переваги, збільшити клієнтську базу, знизити транзакційні витрати за рахунок ефекту масштабу тощо.

Література:

1. Дзюблюк О. Ринок банківських послуг: теоретичні аспекти організації стратегії розвитку в Україні. Фінанси України. 2005. № 6. С. 41 – 49.
2. Про банки і банківську діяльність: Закон України. URL: [http:// zakon2.rada.gov.ua/](http://zakon2.rada.gov.ua/)
3. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664-III URL: [http:// zakon2.rada.gov.ua/](http://zakon2.rada.gov.ua/)
4. Кумейко О.М., Дереза В.В. Депозитна діяльність банків в аспекті формування їхньої ресурсної бази. Економіка і суспільство. 2017. № 10. С. 624–630.
5. Руда О. Л. Сучасні тенденції на ринку банківських послуг в Україні та їх вплив на фінансову діяльність банківської системи. Агросвіт. 2019. № 9. С. 25-31.
6. Москальов А. А., Рудько А. О. Інтернет-банкінг як напрям розвитку банківських послуг. Молодий вчений. 2018. № 11(2). С. 1172-1175. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_11\(2\)_157](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_11(2)_157)
7. Гриджук Д. М. Роль конкурентного середовища на ринку банківських послуг у забезпеченні ефективності банківської діяльності. Економіка. Фінанси. Право. 2018. № 2. С. 16-22.
8. Репета М. М., Смолінська С. Д. Напрями удосконалення фінансових послуг банків в Україні. Молодий вчений. 2018. № 10(2). С. 877-880. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_10\(2\)_108](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_10(2)_108)

ПОДАТКОВЕ СТИМУЛЮВАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Сьогодні економіка України потерпає від нестабільності, енергетичної кризи та хронічного дефіциту бюджету. Складна економічна та політична ситуація підштовхує до пошуку шляхів розв'язання проблеми енергозбереження через залучення інвестицій та удосконалення існуючого механізму податкового стимулювання у сферу енергозбереження. Дослідження даної проблеми відбувається вже давно, проте питання удосконалення податкових інструментів стимулювання інвестицій у енергозбереження залишається не достатньо розкритим, що обумовлює актуальність обраної теми.

Основним завданням роботи є аналіз існуючих інструментів податкового стимулювання залучення інвестицій у енергозбереження в Україні та розробка позицій для їх удосконалення.

В Україні для стимулювання виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, застосовуються економічні важелі, передбачені законодавством про енергозбереження та охорону довкілля, з метою розширення використання альтернативних джерел енергії.

У ст. 16 Закону України «Про енергозбереження» встановлює, що стимулювання енергозбереження здійснюється, зокрема, шляхом: надання податкових пільг підприємствам-виробникам енергозберігаючого обладнання, техніки і матеріалів, засобів вимірювання, контролю та управління витратами паливно-енергетичних ресурсів, обладнання для використання нетрадиційних та поновлюваних джерел енергії; надання податкових пільг підприємствам, які використовують устаткування, що працює на нетрадиційних та поновлюваних джерелах енергії [3].

Для стимулювання залучення інвестицій у енергозберігаючі технології законодавством передбачено ряд пільг із основних бюджетоутворюючих податків, що діють в Україні. Таким чином, щодо податку на прибуток підприємств Податковим кодексом (п. 1 ст. 158 Розділу III), звільняється від оподаткування 80 відсотків прибутку підприємств, отриманого від продажу на митній території України товарів власного виробництва за переліком, встановленим Кабінетом Міністрів України. Також податковим законодавством (п. 2 стаття 152) передбачено звільнення від оподаткування 50 відсотків прибутку, отриманого від здійснення енергоефективних заходів та реалізації енергоефективних проєктів підприємств, що включені до Державного реєстру підприємств, установ, організацій, які здійснюють розроблення, впровадження та використання енергоефективних заходів та проєктів [2; 4].

Серед операцій, що звільняються від оподаткування ПДВ у п. 16 ст. 197 Податкового кодексу передбачено операції із ввезення на митну територію України товарів за переліком, встановленим Кабінетом Міністрів України. Крім того у п. 6 ст. 276 ПКУ передбачена пільга і щодо земельного податку, згідно з якою податок за земельні ділянки (в межах та за межами населених пунктів), надані для розміщення об'єктів енергетики, які виробляють електричну енергію з відновлюваних джерел енергії, справляється у розмірі 25 відсотків його суми [2]. Разом з тим, такі заходи не дають відчутного позитивного та стимулюючого ефекту. Спрямовані на використання юридичними особами і суб'єктами підприємницької діяльності вони не забезпечують достатніх результатів щодо активізації процесів енергозбереження серед них [1, с. 53-54].

Представники компаній, що працюють на українському ринку альтернативної енергетики, зазначають, що існуюче законодавство недосконале та потребує значних доповнень та уточнень. Зокрема, наголошується на тому, що процедура отримання пільги у вигляді звільнення від податку на прибуток є досить складною та бюрократизованою. Таку пільгу може отримати підприємство, яке занесене до спеціального Державного реєстру. Для того, щоб потрапити в реєстр треба пройти відповідну експертизу Державної інспекції по енергозбереженню, однак відповідну інструкцію було розроблено лише для енергоефективних проєктів, а механізм проведення подібних експертиз для виробників обладнання не визначено [3].

Враховуючи відсутність у державі вільних коштів і несприятливий інвестиційний клімат, найбільш перспективним джерелом інвестицій на сьогодні лишаються кошти населення. Тому завданням держави за таких умов є стимулювання та податкова підтримка залучення коштів населення у процеси енергозбереження та теплореновацію будівель, що матиме позитивний ефект зменшення витрат

енергоресурсів у житлово-комунальному секторі економіки. Для цього в Україні потрібно на державному рівні встановити надання субсидій при придбанні теплоізоляційних матеріалів для своїх будинків і енергозберігаючого устаткування та налагодити чітку систему контролю за використанням енергоресурсів, через встановлення законодавчих та нормативних вимоги до показників енергоефективності.

Позитивний ефект, на нашу думку, матиме запровадження податкової пільги для здійснення заходів із енергоефективності. Цю пільгу можна надавати у вигляді податкової знижки з ПДФО на кошти фізичних осіб, що були залучені у заходи з утеплення власних будівель населенням [1].

Крім того, слід звернути увагу на досвід європейських країн, в яких підтримка енергозбереження здійснюється на державному рівні через використання податкових стимулів. Зокрема у Польщі існує спеціальний комунальний фонд, кошти якого акумулюють за рахунок зборів від населення і використовуються для реалізації недорогих проектів енергозбереження, підвищення якості опалення, поточний ремонт. Такі інструменти, які вдало працюють в наших сусідів, можуть увінчатися успіхом і в українських реаліях [1, с. 63; 5].

Отже, в умовах складної політичної та економічної ситуації в Україні проблема енергозбереження потребує негайного розв'язання. Існуючі заходи податкового стимулювання залучення інвестицій на практиці не забезпечують достатніх результатів. Тому найбільш перспективним напрямом на сьогодні є податкове стимулювання залучення коштів населення в процеси енергозбереження.

Література:

1. Цимбалюк І.О. Податкове стимулювання залучення інвестицій у енергозбереження в Україні Еколого-економічні засади раціонального природокористування: теорія та практика реалізації: [кол. моногр.]. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. С. 45-73.
2. Податковий Кодекс України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/nk/>.
3. Дима В. В. Податкові пільги у сфері альтернативної енергетики як механізм державного стимулювання розвитку «зеленої» економіки в Україні. Трансформація фіскальної політики України в умовах євроінтеграції: VIII науково-практична інтернет-конференція (1–15 грудня 2016 р., Ірпінь). 2016. URL: <http://ndi-fp.nusta.com.ua/thesis/308/>.
4. Цимбалюк І. О., Вишневська Н. В. Податкові надходження місцевих бюджетів. Наукові записки. Національний університет „Острозька академія”: збірник наукових праць. Острого: Видавництво Національного університету „Острозька академія”. 2011. Вип. 16. 644с. С. 92–99.
5. Павлов В. І. Павліха Н. В., Скороход І. С.. Ефективність використання вторинних ресурсів у регіоні: оцінка та інноваційні механізми : монографія. Рівне: НУВГП, 2007. 155 с.

Уварова А.Є.,
*аспірант кафедри міжнародної економіки та менеджменту ЗЕД,
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця*

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ІЄРАРХІЇ ЛОКАЛЬНИХ КОМПОНЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Численність і різноспрямованість управлінських і програмних рішень у логістиці торговельного підприємства зумовлює багатоваріантність рішень щодо удосконалення організаційно-економічного забезпечення (ОЕЗ) його логістичної діяльності. Для прийняття обґрунтованих рішень щодо послідовності удосконалення організаційного, кадрового, матеріального, інформаційно-комунікаційного, фінансового забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства розроблено науково-методичний підхід до визначення ієрархії цих локальних компонент за пріоритетністю їх покращення, який подано етапами діагностики логістичної діяльності, групування заходів та інструментів удосконалення організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності з урахуванням критеріїв значущості логістичної практики для реалізації цілей логістичної діяльності торговельного підприємства, фактичного стану організаційно-економічного забезпечення та готовності торговельного підприємства до впровадження змін щодо організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності. Відзначимо зміст та особливості реалізації кожного з етапів розробленого науково-методичного підходу.

1. Визначення цілей і завдань встановлення ієрархії локальних компонент організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства.

Оскільки організаційно-економічне забезпечення є чинником логістичної діяльності торговельного підприємства необхідність у встановленні ієрархії локальних компонент організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності виникає в разі розробки планів (коротко-довгострокових) функціонування та розвитку торговельного підприємства.

2. Оцінювання організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства.

Метою цього етапу є оцінювання стану організаційно-економічного забезпечення за характеристиками його стану, ефективності та результативності логістичної діяльності торговельного підприємства. Для реалізації цього етапу рекомендовано використання системи одиничних та комплексних показників, що відображають повноту та якість організаційних передумов логістичної діяльності, а також активність формування та ефективність використання економічних ресурсів за кадровою, матеріальною, інформаційно-комунікаційною, фінансовою складовими забезпечення, а також показники ефективності та результативності логістичної діяльності торговельного підприємства.

3. Ідентифікація логістичних процесів за важливістю удосконалення організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства.

Метою цього етапу є встановлення необхідності впровадження змін у підсистемі організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності, що пропонується здійснити за результатами оцінювання відповідності стану організаційно-економічного забезпечення цілям логістичної діяльності торговельного підприємства, визначення процесів і підпроцесів, які потребують удосконалення. Цей етап реалізується з використанням моделі Дюпона та реляційних матриць, застосування яких дозволить визначити чи відповідає організаційно-економічне забезпечення цілям підприємства щодо ефективності та результативності логістичної діяльності в цілому (модель Дюпона) та які процеси і підпроцеси логістичної діяльності (реляційні матриці) найбільш проблемні.

4. Визначення ієрархії локальних компонент організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства за пріоритетністю їх покращення.

Цей етап передбачає встановлення ієрархії елементів організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності, що підлягають удосконаленню.

Для встановлення пріоритетності елементів організаційно-економічного забезпечення щодо їх удосконалення необхідно послідовно:

визначити логістичні процеси, що потребують удосконалення;

сформувати портфель практик логістичної діяльності;

встановити ієрархію елементів організаційно-економічного забезпечення за послідовністю удосконалення.

Для ідентифікації логістичних процесів, що потребують удосконалення, пропонується використання результатів їх оцінювання, отриманих за результатами SNW-аналізу та матрицями. Після діагностування якості логістичних процесів доцільно визначитись із логістичними практиками.

Щодо систематизації логістичних практик, то відповідно SCOR-моделі [1, 2] виділяють чотири їх типи (emerging practices, best practices, standart practices, declining practices) [3]. Ключовими характеристиками їх типізації є інноваційність, результативність та ризики впровадження.

До групи практик першого типу (emerging practices – передові практики) включають інструменти та способи організації логістичної діяльності, що базуються на проривних інноваціях, зумовлюють кардинальні зміни й супроводжуються високими результатами в разі реалізації й водночас високими ризиками їх впровадження.

До логістичних практики другого типу (best practices – кращі практики) включають ті, впровадження яких дозволяє отримати гарантований високий результат за поміркованого ризику.

До практик третього типу (standart practices – стандартні практики) відносять ті з них, які забезпечують результативність логістичної діяльності за низького ризику та, хоча й забезпечують прийнятну якість логістики, проте не надають підприємству конкурентних переваг у цій сфері.

До практик четвертого типу (declining practices – застарілі практики) включають інструменти логістики, які мають широкое використання (а отже низькі ризики щодо впровадження), проте поступаються іншим інструментам логістики за критерієм їх результативності [Ошибки! Источник ссылок не найден., с. 26]. Враховуючи зазначене під час систематизації логістичних практик до розгляду доцільно приймати ті з них, що входять до груп передових, кращих та стандартних практик.

Перелік практик для покращення логістичної діяльності, прийнятих до впровадження, становить основу для впорядкування елементів організаційно-економічного забезпечення за рівнем їх

пріоритетності для удосконалення. Для цього рекомендовано використання методу аналізу ієрархій [4] з дотриманням критеріїв значущості та відповідності елементів організаційно-економічного забезпечення заходам з покращення логістичної діяльності, а також готовності торговельного підприємства до удосконалення певних елементів організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності.

5. Розробка плану з удосконалення організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства.

Остаточне рішення щодо складу заходів, спрямованих на покращення логістичної діяльності, приймається з урахуванням загального бюджету щодо розвитку логістики на підприємстві у довгостроковому та короткостроковому періодах.

Література:

1. Ільченко Н. Б. Референтні моделі управління ланцюгами поставок підприємств торгівлі / Н. Б. Ільченко, Д. Кочубей // Товари і ринки. - 2017. - № 2(2). - С. 62–71.

2. Крикавський Є. В. Ланцюг поставок – ex adverso традиційного підприємства / Є. В. Крикавський, О. А. Похильченко, В. А. Фалович // Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. - 2014. - № 12. - С. 297-311.

3. Матушкин А. М. Логистический менеджмент как драйвер повышения конкурентоспособности предприятия/ А.М. Матушкин. – Электронный ресурс Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/logisticheskiy-menedzhment-kak-drayver-povysheniya-konkurentosposobnosti-predpriyatiya/viewer>

4. Саати Т. Аналитическое планирование. Организация систем / Т. Саати, К. Кернес: пер. с англ. – М.: Радио и связь, 1991. – 224 с.

Штефан Н.М.,

к.т.н., доцент, доцент кафедри економічного аналізу і фінансів,

Міщенко Д.П.

студентка

НТУ «Дніпровська політехніка»

ЗАКОНОМІРНОСТІ, ОСОБЛИВОСТІ ТА СТРУКТУРНІ ЗРУШЕННЯ У ХАРАКТЕРІ ТА ТЕМПАХ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ FINTECH ТРАНСФОРМАЦІЇ

FinTech – це інноваційні технології, які використовуються фінансовими інститутами, органами державного управління, торговельними організаціями для задоволення потреб споживачів фінансових, адміністративних послуг та товарів в умовах розвитку економіки споживання [1].

Найбільша частка інвестицій у фінансові технології припадає на банківську діяльність, при цьому FinTech поширюється в таких сегментах банківських послуг, як депозити та кредитування, платежі, управління інвестиціями, ринки капіталу.

Технологічні інновації у сфері банківських послуг сприяють зниженню операційних витрат банків і полегшують аналіз великих обсягів даних для управління ризиками та виявлення шахрайства.

Фінансові технології створили підрунтя для виникнення стартапів, які швидше, дешевше та надійніше за допомогою інноваційних інструментів змогли задовольнити потреби споживачів фінансових послуг. Впровадження інструментів FinTech сприяє зростанню фінансової інклюзивності в умовах розвитку економіки споживання внаслідок спрощення доступу до фінансових послуг; поліпшення залучення продавцями фінансових послуг нових клієнтів; появи нових учасників ринку фінансових послуг; удосконалення методів ведення бухгалтерії; поліпшення взаємодії продавців фінансових послуг із регуляторами.

Але крім очевидних вигод, цифрові технології несуть з собою загрози, які безпосередньо пов'язані з забезпеченням фінансової безпеки [2].

Потенційні ризики від впровадження FinTech є як мікрофінансовими (наприклад, кредитний ризик, ризик ліквідності, невідповідність строків погашення та операційні ризики, кібер-та юридичні ризики), так і макрофінансовими (наприклад, нестабільним зростанням кредитів, посиленням взаємопов'язаності чи кореляції, проциклічність, зростанням ефекту «зараження», а разом з тим і збільшенням системного ризику). Хоча ці ризики не є новими, вони можуть посилюватися внаслідок швидкого зростання FinTech, нових форм взаємозв'язку і збільшеною різними постачальниками послуг – третіх сторін (хмарні

обчислення, послуги по роботі з даними), не охоплених регулюванням, і можливої концентрації операцій з такими постачальниками.

Поширення FinTech продуктів та послуг може збільшити складність надання фінансових послуг, ускладнюючи управління та контроль операційного ризику. ІТсистеми застарілих банків можуть бути недостатньо пристосованими, або практика впровадження може бути недостатньою. Таким чином, деякі банки використовують більшу кількість третіх сторін, як через аутсорсинг (наприклад, хмарні обчислення), так і інші FinTech партнерства, тим самим збільшуючи складність і зменшуючи прозорість операцій з кінцевою метою. Це розширене використання сторонніх сторін і партнерство може збільшити ризики щодо безпеки даних, конфіденційності, відмивання грошей та кібер-злочинів.

Зростання FinTech призводить до більшої взаємозалежності ІТ між банками та ринковою інфраструктурою, що може призвести до того, що подія ІТ-ризиків переросте в системну кризу, особливо там, де мають місце системно важливі гравці.

Останнім часом у світовому FinTech виділилися такі підкатегорії, як: управління рахунками та активами; кредитування; обробки платежів, фінансових активів та цінних паперів; мобільні платежі і сервіси переказу коштів; захист цифрової особистості та кібербезпека; фінансування освіти і малого бізнесу; роботизовані консультанти; розподілені реєстри і блокчейн; необанкінг; страхові технології та інші.

Високотехнологічні FinTech-компанії порушили сталість структури фінансового посередництва. Ринкова активність FinTech-компаній за останні п'ять років зросла на 41%. Так, у 2018 р. вони отримали на розвиток рекордні 41 млрд дол. США, що на 78% більше ніж у попередній рік, а протягом 2013-2019 рр. фінансування у середньому зросло на 61%. На ринку фінансових послуг значним сегментом FinTech є споживче кредитування – майже 4 млрд дол. США, де пропонуються нові способи отримання позик і оцінки кредитних ризиків (однорангове кредитування, мікрофінансування, аналітика великих даних і послуги з розрахунку споживчих кредитів) [3].

FinTech – це динамічно розвинутий сегмент на перетині секторів фінансових послуг і технологій, в якому технологічні стартапи і нові учасники ринку застосовують інноваційні підходи до продуктів і послуг, які традиційно надаються сектором фінансових послуг. Для посилення позитивних ефектів і пом'якшення можливих ризиків впровадження FinTech в банківській сфері необхідно забезпечити стійкість фінансових систем до впливів технологічних змін, не сповільнюючи при цьому процес структурних перетворень, впровадження інновацій та розвитку конкуренції, який вони породжують.

Література:

1. Мазаракі А., Волосович С. FinTech у системі суспільних трансформацій//Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2018. №2. С. 5-18.
2. Как компании сегмента FinTech влияют на сектор финансовых услуг. Всемирный обзор сегмента FinTech. – Март 2016 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pwc.ru/ru/banking/publications/fintech-global-report-rus.pdf>.
3. Линников А.С. Влияние современных технологических изменений на финансовую безопасность. Известия высших учебных заведений. 2017. №1. С.10–14. URL: <https://elibrary.ru/item.asp?id=29214696>.

Жалій Т.В.,

к.і.н., доцент кафедри історії України,

Удовиченко К.М.,

студентка факультету історії та географії.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ Й НАТО НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ» В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ

Науковий потенціал як важливий складник експортного потенціалу будь-якої країни привертає до себе увагу багатьох держав світу й міжнародних організацій. Зважаючи на європейський вимір зовнішньої політики України й активне залучення українських учених до участі в міжнародних програмах, зокрема до Наукової програми НАТО, Україна приділяє велику увагу питанням міжнародного науково-технічного

співробітництва й розвитку співпраці з євроатлантичним Альянсом у галузі науки і, зокрема, новітніх технологій. Тому, на нашу думку, вивчення означеної проблеми видається важливим для опанування учнями шкільного курсу громадянської освіти. Актуальність теми ми підтверджуємо й тим, що 06.07. 2017 року Президент підписав Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо зовнішньополітичного курсу України», який вносить зміни до Законів України «Про основи національної безпеки України» та «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» у частині євроатлантичної інтеграції. А тому з цього часу пріоритетом національних інтересів України визначено інтеграцію у євроатлантичний безпековий простір з метою набуття членства в Організації Північноатлантичного договору.

Наукові дослідження, присвячені невійськовим аспектам співробітництва Україна – НАТО і, зокрема, гуманітарному складникові наукового співробітництва, тільки розпочинаються. Цей аспект розглядається здебільшого опосередковано, інколи в контексті відносин особливого партнерства. Про спільні наукові розробки українських учених і їхніх колег з країн-членів і партнерів НАТО можна дізнатися з виданих інформаційного характеру як вітчизняних («Україна-НАТО», «Атлантична панорама»), так і зарубіжних («Science, Society, Security», «NATO news»), а також із наукових збірників і збірників міжнародних конференцій [3;11].

У статті простежимо особливості вивчення проблеми початкового етапу становлення гуманітарної співпраці між Україною і НАТО, основних етапів дипломатичних взаємин та укладання угод між Україною й НАТО в шкільному курсі громадянської освіти для учнів 10-х класів ЗСЗО.

Вивчення теми варто починати із загальної характеристики процесу світової глобалізації та розвитку інформаційних технологій, трансформації української економіки, намагання створити національну інноваційну систему. Варто вказати, що наукова співпраця в НАТО бере свій початок від рекомендацій, виданих 1956 р. Комітетом з невійськового співробітництва НАТО. Цей комітет у складі міністрів закордонних справ Лагне (Норвегія), Мартіно (Італія) та Пірсона (Канада) зауважив, що поступ у науці й технології настільки важливий для майбутнього євроатлантичного співтовариства, що країни НАТО повинні забезпечити вивчення кожної можливості спільної співпраці [2, С.33]. Наукова програма НАТО була започаткована в 1958 році як свідчення особливої уваги до прогресу в галузі науки й технологій як чинника створення безпеки націй та укріплення їхніх позицій у міжнародному співтоваристві 3, С. 142].

Наукова програма НАТО не є програмою в галузі військової науки. Її метою є сприяння співпраці науковців з різних країн [5-6]. Упродовж свого існування Наукова програма НАТО розширювала свій вплив, змінювалися її цілі програми. Зважаючи на нову роль НАТО у світі, змінилася й Наукова програма, до неї почали долучатися країни-партнери, а також учасники Середземноморського діалогу. Наразі програма приділяє особливу увагу підтримці співробітництва дослідників у сфері захисту від тероризму та інших загроз безпеці. Важливо, що Україна є учасником міжнародних договорів у сфері боротьби з тероризмом і підтримує дії світової спільноти в цьому напрямі. Для цього активно розвивається практика залучення експертів держав-членів НАТО для проведення навчань і тренувань в Україні з антитерористичної тематики, спрямованих на поглиблення міжнародної співпраці, отримання відповідних оцінок та рекомендацій. Триває робота з проведення наукових досліджень у сфері запобігання тероризму та забезпечення участі українських фахівців з антитерористичної діяльності у відповідних міжнародних науково-практичних конференціях, нарадах і семінарах, які організовує Північноатлантичний Альянс. Наукові дослідження проводяться також із актуальних питань глобальної та регіональної безпеки [13, С. 9].

Наукова програма складається з підпрограм, які охоплюють різні механізми співробітництва: надання наукових стипендій, розроблення проєктів у галузі науки й технологій, підтримка дослідницької інфраструктури, підпрограми «Безпека через науку» та «Наука заради миру і безпеки» й ін. Програма також спрямована на сприяння обміну й передачі технологій для роз'яснення пріоритетних завдань країн-партнерів.

Підписання 9 липня 1997 року Президентом України й лідерами країн НАТО Хартії про особливе партнерство між Україною й НАТО значно поглибило відносини України й НАТО, зокрема, у сфері науково-технічного співробітництва. Для подальшої реалізації положень Хартії були розроблені й впроваджені в дію Державні програми співробітництва й Цільові плани співробітництва Україна-НАТО, які від 2003 року затверджуються щорічно. Для координації науково-технічного співробітництва Україна-НАТО в межах Наукової програми НАТО та Програми з викликів сучасного суспільства створено спільну Робочу групу з питань науки й захисту довкілля, перше засідання якої було проведене в Брюсселі 18 жовтня 2000 р.

28 червня 2006 р. Північноатлантична рада НАТО затвердила пропозицію країн-членів Альянсу щодо створення нового Комітету НАТО з науки заради миру та безпеки. Новий комітет став результатом

широкої ініціативи по реструктуризації робочих органів Альянсу, який поєднав найкращі аспекти колишнього Наукового комітету НАТО та Комітету з викликів сучасному суспільству.

Програма «Наука заради миру» – є ключовою у науковому вимірі і є елементом підтримки співробітництва Альянсу з партнерами у пріоритетних сферах науки і технологій. Оцінку і відбір проектних пропозицій здійснюють Дорадчі ради Комітету, які розглядають заявки на участь країн-членів та держав-партнерів Альянсу. Від протокольного рішення Дорадчих рад залежить, чи отримає схвалення проектна пропозиція країн-учасниць проекту, чи ні.

Відносини особливого партнерства, які характеризуються єдністю стратегічних інтересів України й НАТО, розвиваються надзвичайно активно й динамічно. За роки, що минули після підписання Хартії про особливе партнерство, було досягнуто прогрес у всіх напрямках співробітництва, зокрема й у науково-технічному. Особливе партнерство з НАТО розглядається як важливий механізм залучення України до загальноєвропейських інтеграційних процесів. Воно продиктоване національними інтересами України, її народу, пріоритетами зовнішньої політики нашої держави. Метою цього співробітництва є, з одного боку, використання потенціалу й можливостей держав-членів НАТО для розв'язання національних проблем у галузі науки й технологій, з другого боку – використання науково-технічного потенціалу України в сферах розроблення, високих технологій, екологічної безпеки, а також участь в інших наукових проектах, що здійснюються під егідою НАТО [21-22].

Таким чином, на основі проведеного дослідження щодо особливостей вивчення проблеми повсюдних напрямків та перспектив подальшого гуманітарного співробітництва України й НАТО, зроблено такі висновки. Ми констатуємо, що для школярів 10-х класів слід актуалізувати, що зовнішньополітичний курс України та засади зовнішньої політики у виборі механізмів забезпечення національних інтересів мають визначальне значення для вибору місця у регіональних, європейських та глобальних системах безпеки. Євроатлантична інтеграція України з початку незалежності почала входити до центрального кола питань зовнішньої політики. Західний вектор відіграв важливу роль і вважався геополітичним пріоритетом.

Література:

1. Актуальні проблеми державного управління інноваційними процесами. Вип.24 /За заг. ред. академіка НАН України д.т.н. В.П. Горбуліна. – К.: ДП “НВЦ «Євроатлантикінформ», 2006. – С. 11–12.
2. Безпека через партнерство // Відділ громадської дипломатії штаб-квартири НАТО. Брюссель, Бельгія. – 2005. – С. 33.
3. Верховна Рада України. Комітет з питань Євроатлантичної Інтеграції: «Про взаємовідносини та співробітництво України з НАТО»: Парламентські слухання / Зарубінський О.О., Мисик І.І., Дворник С.О. та ін. – К., 2003. – С. 142.
4. Відносини з Україною // http://www.nato.int/cps/uk/natohq/topics_37750.htm. – 2016.
5. Гуманітарна, наукова та освітня складові в теперішній діяльності НАТО та євроатлантичної інтеграції України // <http://www.nato.int/docu/nato-trans.2>.
6. Каспрук В. НАТО в епоху “постхолодної війни” // Надзвичайна ситуація. – 2004. – № 1. – С. 121–130.
7. Керівник місії при НАТО: допомога Україні – найбільша в історії Альянсу // <http://www.euointegration.com.ua/news/2016/07/7/7051730/>. – 2016.
8. Компанець І. В. Спільні основні програмні об’єднувачі положення українських політичних партій / І.В. Компанець // Міжнародна науково-практична конференція. Перспективи демократичного соціалізму в контексті загальноєвропейських і світових тенденцій. 17–18 жовтня 2008. – Київ, 2008. – С.99-105.
9. Компанець І.В., Левик Б.С. Євроатлантична інтеграція України: досвід країн Центрально-Східної Європи / І.В. Компанець, Б.С. Левик // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Інститут українознавства ім. Крип’якевича НАН України. – Львів, 2008. – С.475-484.
10. Матеріали круглого столу “Подолання стереотипів щодо НАТО: українська перспектива в контексті європейського досвіду”, 15 вересня 2006 р. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2006. – 224 с.
11. НАТО затвердило комплексний пакет допомоги для України // <http://www.euointegration.com.ua/news/2016/07/9/7051884/>. – 2016.

МЕДИЧНІ НАУКИ

Золотухіна В.М.,

студент 5 курсу, 2 медичного факультету,

Подус І.О.,

студент 5 курсу, 2 медичного факультету.

Харківського національного медичного університету

ЧАСТОТА ПОШИРЕНOSTІ ЕНУРЕЗУ СЕРЕД ОНКОХВОРИХ ДІТЕЙ

Енурез-захворювання, що характеризується нетриманням сечі у людини. Але, в більшості випадків, носіями даного захворювання є діти -94,5%, частина підлітків-4,5%, і близько 1% дорослих. Дослідження показали, що 18,9% дітей шкільного віку страждають від нічного нетримання сечі, хлопчики страждають частіше, ніж дівчатка. 20% дітей страждають від денного енурезу. Хоча поширеність захворювання нижче у дітей старшого віку, однак, в них спостерігається більш тяжка стадія енурезу (у 82% підлітків з нічним енурезом більше 3-х ночей за тиждень виявлено нічне нетримання сечі при проявах денних симптомів). Повний контроль над процесом сечовипускання формується у віці від 1 до 3 років.

Мета дослідження: простежити частоту поширення енурезу серед дітей 3-15 років, постаратися з'ясувати лідируючі причини виникнення даного захворювання.

Хід дослідження: Групу спостереження склали 20 дітей, віком 3-15 років, які перебувають на лікування в Харківській Обласній Клінічній лікарні №1, відділення дитячої онкології. У всіх батьків пацієнтів (або опікунів), було взято згоду на проведення опитування. Опитування було письмовим і суворо конфіденційним. Кожному з них було надано бланк з переліком питань, на які вони повинні були максимумно точно і чесно відповісти. Опитувальник містив такі питання, як:

- З скількох років почали привчати дитину до горщика?
 - Скільки разів за день і ніч дитина ходить мочитися?
 - Як часто вночі вона мочиться в ліжку?
 - Скільки днів, тижнів, місяців це триває?
 - Як багато дитина п'є рідини перед сном?
 - Чи пропонуєте Ви дитині сходити перед сном до туалету?
 - Чи є у дитини зниження сну або порушення пробудження?
 - Чи мав хтось із батьків проблеми з контролем сечовипускання?
 - Чи присутні скарги з боку сечовидільної системи у дитини?
 - Зверталися Ви з проблемами нетримання сечі до лікаря?
 - Чи перебуває дитина на обліку у нефролога, уролога, невропатолога, психіатра чи інших фахівців?
 - Часті нічні сечовипускання в ліжку пройшли спонтанно і самостійно або турбують досі?
 - Чи лаєте Ви дитини, якщо він обмочиться вночі?
 - Бувають у дитини конфлікти в дитячому садку, школі?
 - Чи бувають конфлікти в родині при дитині?
 - Чи траплялися моменти переляку дитини з якої-небудь причини?
- Всі 20 опитувальників були оброблені, результати пораховані.

Висновок: серед групи спостереження серед дітей 3-15 років, частота поширення нічного нетримання сечі склало 6%, віком 4-7 років. Дані пацієнти перебувають на обліку онколога, невропатолога з приводу основного захворювання (пухлина головного мозку). Батьки психотравматичний фактор в сім'ї, школі заперечують. Важливою причиною розладів даної групи дітей 80% батьків назвали тривале перебування на лікуванні в стаціонарі і проведення лікарських маніпуляцій. Потрібно вказати, що з усіма дітьми постійну роботу проводить штатний психолог.

Література:

- А.Е. Соловйов « Урологія дитячого віку», 2018
- О.С. Гладкевич « Книга про енурез», 2017

ПРОБЛЕМИ ПСИХІЧНОГО СТАНУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ. ТРИВОГА ТА ДЕПРЕСІЯ

Вивчення тенденцій захворюваності та поширеності хвороб серед населення є однією з важливих складових стратегічного планування медичної галузі. Оцінка стану психічного здоров'я населення викликає занепокоєння усього світового товариства та підлягає дослідженню.

Відповідно до статті 3 Конституції України, зазначено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визначаються найвищою соціальною цінністю [2], саме стан здоров'я людей, який є основним із соціальних індикаторів суспільного прогресу потребує активізації виховання почуття свідомого ставлення до нього [4, 5]. Так як збереження здоров'я є важливою умовою щодо забезпечення вимог соціального та економічного розвитку країни, то інформація про його стан набуває особливого статусу [6, 8], а одним з основних компонентів планування розвитку медичної галузі є вивчення динаміки показників поширеності та захворюваності населення [9].

Мета дослідження – визначити і проаналізувати показники стану психічного здоров'я населення України в цілому та чинники, які впливають на його стан.

У роботі використано статистичні матеріали Державної служби статистики України, Центру медичної статистики МОЗ України, Інституту Громадського здоров'я, результати вибірових досліджень захворюваності та поширеності хвороб серед населення України, результати анкетування серед населення за шкалою HADS(Госпітальної Шкали Тривоги та Депресії).

Аналізом захворюваності населення було охоплено період з 2012-го по 2018-й роки.

Предметом дослідження є стан психічного здоров'я та захворюваність.

Об'єкт дослідження – населення України, міста Києва.

В пошуковій роботі використовувалися наступні методи дослідження, а саме: теоретичний, який включає аналіз, синтез, системний підхід, бібліосемантичний, статистичний.

Стан здоров'я населення обумовлює щастя і довголіття як окремої людини, так і процвітання всієї нації. Однак за останні роки у стані здоров'я населення України спостерігається стійка тенденція до погіршення. Ситуація ускладнюється одночасним погіршенням психічного стану здоров'я населення країни: за останніми даними, біля 2-х мільйонів мають нервово-психічні розлади різної етіології, зростає кількість психопатичних особистостей, а психічно нормальні люди стають хворими за тієї причини, що не знають дієвих механізмів збереження, зміцнення і відновлення психічного здоров'я в умовах постійних фізичних та інтелектуальних перевантажень, стресів, соціальних негараздів.

Встановлено, що проблема психоемоційної напруги загострилась за останні два десятиліття внаслідок зміни в способі життя і трудової діяльності, а саме:

- зростаюча інтелектуалізація професійної діяльності при поступовій ліквідації фізичної праці;
- збільшення ролі розумової діяльності, яка потребує підвищеної уваги, активного спостереження і контролю, переробки інформації тощо;
- ріст інформаційного перенавантаження деяких робітників;
- заміна некваліфікованої праці кваліфікованою;
- зростаючі вимоги, пов'язані з інтенсифікацією професійної підготовки.

Спостерігається загальна тенденція в світі щодо зростання частки осіб старше 60 років, а це, дійсно, впливає на показники психічного здоров'я.

Саме поширеність психічних та поведінкових розладів в Україні, за даними П.В. Волошина та Н.О. Марути (2015), характеризується постійним збільшенням (на 2,9 % за 10 років) [7].

Всесвітня організація охорони здоров'я неодноразово зверталась до проблеми депресії - другого за поширеністю фактору, що приводить до непрацездатності або втрати здоров'я, і головній причині 128000

самогубств, що стаються у Європейському регіоні ВООЗ щорічно. Число людей із депресивними розладами в Регіоні становить 40 мільйонів. Показники поширеності цих розладів на рівні країн коливаються в діапазоні від 3,8% до 6,3% від загальної чисельності населення. Незважаючи на поширеність депресії та її здатність розвиватися у будь-якої людини на усіх етапах життя, її все ще часто не розпізнають і не лікують.

В найгіршому випадку депресія призводить до суїцидів, які є другою (після дорожньо-транспортних пригод) причиною смертності серед людей у віці 15-29 років.

Основними проявами депресії є пригнічений настрій, який відмічається практично щоденно, особливо, в ранкові години, упродовж 2-х тижнів та більше, незалежно від зовнішніх обставин. Відчутне зниження або повна втрата інтересів та задоволення від діяльності, яка зазвичай була пов'язана з позитивними емоціями, немотивоване зниження енергії та активності, підвищення втомлюваності при фізичних та інтелектуальних навантаженнях, зниження самооцінки, впевненості в собі, наявність почуття провини, безпорадності, розгубленості, невпевненості в своїх діях, нездатність прийняти рішення чи зосередитися – це все притаманне проявам депресії. Часто спостерігаються інші скарги – надмірна сонливість або ж безсоння, тривога та занепокоєння, дратівливість, апатія, плаксивість, можуть виникнути порушення апетиту, зменшення або збільшення маси тіла.

На сьогоднішній день населення зіткнулося з серйозною проблемою під час пандемії коронавірусу, яка охопила понад 227 країн світу, – це переносимість карантину.

У більшості досліджень учені виявляють негативні психологічні ефекти внаслідок попередніх карантинних заходів, зокрема посттравматичні симптоми, розгубленість і дратівливість. Чинниками, які призводять до стресу, стали подовження тривалості обмежень, страх інфікування, розчарування, сум, невідповідна ситуативна поведінка, як-от надмірна запасливість, зосередженість на негативній інформації, фінансові труднощі та стигма щодо захворювання.

Фінансові втрати часто стають причиною занепокоєння під час карантину, оскільки люди втрачають роботу, переривається їхня професійна активність без чіткого розуміння термінів її відновлення. Такі проблеми зазвичай чинять негативний вплив на психічне здоров'я людини. За даними низки досліджень, фінансові втрати призводять до значного соціоекономічного дистресу, що може стати причиною тяжких психологічних проблем, ознак тривоги та гніву навіть протягом кількох подальших місяців після карантину. Дуже важливим є те, про що говорять науковці, – це необхідність застосування пом'якшувальних заходів для мінімізації наслідків карантинних обмежень.

Під час проведеної пошукової роботи було використано вибіркове дослідження за допомогою анкетування з використанням Госпітальної Шкали Тривоги та Депресії (HADS). Після проведеного аналізу маємо наступні результати: охоплено анкетуванням 300 осіб, вік опитаних - з 17-ти до 70-ти років.

Аналізуючи оброблені анкети встановлено, що рівні тривоги та депресії знаходяться в межах норми відповідно до шкали HADS приблизно у 89 відсотків опитаних осіб. Клінічно виражена тривога та депресія спостерігається у 11 відсотків.

Тобто, маємо частину контингенту з числа опитаних, які потребують додаткового обстеження та лікування психічного стану.

На превеликий жаль, стан тривоги та депресії у деяких представників медичної професії може привести до професійного вигорання. А це приведе не тільки до погіршення стану здоров'я працівників, а безпосередньо може вплинути на пацієнтів, які потребують медичної допомоги і буде порушене головне правило медицини – «Не нашкодь!», що є недопустимо ні в якому разі.

Існує вислів «дозуйте стрес». Уникати стресу ми не можемо, уникнути може той, хто нічого не робить. Будь – яка активність приводить в дію механізм стресу. Г. Сельє (відомий канадський фізіолог та дослідник стресу) схильний припускати, що навіть в стані повного розслаблення людина зазнає деякого стресу... Повна свобода від стресу означає смерть, адже стрес, як пише Г.Сельє – аромат і смак життя”.

Дуже важливо виконувати основні правила здорового способу життя, шукати позитивні емоції, насолоджуватись прекрасним оточенням, тим самим ми можемо забезпечити собі нормальний стан нервової та психічної системи. А це й перебування на свіжому повітрі, займання йогою, чи іншими видами релаксації, дозування стресу, більше сміху та позитивних емоцій, уникнення від шкідливих звичок, збагачування свого раціону харчування, вживання овочів та фруктів, кохання.

На завершення пропонуємо вислів давньогрецького історика Геродота Галікарнаського (484 – 425 до н.е.): «Твоє здоров'я – чисте повітря, вода і їжа. Вставай вранці з радістю, лягай спати з посмішкою. Ти радієш,

посміхаєшся – значить, ти здоровий. Не лікуй хворобу, лікуй своє життя, живи за законами природи, розуму. Коли немає здоров'я, мовчить мудрість, не може розквітнути мистецтво, не грають сили, марне багатство і безсилий розум».

Література:

1. Конституція України (Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р.). Київ: Преса України, 1997. 80 с.
2. Концепція розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року. Розроблено Кабінетом міністрів України від 27 грудня 2017 року №1018-р.
3. Індекс здоров'я. Україна-2018: Результати загального національного дослідження/Укл. Степурко Т.Г. та ін. Київ, 2018.
4. Александров О. О., Ольвінська Ю. О. Статистичний аналіз захворюваності населення України: мат. конф. // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень. Одеса: ОНЕУ, 2015. С. 32–36.
5. Здоров'я людини та демографія. Досвід Європи. Світовий банк, 2010. 72 с.
6. Москаленко В. Ф. Здоровье и здравоохранение: ключевые императивы. Киев: ИД «Авиценна», 2011. 256 с.
7. Волошин П. В., Марута Н. О. Стратегія охорони психічного здоров'я населення України: сучасні можливості та перешкоди // Український вісник психоневрології. 2015. Т. 23, № 1 (82). С. 5–11.
8. Соціальні індикатори рівня життя населення: статист. зб. Київ: Державна служба статистики України, 2016. 198 с.
9. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2016 рік. Київ: МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України», 2017. 516 с.
10. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2017 рік. Київ: МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України», 2018.

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Проф. Д-р Ванче Бойков Стеванович
Університет Ниша, Факультет електроніки, Ниша, Сербія
Мариета Гоцева Александрова
ТТГ "Никола Йонков Вапцаров", Радомир, Болгарія

ДОВЕРИЕ - КЛЮЧ К БИЗНЕС-КОММУНИКАЦИИ

Аннотация: Ключом к успеху в любом бизнесе является хорошее общение с деловыми партнерами, но в этом кроссворде часто много неизвестных, в том числе отсутствие доверия. Установление взаимного доверия в отношениях является межличностным процессом. Этот навык не выучен интеллектуально, он построен в период сотрудничества и обучения на социальной основе. В дополнение к соответствующим навыкам общения, знание использования новых каналов связи в деловой среде также требуется.

Ключовые слова: *доверие, общение, бизнес, поведение, обещания, ожидания.*

Доверие является нематериальным, но ключевым компонентом делового общения, благодаря которому партнеры приобретаются и сохраняются. Деловое общение внутри организации основано на четких критериях, которые в своей отправной точке должны учитывать «типы информации, которую они будут отправлять, качество связи, частоту общения и иерархический уровень, с которого происходят сообщения». (Rouse & Rouse, 2005: 252).

Коммуникация требует наличия по крайней мере двух участников коммуникативного акта - того, кто отправляет, и того, кто получает сообщение, и эти два, как правило, пытаются достичь понимания и отсюда в конечном итоге соглашаются. «Чтобы достичь соглашения (после того, как получатель расшифрует сообщение), символы, которыми обмениваются во время обмена данными, должны быть одинаковыми (или, по крайней мере, слишком близкими) по значению для двух участников процесса». (Бойков Д. 2013: 31)

Передача информации успешна, когда отправленное сообщение эффективно обменивается мыслями и идеями, невербальными сигналами и безуспешно, когда процесс прерывается и создаются препятствия, мешающие достижению поставленных целей. Цель общения состоит в том, чтобы донести сообщение до других ясно и недвусмысленно.

«Чтобы иметь возможность успешно общаться с другими людьми, нужно быть дружелюбным, отзывчивым, отвечать без обвинений, проявлять интерес к отношениям собеседника, снижать сопротивление, способствовать укреплению доверия и говорить без обвинений с другой стороны». (Делетич, Пейчич, 2008, с. 33)

Роль коммуникации часто упускается из виду как инструмент успешного управления, поэтому она не всегда успешна.

«Когда есть доверие, мы можем успешно работать в таких областях, как общение, своевременное принятие решений, успешное решение проблем, сотрудничество между участниками в реализации задач и взаимозаменяемость в отсутствие одной команды. В отсутствие доверия негативные эмоции, такие как зависть и подозрение, могут подорвать и разрушить творческую работу команды и вызвать напряженность». (Борисова, 2017, стр. 20)

Построение хорошего общения, основанного на доверии между партнерами, является сложной и сложной задачей, которая в большинстве случаев является ключом к успеху любого бизнеса. Согласно нашему исследованию, есть по крайней мере два поведения, которые показывают, что партнер не доверяет другому партнеру:

- Расстояние - те, кто дистанцируется, создают своего рода эмоциональный «щит», который защищает их и
- Контроль - те, кто контролирует своего партнера, пытаются заставить его вести себя таким образом, чтобы уменьшить их недоверие и подозрение.

Известный американский ученый Стивен Ричардс Кови (1932–2012) в своей самой популярной книге «Семь навыков высокоэффективных людей» пишет о «эмоциональном банковском счете», который он называет «трастовым счетом». Кови считает, что у каждого такой аккаунт с другими. Действия против них либо зачисляются на его счет, либо снимаются с него, в зависимости от того, являются ли действия положительными или отрицательными. По его словам, если он поступает на этот счет через честность и соблюдение обязательств, доверие между людьми возрастает. И наоборот, неуважение или нечестность разрушают доверие. Эмоциональный банковский счет состоит из шести основных депозитов. (Кови, 1989: 285-297).

- Понимание личности - попытка понять другого человека является одним из самых важных вкладов. Золотое правило гласит: «Относись к другим людям так, как ты бы хотел, чтобы они относились к тебе»;
- Обращайте внимание на мелочи - в человеческих отношениях маленькие вещи большие вещи.

Небольшие вежливости и вежливости очень важны для укрепления доверия. Маленькая грубость, грубость, неуважение, все они большие ничьи;

- Выполнение обещаний - это большой депозит, а несоблюдение - огромный вывод. На практике самый большой вывод средств с эмоционального банковского счета - это обещание, данное и не выполненное. Впоследствии люди не будут верить определенным обещаниям, они склонны строить свои надежды на обещаниях, которые касаются их лично;

- Разъяснение ожиданий - вид депозита - это разъяснение ожиданий в начале контакта в зависимости от ролей и целей. Когда ожидания не ясны и не разделяются, люди начинают эмоционально реагировать, впадая в небольшие недоразумения, которые со временем перерастают в более острые конфликты и нарушения коммуникации;

- Роль личной честности - вы не можете построить доверие между людьми, они по сути своей двойственны. Это, несомненно, включает в себя честность, согласованность слов с реальностью или другими словами - выполнение обещаний и выполнение ожиданий. Один из самых надежных способов доказать честность - показать лояльность тем, кто в настоящее время отсутствует, не позволяя им говорить и обсуждать свое поведение и действия в их отсутствие. Точнее, это качество означает избегать обманного общения с неискренностью, оскорбляя достоинство людей (слово «ложь» означает «любое общение с целью обмана»);

- Приносим искренние извинения при выводе средств - при снятии со счета необходимо приносить искренние извинения. Большие инвестиции делаются со словами: «Я был неправ»; «Я ставлю вас в неловкое положение»; «Примите мои извинения, я оскорбил ваше достоинство» и другие. Люди с недостаточной внутренней безопасностью (это слабые люди) не могут этого сделать. Благородство можно ожидать только от сильных, жестокие - от слабых. Искренние извинения увеличивают залог, это также

влияет на качество отношений. Люди, как правило, прощают непреднамеренные ошибки, но не плохие намерения, базовые мотивы и чрезмерную гордость.

Отношения между партнерами должны основываться на доверии. «Приобретение этого навыка является гарантией преодоления последствий рискованных ситуаций, в личных отношениях и командной работе, разрешения конфликтов и достижения договоренностей, повышения сочувствия к проблемам других и гармоничного вхождения в группу». (Борисова, 2017, с.75)

Укрепление доверия требует тяжелой работы, много времени и постоянной ответственности, чтобы оправдать ожидания, выполнить обещания и выполнить требования. Это позволяет не только организовать правильный поток информации, но и сделать этот процесс взаимодействия выгодным для обеих сторон. Доверие должно основываться на следующих принципах:

- Доверие между партнерами - основано на ощущении благополучия и служит основным источником честности, сотрудничества и взаимной ответственности;

- Уверенность в результатах - основанная на чувстве надежности в повседневных отношениях;

- Регулярность общения - формирует чувство предсказуемости, стабильности, ответственности и формирования привычек.

Уверенность в общении может быть повышена за счет:

- Четкое определение целей и ожиданий;

- Точная передача информации;

- Тщательный выбор каналов связи и

- Создание условий для успешного общения.

Список литературы:

1. Бойков, Д. Коммуникационни и медийни аспекти при малцинствата в Република Сърбия, Студио К-дизайн“, София, 2013, с. 31
2. Борисова, Л. Бизнес комуникации приоритет: Фирмена култура, МВБУ, София, 2017, с. 20
3. Делетич, С., Пейчич, М., Бизнес комуникация, Електронски факултет, Ниш, 2008, с. 33
4. Кови, С. Седемте навика на високо ефективните хора, Хеликон, София, 1989, с. 285-297
5. Rouse, M. J. & Rouse, S. Poslovne komunikacije: kulturološki i strateški pristup. Masmedia, Zagreb, 2005 c. 252

Вдовіна О.О.

*к.н.із соц. ком, доцент кафедри українознавства, культури та документознавства
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ТЕХНІЧНИХ ЗВО ТА ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

На сучасному етапі розвитку міжкультурних комунікацій українське суспільство визначається в загальноєвропейському та світовому просторі, здійснює кроки до інтеграції, спираючись на фундаментальні цінності власних та світових надбань, керується невід'ємними чинниками демократичного громадянського суспільства [1, с.8]. Побудова такого суспільства напрума залежить від підготовки фахівців, які є не лише висококваліфікованими, але й мають широкий світогляд, духовні цінності, знають історію, культуру та традиції свого народу. Такі випускники спроможні з легкістю інтегруватися у будь-який колектив, швидко адаптуватися до умов та навчитися новому, перейняти досвід колег та бути психологічно стійкими і витривалими, спроможними вирішувати складні проблеми, що можуть виникати у ході професійної діяльності.

На думку соціологів, продуктивність діяльності спеціаліста на 1/5 визначається професійними якостями, а на 4/5 надпрофесійними [2]. Останні ж формуються, у майбутнього випускника, саме під впливом гуманітарних дисциплін, що їх вивчають студенти усіх технічних вишів. Можна сміливо стверджувати, що гуманітарні знання - це усвідомлення місця держави, місця суспільства та місця особистості у них, а предмети гуманітарного циклу (соціологія, література, етика, етнографія, теологія, релігієзнавство, психологія, політологія, мовознавство, культурологія та історія культури тощо) напрума пов'язані із формуванням особистості, відкритті її кращих якостей, формуванню логічного, різнобічного, правильного мислення.

Зміст та структура викладання дисциплін гуманітарного циклу є предметом дослідження багатьох вітчизняних науковців (Г. Васяновича, І. Зязюна, О. Каверіна, Е. Лузіка, Н. Ничкало, С. Сисоєва та ін.) [3, с.110]. Дослідники сходяться на думці, що нова якість освіти і професійної підготовки майбутніх фахівців безпосередньо пов'язана з проблемою формування і розвитку у вищій технічній школі гуманітарної підготовки та інтегрованих знань, умінь і навичок майбутніх фахівців на основі міждисциплінарних зв'язків суспільно-гуманітарних, природничих і технічних циклів дисциплін та їх практичного застосування в майбутній професійній діяльності.

Дисципліни гуманітарного циклу в обов'язковому порядку присутні в навчальному плані кожного технічного вищого навчального закладу в обсязі, встановленому Міністерством освіти.

Специфіка викладання гуманітарних дисциплін полягає ще і в тому, що студент на відміну від школяра - вже цілком самостійна, практично сформована особистість. Проте і тут актуальними як і раніше залишаються непрості питання сучасної соціалізації особистості. Варто також зауважити, що досить часто викладачі циклу суспільно-гуманітарних дисциплін стикаються із відвертим небажанням студентів відвідувати заняття та вивчати вище вказані предмети. Пов'язано це з тим, що молоді люди, інтереси яких вже практично сформувалися, і усвідомлений вибір ними був зроблений на користь навчання саме на технічних факультетах, не вбачають необхідності вивчення інших дисциплін, окрім спеціальних. У такому випадку велику роль відіграє педагогічна майстерність викладача, вміння зацікавити, спосіб подачі матеріалу, використання мультимедійних технологій на лекційних та практичних заняттях, організація виїздів та екскурсій (наприклад, при вивченні історії, культурології), відвідувань музеїв, виставок для наочності та кращого засвоєння матеріалу.

Викладання гуманітарних дисциплін має носити проблемний характер. Не враховуючи цього, неможливо сформувати у студентів навичок самостійного аналізу актуальних проблем розвитку суспільства, подолання ними існуючих і майбутніх політичних проблем, труднощів майбутнього самостійного життя. Студенти на заняттях з гуманітарних дисциплін повинні займатися активним аналізом, а не пасивним споживанням знань, їм необхідно прищеплювати навички критичного ставлення до навчального матеріалу, здатність до самостійних висновків, вміння застосовувати теоретичні положення до реального життя [4].

Таким чином, підсумовуюче усе вище викладене можна зробити висновок, що вивчення гуманітарних дисциплін в технічному університеті було і залишається необхідною умовою отримання якісної і всебічної сучасної вищої освіти, що дає змогу підготувати такого фахівця, який володітиме усіма необхідними компетенціями та буде затребуваним на ринку праці.

Література

1. Оптимізація циклу соціально-гуманітарних дисциплін у вищій освіті України в контексті євроінтеграції: монографія / Б.А. Воронкова та ін. Київ. 326 с.
2. Баранова Е. Значение гуманитарных дисциплин в техническом ВУЗе [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/znachenie-gumanitarnykh-distiplin-v-tehnicheskom-vuze>. – Назва з екрана.
3. Шевчук Т. Роль гуманітарної підготовки у створенні освітнього середовища в технічному вищому навчальному закладі / Т. Є. Шевчук, Ю. П. Олексін // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. - 2017. - Вип. 16. - С. 109-113.
4. Шевчук Т. Роль гуманітарної підготовки у технічному ВНЗ [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nvmdup_2016_1_16.pdf. – Назва з екрана.

*Дев'ятовська І.В.,
старший викладач кафедри мовної підготовки,
Коровіна О.В.,
викладач кафедри мовної підготовки.
Запорізький державний медичний університет*

СУЧАСНІ МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

У більшості європейських країн компетентнісний підхід до навчання реалізовано на рівні національних освітніх стандартів. Приєднання України до Болонського процесу зумовило необхідність реформування вітчизняної системи освіти, створення умов для розвитку комунікативних здібностей студентів.

Одним із головних завдань навчання іноземних студентів української мови є формування їх комунікативної компетентності. Саме це і є необхідною умовою успішного засвоєння фахових дисциплін і здобуття вищої освіти.

Навчання мови спеціальності в медичних ВНЗ України традиційно проходить на матеріалі текстів за фахом, тематика яких відповідає програмам наукових дисциплін, що є профільними на певному курсі.

На кафедрі мовної підготовки Запорізького державного медичного університету створюються різноманітні методичні матеріали для іноземних студентів. Зокрема підготовлено практикум з наукового стилю мовлення «Українська мова як іноземна. Фахова мова фармацевта» для студентів, які вивчають українську мову на I курсі.

Мета практикуму – вдосконалення знань і вмінь, необхідних для розв'язання комунікативних завдань у процесі оволодіння спеціальністю. У практикумі пропонується система поетапних завдань з розвитку та вдосконалення вмінь і навичок аудіювання, читання, говоріння та письма. Він складається з чотирьох частин, передбачає роботу як в аудиторії, так і вдома. Кожна частина має чітку структуру: автентичні тексти за фахом, дотекстові й післятекстові завдання, поурочні тести, граматичний довідник. Вправи практикуму спрямовані на активізацію спеціальної та загальнонаукової лексики та синтаксичних конструкцій, характерних для наукового стилю мовлення. У практикумі використані неадаптовані тексти з біології, генетики, паразитології, нормальної фізіології, складені за матеріалами підручників та лекцій викладачів спеціальних дисциплін у відповідності з принципом міжпредметної координації. Навчальні тексти практикуму відповідають наступним вимогам: є зразком наукового стилю; стимулюють продукування відповідної мовленнєвої реакції студентів; мотивують їх до створення власних варіантів текстів та зв'язних висловлювань. Вони також відповідають вимогам наступності й перспективності: за рівнем лексичної, граматичної, синтаксичної складності співвідносні зі ступенем оволодіння студентами мовою, але при цьому насичені змістовно і граматично новою інформацією. Оскільки всі тексти практикуму пов'язані з темами занять за фахом, вони стимулюють інтерес до навчання, готують студентів до сприйняття профільних предметів на спеціальних кафедрах.

Тексти практикуму об'єднані спільною тематикою, що забезпечує повторюваність та накопичення лексики. Вони легко розділяються на смислові частини. До кожного тексту пропонується завдання і вправи, які спрямовані на вдосконалення навичок виділення основної та додаткової інформації, побудови монологічних висловлювань, ведення діалогу, виконання комунікативної ролі ініціатора розмови й відповідача, участі в заданих комунікативних ситуаціях.

У дотекстових завданнях, основна мета яких - оволодіння лексичними одиницями та граматичними структурами, необхідними для розуміння і відтворення тексту за фахом, подані вправи на дієслівне та іменне керування, узгодження іменників з прикметниками, синонімію, словотвірний аналіз слів. На попереднє самостійне вивчення студентам пропонується нова термінологічна лексика. Всі завдання і вправи практикуму складені на матеріалі наукового стилю мовлення, базуються на лексичному мінімумі студентів-фармацевтів першого курсу.

У післятекстових завданнях контролюється рівень розуміння й осмислення інформації, що міститься в тексті. Ці завдання також формують і розвивають вміння виділяти головну інформацію, здійснювати її компресію, формулювати теми і підтеми тексту у вигляді називних і питальних речень. Особливу увагу в післятекстовій роботі приділено формуванню навички запиту спеціальної інформації. Основна частина

вправ призначена і спрямована на розвиток вмінь і навичок продукувати власне зв'язне висловлювання, активізацію медичної лексики, що відповідає комунікативним потребам студентів, наближаючи їх до реальних ситуацій у навчальній діяльності. Наприклад, студенти повинні виконати завдання: опишіть структуру, використовуючи малюнок; розкажіть про процес, спираючись на задані конструкції; опишіть властивості, користуючись таблицею; дайте класифікацію, використовуючи схему; зробіть висновок, спираючись на задані моделі. Подібні завдання вдосконалюють вміння описувати предмети, явища; робити висновки; спростовувати факти або твердження; висловлювати власну думку тощо.

Дуже важливим для самостійної роботи студентів є поурочний контроль. Змістом поурочного тестового контролю практикуму є лексичний та граматичний матеріал (на рівні слів, словосполучень, речень). Тестовий поурочний контроль, а особливо його електронна версія, має суттєві переваги, оскільки він економить час викладача при перевірці та час студентів при самостійному виконанні завдань. Крім того, він оптимізує роботу з розширення лексичної і граматичної бази студентів, що вивчають мову спеціальності.

Таким чином, зміст текстів і всі види завдань і вправ практикуму спрямовані на формування комунікативної компетентності студентів-іноземців у конкретних або в спеціально змодельованих ситуаціях, наближених до реальних. Реалізація компетентнісного підходу у викладанні української мови як іноземної у вищому навчальному закладі сприяє досягненню основної мети навчання – підготовки кваліфікованого фахівця, який здатний ефективно використовувати іноземну мову задля набуття її розвитку професійних знань.

Мирошник Л.В.,

доцент кафедри мовної підготовки іноземних громадян,

Тарлева А.В.,

доцент кафедри мовної підготовки іноземних громадян.

Харьковский национальный медицинский университет

ЕВРОПЕЙСКАЯ ПРАКТИКА В ОБЛАСТИ ГЕНДЕРНОЙ ЛИБЕРАЛИЗАЦИИ ЯЗЫКА

В последние десятилетия во многих странах на государственном уровне декларируются принципы гендерного равенства, равных возможностей для мужчин и женщин, заявляется о необходимости борьбы с дискриминацией в отношении женщин. Крупные межправительственные организации, международные и национальные профессиональные организации широко рекомендуют использовать гендерно-равноправный подход к языковой политике. Однако гендерное лингвистическое реформирование осуществляется в разных странах с разной степенью успеха.

Позиция ЮНЕСКО по этому вопросу описана в резолюции о недопустимости гендерно-дискриминационных моделей в языке (2011). Этот документ стал наиболее широко признанным международным стандартом в области языковой политики. Аналогичные рекомендации в отношении публикаций были приняты Европейской комиссией (2008 г.) со ссылкой на все рабочие языки ЕС.

Поскольку стандарты, продвигаемые ЮНЕСКО и ЕС, носят лишь рекомендательный характер, степень их реализации, то есть их распространение и исполнение, также значительно различаются между странами.

В Италии, например, положения, учитывающие факторы гендерной корректности в языке были изданы в 1987 году, в немецко-говорящих странах большинство руководств появилось в 1990-х годах. Рекомендательные принципы гендерно-языковой политики Чешской Республики были опубликованы только в 2010 году. В других странах, таких как Польша, официальных руководств пока нет. Несмотря на то, что в некоторых странах вопросы гендерной языковой политики только упоминаются на государственных веб-сайтах, использование принципов гендерно-равноправной языковой политики является обязательным элементом в объявлениях о работе и в сфере государственного управления. Например, в Австрии строго прописана необходимость использования гендерно-языкового равноправия в объявлениях о вакансиях. Компании штрафуются за то, что они не учитывают оба пола в своих объявлениях о работе. Кроме того, в немецкоязычных странах языковая политика стала частью организационной культуры различных учреждений, таких как университеты и администрации.

Школа и образование имеют особое значение для реализации гендерно-языкового равноправия. В большинстве стран существует официальные руководства для авторов учебных материалов, однако правила, касающиеся школьных учебников, существуют только в некоторых странах (например, в Германии, Ирландии, Исландии). Не во всех странах требуется, чтобы учебники были официально оценены и рекомендованы. Например, в Великобритании органы образования не контролируют учебные материалы, школы выбирают их самостоятельно. Исследователи отмечают, что в немецких школьных учебниках по математике и немецкому языку в основном используются нейтральные по отношению к полу формы, за которыми следуют мужские родовые и женские и мужские пары слов. Использование двух гендерно-равноправных вариантов (пары слов мужского и женского рода) в учебниках превалирует над чисто мужскими родовыми обозначениями. Поскольку в более ранних исследованиях сообщалось о преобладании мужских родовых лексем, этот факт указывает на снижение гендерно-экслюзивной практики в подготовке учебных материалов. Однако во многих учебных текстах авторы продолжают использовать лексемы только мужского рода. Такая языковая гендерная асимметрия может рассматриваться как разновидность гендерно-языковой дискриминации, поскольку при наличии пар слов мужские формы могут пониматься как относящиеся только к лицам мужского пола.

Как показывает практика, гендерно-чувствительные реформы языка имеют глобальный характер. Гендерные вопросы становятся важным принципом организации образовательного процесса во многих странах мира. Эта проблема требует тщательного изучения с тем, чтобы выработать адекватные подходы к языковой политике, в том числе и в системе образования.

Никифоров А.М.,
кандидат педагогічних наук, скульптор, незалежна професійна діяльність

З ІСТОРІЇ ПОБУТУВАННЯ ТКАЦТВА НА ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ: ДО ПИТАННЯ ПРО СТАНОВЛЕННЯ НАВЧАННЯ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА В УКРАЇНІ (XIX – ПОЧАТОК XX СТОЛІТТЯ)

Сучасний стан українського суспільства відзначається зростанням етнічної свідомості народу, усвідомленням необхідності збереження традиційних різновидів декоративно-прикладного мистецтва усіх регіонів України задля запровадження нових підходів у сучасному навчально-виховному процесі. У контексті вивчення передумов впровадження навчання декоративного мистецтва на теренах Західної України XIX – початку XX століття необхідною умовою вважаємо з'ясування особливостей побутування художнього ткацтва в досліджуваному регіоні.

У ході наукового пошуку встановлено, що виробництво тканих художніх виробів у Косові було розгорнуто на базі місцевих осередків народного ткацтва, які були тісно пов'язані з життям та побутом місцевого населення. На Косівщині узорні тканини широко застосовувались для оздоблення житла і виготовлення вбрання. Народні майстри-ремісники Косівщини досконало володіли багатьма техніками ткацтва. Перевагу віддавали створенню поперечно-смугастих композицій узорів із яскравих насичених барв з домінуванням чорного, помаранчевого і золотисто-жовтого вальорів, які доповнювали блакитний, зелений, фіолетовий, білий, що давало можливість створювати необмежені варіації кольорових сполучень і поєднань.

Аналіз літературних джерел засвідчив, що на Буковині в композиціях тканих килимів зустрічаються зображення птахів, котрі сюжетно пов'язані з мотивом дерева, що набув складної геометричної форми. У фондах Львівського державного музею етнографії та художнього промислу НАН України зберігається колекція згаданих килимів, виконані буковинськими майстрами у XIX столітті. Варто зазначити, що поряд із зображенням птахів симетрично розташовані дерева, які мають завершення у вигляді стилізованих геометричних (дуже віддалених від природних реалістичних форм, оскільки зображені у вигляді восьмикутної зірки та ромбів) [2]. Варто зазначити, що наприкінці XIX століття великого розповсюдження набули т. з. «панські», барокові килими з об'ємно трактованими квітковими мотивами, підкресленими бантами чи віньетками. Проте, в умовах домашнього селянського кустарного виробництва з обмеженими технічними й технологічними можливостями не можливо було досягти тієї мальовничої декоративності, яку

передбачало виконання «панських» килимів барокового стилю. Наразі, після скасування кріпацтва австрійським урядом 1848 року на виробництві таких килимів почали спеціалізуватися цілі села.

Привертають увагу розповсюджені у XIX – на початку XX століття на території Західної України килими, названі в народі «старий гуцул», в основу композиції яких покладено поділ фону на три широкі смуги з однаковим орнаментом на них. Між широкими смугами розміщені вузькі, прикрашені мотивами «шишки» або «клинці». І широкі, і вузькі смужки розділяють менші кольорові смужечки. Крім того, поле смуги заповнене дрібними фігурами. В буковинських «гуцулах» широкі смуги завершуються з обох боків невеликими шлейками з малюнком із «клинців» [1].

До іншого типу традиційних килимів західних регіонів України досліджуваного періоду відносяться килими «граничники», композиція яких побудована за подібним принципом чергування орнаментованих смуг різної ширини. Відрізняється килим «граничник» від «гуцула» тим, що контури восьмикутника в ньому обведені контрастним кольором. Обведення мотиву контуром іншого кольору, загалом, не є характерним для західноукраїнських килимів, проте згадане вище поєднання доволі часто зустрічається в буковинських виробках [3].

Відтак, попри те, що майже в усіх геометричних зображеннях килимів західних регіонів України ткачі здебільшого використовують мотив ромба. Натомість, його конфігурація завжди неповторна, індивідуальна (більше витягнутий, прямокутний, чи, навіть, заокруглений, або розчленований на трикутники) [4].

Отже, розмаїття форм і багатство кольорів у художньому ткацтві західноукраїнських земель потребує ретельного вивчення особливостей їх виготовлення й побутування у XIX – на початку XX столітті задля використання досвіду майстрів минулого у вдосконаленні сучасної художньої освіти України.

Література:

1. Гулей О. Декоративно-прикладне мистецтво: навчальний посібник. Суми: Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2010. 152 с.
2. Радкевич В. Теоретичні і методичні засади професійного навчання у закладах профтехосвіти художнього профілю: монографія / за ред. Н. Г. Ничкало. Київ: УкрІНТЕІ, 2010. 420 с.
3. Українське народознавство: навчальний посібник / за ред. С. П. Павлюка, Г. Й. Горинь, Р. Ф. Кирчіва. Львів: Фенікс, 1994. 608 с.
4. Щербаківський В. Українське мистецтво. Київ: Наукова думка, 1995. 287 с

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

Осмоловська А.О.,

*аспірантка кафедри політології та державного управління
Донецького національного університету імені Василя Стуса*

ТЕНДЕНЦІЯ ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ УКРАЇНИ В ЗОВНІШНЬОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

За останні півстоліття технологічного прогресу, інформаційних війн та розповсюдження мережі «інтернет» по всіх континентах, виокремилися певні тенденції не тільки українського, а й загальносвітового, розвитку, серед яких можна окремо виділити перехід до постінформаційного суспільства, розширення масштабів міжкультурної взаємодії та необхідності збереження культурної ідентичності. Особливого значення у цьому питанні набуває інформаційна політика держави.

І. Лакост відзначає, що інформація має вирішальне значення для сучасних геополітичних процесів, світогляд громадян потрапляє в залежність від телекомунікацій, а населення держав орієнтується не на раціональні підходи, а на створені ЗМІ привабливі іміджі і ідеї [2]. Тому в державній політиці все більшого значення набуває такий її напрямок, як формування позитивного іміджу держави.

Неможна не враховувати глобалізаційні тенденції світової інтеграції, згідно з якою глобалізаційні процеси повинні знаходити своє відображення не тільки у зовнішньоекономічній, політичній або технологічній сферах, але, і як наслідок – у сфері інформаційної політики держав світу, а особливо тих держав, які формують сучасний світопорядок.

Отже, сучасні тенденції, які мають незворотній вплив на формування глобального інформаційного простору в цілому та впровадження інформаційної політики окремих держав, залежать від глобальних світових змін останніх років.

Ці основні тенденції у світі, що постійно змінюється, мають величезний вплив на українську державу. В Україні цей вплив посилюється ще й геополітичним положенням нашої держави та внутрішньою системною кризою. Світові зрушення здатні змінювати образ країни як у позитивний, так і в негативний бік, особливо, якщо він не усталений.

В умовах активних демократичних перетворень, що відбуваються нині в Україні, на стадії активного вибудовування відносин України з Європейським Союзом особливо важливу роль відіграє питання присутності України в інформаційному просторі держав-сусідів, адже питання інформування суспільства, формування суспільної думки та позитивного ставлення до державних перетворень багато в чому визначаються діяльністю мас-медіа [1]. Формування позитивного іміджу України в зовнішньому інформаційному просторі є одним з практичних векторів розвитку української держави.

Серед тенденцій формування образу України в інформаційному просторі провідних країн світу можна виокремити три основні моменти: по-перше, впливовими акторами міжнародних відносин сьогодні залишаються провідні країни світу, які намагаються сформувати інформаційний простір не тільки на території своєї держави, а й інших держав. Такими державами є США та Росія; по-друге, європейська інтеграція, як і просування позитивного іміджу для України, швидше за все, будуть ефективними, коли вони будуть здійснюватися знизу, через активні форми співпраці та участі у різних сферах життя (такі схеми, як програма "Еразмус", добре ілюструють цей процес), а не впорядковуватися згори і нав'язуватися населенню верхівкою; а по-третє, створення позитивного іміджу України в зовнішньому інформаційному просторі залежати від ефективних дій влади України в таких сферах, як впровадження ефективних економічних реформ, боротьба з корупцією й злочинністю, проведення вдалої зовнішньої політики.

Таким чином, для того, щоб бути максимально ефективною, політика формування позитивного іміджу держави у глобальному інформаційному просторі, повинна носити системний характер, ґрунтуватися на стратегічному цілепокладанні, ув'язуватися з поточними, перспективними інтересами і стратегічними пріоритетами суспільства і держави, спиратися на вивірені моделі і технології реалізації інформаційної політики. Саме від образу країни за кордоном, як одного з факторів розвиненості держави, та сукупності уявлень про неї залежить її інвестиційна привабливість, конкурентоспроможність у світовому просторі, а також іноді і добробут кожного окремого громадянина.

Підсумовуючи, серед основних тенденцій формування образу України слід зазначити наступні: вплив провідних країн, світові потрясіння, необхідність нових механізмів формування образу держави українською владою.

Література:

1. Давидова Л. М. Проблеми регіональної газетної періодики в сучасному інформаційному просторі України та Польщі / Л. М. Давидова // *Intermarum: історія, політика, культура*. - 2014. - № 1. - С. 357-363.
2. Lacoste, Y. Une mode qui n'est pas futile // Durand V.-F., Levy J., Retaile D., in *Le Monde: espaces et sistemas*, 1993, p. 70—74, Paris.

Постельжук Я.В.,

*аспірант кафедри політичних наук
Рівненський державний гуманітарний університет*

МЕДІА-ТЕХНОЛОГІЯ ЯК НАПРЯМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ПРОФІЛАКТИКИ ЗАХВОРЮВАНЬ

Системний розвиток інформаційно-комунікативних технологій, створює нові можливості для трансформації сфери охорони здоров'я та політики профілактики захворювань зокрема. В такому аспекті, сучасна система медицини все більше використовує цифрові технології по створенню електронного медичного простору як єдиного інформаційного поля для взаємодії медичних закладів, медичного персоналу з пацієнтами, клієнтами медичних послуг. Це оптимізує організацію медичного обслуговування та

управління медичного персоналом вілному. Отже, сучасна технологічна революція створює якісно нові можливості з покращення медичної допомоги населенню, під якою слід «розуміти систему організації надання медичної допомоги, що ґрунтується на юридично, економічно, клінічно та етично обґрунтованому використанні комп'ютерних, електронно-інформаційних і телекомунікаційних технологій» [8, с. 61].

Інформатизація та медіатизація системи медичної допомоги виступає однією з основ швидкого об'єднання та реформування усіх лікувально-профілактичних закладів України (як приватних, так і державних) і здійснення загально-державної політики у галузі охорони здоров'я країни. Саме застосування сучасних «медіа-технологій» надасть можливість оптимізувати усю наявну інфраструктуру та досягнути максимальної продуктивності в цьому напрямі. Також, одним із тригерів цього (моди на здоров'я та його збереження, зрештою прагнення до досконалості) є перфекціонізм. Останній є однією із ознак сьогочасної людини та допомагає їй у власному розвитку й життєвій конкуренції в боротьбі за здобуття необхідних лише їй компетентностей. Зрозуміло, що цей тренд нав'язується через мас-медіа й лежить в мейнстрімі перфекціоністських тенденцій [11, с. 65].

Тому, під «медіа-технологіями», слід розуміти глибоку інтеграцію різних інформаційно-телекомунікаційних технологій в єдину організаційну модель в сучасному медіа просторі. Її можна схарактеризувати як симбіоз різносторонніх методів передачі будь-якої інформації (графіки, тексту, звуку тощо) [15, Р. 32] за сприяння преси, радіо, кіно, телебачення, інтернету, домашніх відеоцентрів, «які здатні поєднувати телевізійні, телефонні, комп'ютерні та інші лінії зв'язку» тощо [3, с. 165]. Для прикладу, Л. Данильчук, вважає, що «мас-медіа – це, насамперед, так звані засоби масової інформації (телебачення, радіо, преса, носії зовнішньої реклами), по інфраструктурі яких інформаційне повідомлення доставляється, як правило великій кількості потенційних споживачів [3, с. 164].

Зрозуміло, що окреме місце в контексті розгляду медіа-технологій (як напряму реалізації політики профілактики різних захворювань) лежить у площині самого медіа-впливу, під яким слід розуміти можливість абсолютно різних «типів медіа-продукції (новинних повідомлень, реклами, медіа-кампаній тощо) ефективно впливати на аудиторію [3, с. 163]. Процес медіа-впливу – стверджує В. Недбай – містить два подібних рівні: створення й поширення інформаційних повідомлень, зрештою приєднання до повідомлень оціночних або нейтральних коментарів» [9, с. 13]. Слід згадати й про види спеціальних медіа-технологій – ефект «порядку денного», ефект «праймінгу», констатація факту й періодичність повторювання різної інформації, ефект психологічного шоку тощо [1, с. 12–13].

Взагалі, модель розвитку електронної системи охорони здоров'я та її ключові напрямки (з інформатизації медичної галузі), означено резолюцією ВООЗ А58/21 «eHealth «Електронна охорона здоров'я». Згідно її концептуальної моделі, вона повинна стати наслідком впровадження змін у кожному напрямку системи охорони здоров'я, через покращення якості медичного обслуговування. А також, можливість доступу до медичної допомоги у важко доступних регіонах планети та людям, що мають інвалідність чи похилий вік. Її реалізація – це впровадження медико-санітарних послуг, створення можливості доступу до справжніх фахівців і як наслідок, значне підвищення якості обслуговування людей в сфері охорони здоров'я людини [16]. Адже, пролонгація здоров'я людини є одним із визначальних індексів людського потенціалу [5, с. 14].

Взагалі, інтеграція інформаційних технологій в систему охорони здоров'я країни відбувається у призмі чинного законодавства України та регулюється розпорядженнями Міністерства охорони здоров'я України (МОЗ), указами президента України та ухвалами Кабінету Міністрів України (КМУ), [4, с. 245]. Для прикладу, наказ МОЗ № 261 від 26 березня 2010 р. «Про впровадження Телемедицини в закладах охорони здоров'я» [2, с. 75], що й створює можливість для телемедичного супровіду самого лікувально-діагностичного процесу, профілактики та скринінгу [10, с. 4], «телемоніторингу, амбулаторного медичного обслуговування (наприклад, домашня телемедицина), дистанційного навчання й освіти тощо [4, с. 250].

Взагалі, на думку вчених, світ наближається до так званої «точки технологічної сингулярності», в якій людство очікує раптова й докорінна зміна у всьому. Причиною цього є не контрольований розвиток нових технологій – конвергентних NBIC-технологій [14, р. 468]. Під ними (NBIC технологіями) варто розуміти конвергенцію нано-, біо-, інфо-, когно-технологій, що описані М. Рокко і В. Бейбриджем у роботі під назвою «Converging Technologies for Improving Human Performance». Розмірковуючи над цим, вчені дійшли висновку, що основним його концептом є системно наростаючий (глибокий) синтез між різними науками та окремими технологічними галузями в контексті людської діяльності та інтелектуального потенціалу [7, с. 27]. Йдеться про нові види/типи медицини (квантово-голограмна/регенеративна модель),

що санкціонуватиме лікування й діагностику без будь-яких фармакологічних препаратів, а в майбутньому (взагалі) дозволить відмовитися від фармацевтичної індустрії (як такої) взагалі.

Вже сьогодні, ми можемо бачити системні прориви в цьому напрямку. Наприклад, практично більшість засобів масової інформації та мас-медіа активно прокламують нано-медицину (запрограмованих нанороботів, що на клітинному рівні захищають організм людини від вірусів і фізичних пошкоджень); розумних смартфонів, що здатні (наприклад, через повітря шляхом вловлювання найменших вірусних частинок самих молекул) виявити герпес, гепатит і рак; «сенсорний» аналіз крові (так званий «укол ніжного дотику»), що відразу надає можливість отримати 70 показників по крові й на ранній стадії виявити хворобу чи запобігти її розвитку). Сюди ж можна віднести мітілірування ДНК (модифікацію молекули ДНК без зміни самої нуклеотидової послідовності), через яке можна спрогнозувати можливий розвиток раку чи ризик виникнення важких вікових хвороб: діабету, серцево-судинних захворювань тощо та генну інженерію (перепрограмування самого коду хвороби, резервного копіювання пам'яті людини, сканерної діагностики, омолодження за допомогою нано-технологій тощо [12].

Сьогодні, практично у більшості країн Європейського союзу (ЄС) виробленні власні моделі розвитку електронної охорони здоров'я. Наприклад, у 2011 р. світ побачив документ під назвою «Європейські країни на шляху до національної інфраструктури електронної охорони здоров'я» [13]. У ньому, йдеться не лише про «Телемедицину» як таку, а й про імплементацію її нормативно-правової бази. Тобто, прийняття законів, що будуть захищати права пацієнтів, їх особисті дані, таємницю історію хвороби тощо. Серед країн, що вже зробили це – Норвегія, Швеція, Фінляндія, Данія, Великобританія, Франція та ін. А в таких країнах як Італія, Іспанія та Швейцарія, є необхідною навіть згода самого пацієнта щодо електронної форми – фіксації історії його хвороби [4, с. 255].

Водночас слід зробити застереження щодо деструктивного впливу медіа-технологій на свідомість і здоров'я людини. Оскільки, великі фармацевтичні компанії та фармакологічні концерни, можуть вдаватися до маніпулятивного впливу свідомістю людини з метою реалізації власної продукції, просування неякісних вакцин з профілактичною метою, зрештою просто прагнучи збільшити власні прибутки [6, с. 8]. Саме тому, механізм гарантування людського здоров'я (в мас-медійному «шлюзі») має стати, насамперед, медійна грамотність, яка гарантуватиме об'єктивне сприйняття інформаційно-медійного контенту в медико-профілактичних цілях [6, с. 10]. В такому аспекті, сучасні медіа також розширюють доступи населення до знань про здоров'я, здоровий спосіб життя, засоби діагностики, профілактики та лікування захворювань через телебачення (спеціальні передачі, ТВ-канали тощо) і Інтернет (сайти, Інтернет-телебачення, YouTube-канали).

Таким чином, технології сучасних медіа активно впливають на формування ціннісних орієнтирів сучасної людини та виступають одним із напрямів реалізації політики профілактики захворювань. Вони можуть носити як позитивні (зручність, доступність, швидкість отримання сучасних медико-технологічних інструментів: телемедицина, теле-медичний супровід, скринінг тощо), так і негативні аспекти (маніпуляція рекламою – неякісні ліки, недостатність регламентації (імплементації) медичного законодавства в країні, недобросовісна діяльність самих ЗМІ на фоні відсутності валеологічної та медіа-грамотності людей.

Література:

1. Бондар О. В. Медіатехнології. Необхідність критичного мислення у сфері візуального медіа продукції // Медіакультура особистості / Упор. Т. П. Крячко. За науковою редакцією В. І. Шуляра. Миколаїв : ОІППО, 2016. С. 9–13.
2. Владимірський А. В. Телемедицина в системі менеджменту та організації охорони здоров'я : навч. посіб. Донецьк : Вид-во «Наулідж», 2012. С. 75.
3. Данильчук Л. О. Теорія і методика соціальної профілактики торгівлі людьми, засобами інформаційно-комунікаційних технологій [Текст] : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.05 / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 2018. 544 с.
4. Державна політика у сфері охорони здоров'я : кол. моногр. : у 2 ч. / [кол. авт.; упоряд. проф. Я. Ф. Радищ; передм. та заг. ред. М. М. Білінської, Я. Ф. Радиша]. К. НАДУ, 2013. Ч. 1. С. 250–251.
5. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Харків : Вид. Рожко С. Г., 2017. 448 с.

6. Зайко Л. Я. Мас-медіа як чинник формування суспільної свідомості: соціально-філософський аналіз : автореф. дис. ... канд. філософ. наук : 09.00.03 / Леся Яківна Зайко; Житомир. держав. ун-т ім. Івана Франка. Житомир, 2019. – 17 с.
7. Іванов С., Іванова Л. Напрями формування медіаінформаційної компетентності // Збірник статей V міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи». Київ : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2017. С. 27–36.
8. Лобас В. М. Електронні засоби державного управління охорону здоров'я : навч. посіб. / В. Б. Лобас, А. В. Владзимирський, В. В. Мозговой. – Донецьк : Вид-во «Ноулідж», 2012. С. 61.
9. Недбай В. В. Інноваційні медіа-технології в системі політичних комунікацій : автореф. дис. ... док. політ. наук : 23.00.02; Одеська юридична академія. Одеса, 2012. 32 с.
10. Федько О. А. Здоров'я як предмет державної політики: проблеми управління. URL: http://academy.gov.ua/ej/ej10/doc_pdf/Fedko.pdf. (дата звернення: 02.06. 2020).
11. Чепурна Г. С. Мас-медіа як чинник формування перфекціонізму молоді // Збірник статей V міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи». Київ : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2017. С. 65–69.
12. Digital & Медицина: информационные технологии на пороге вечной жизни 14.10.2016: URL: DIGITAL, БЛОГ <https://ndm.agency/blog/digital-medicine>. (дата звернення: 16.01.2020).
13. European countries on their journey towards national eHealth infrastructures – Final European progress report / Karl A. Stroetmann, Jörg Artmann, Veli N. Stroetmann with Denis Protti, Jos Dumortier, Sarah Giest, Uta Walossek and Diane Whitehouse // European Commission. DG Information Society and Media, ICT for Health Unit. – 2011. January. URL: http://www.ehealth-strategies.eu/report/eHealth_Strategies_Final_Report_Web.pdf. (дата звернення: 16.01. 2020).; European countries on their journey towards national eHealth infrastructures. European Commission. Strategy. Digital Single Market. Reports and studies. URL: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/european-countries-their-journey-towards-national-ehealth-infrastructures-0>. (дата звернення: 16.01. 2020).
14. Mihail C. Roco, Bainbridge W. S. Converging Technologies for Improving Human Performance: Nanotechnology, Biotechnology, Information Technology and Cognitive Science. Springer-Science & Business Media, B.V., 2003. P. 468.
15. Potter, W. James (2008). Arguing for a general framework for mass media scholarship. SAGE. P.32.
16. WHO.58.28 eHealth Resolution / Health Academy. URL: <https://www.who.int/healthacademy/news/en/>. (дата звернення: 16.01. 2020).

Філіпчук В.О.,

*кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри політичних наук філософського факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

МЕРЕЖІ В ПУБЛІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ

На думку американського футуролога Дж. Нейсбіта, в майбутньому мережеві структури стануть логічною заміною для системи ієрархії. Також, на думку футуролога, централізований спосіб прийняття рішень втратить свою ефективність, а від репрезентативного уряду відбудеться перехід до партисипативного керівництва [Videira, Kallis, Antunes 2007]. Мережева модель організації управління в своїй основі схожа з природною самоорганізацією груп інтересів. Такі групи однодумців стають основою для поширення мережних форм громадської організації та партисипативного управління.

Розпочата в 90-і рр. минулого століття концептуалізація мережі як набору відносин між державою та безліччю інших акторів на основі рівноправності, відкритості, добровільності та ресурсної взаємозалежності знайшла своє відображення в концепції керівництва (governance). В рамках зазначеної концепції отримало свій розвиток розуміння мереж як форми управління, яка передбачає залучення широкого кола автономних, але ресурсно взаємозалежних державних, громадських і приватних акторів, які беруть участь у формуванні державного порядку денного, а також у розв'язанні суспільних проблем. Відсутність домінуючого актора в рамках даної концепції

компенсується наявністю диференційованих і диверсифікованих підсистем, актори яких мають специфічні і обмежені ресурси й тому покликані вирішувати окремі галузеві завдання [Kooiman 2003; Pierre 2000].

На даний момент ця ідея активно розвивається в руслі течії *good enough governance*, яка ставить під сумнів ключову ідею *governance*, що демократичність і ефективність взаємно передбачають й обумовлюють одна одну. *Good enough governance* передбачає, що не всі проблеми держави повинні вирішуватися одночасно та оперативно, що процеси, що відбуваються в державному управлінні, складні й вимагають часу та зусиль для їх вирішення. Держава повинна втручатися в поточний хід подій «на вимогу», виходячи з виявлених пріоритетів, сформованих, в свою чергу, на базі історичних і поточних особливостей становлення держави, а також бути відкритим для обговорення за участю всіх можливих зацікавлених сторін [Grindle 2004].

Подібна система суспільних відносин вимагає особливого типу управління – мережевого, який передбачає наявність різноманітних координуючих механізмів, що дозволяють не тільки врахувати стратегії окремих акторів, але й сформувати консенсусне рішення поставленої проблеми, яке, в свою чергу, відповідатиме б прийнятним рішенням в рамках інших підсистем [Rethemeier, Hatmaker 2007; Provan, Kenis 2007].

Система мережевого управління характеризується наступними ознаками: суб'єкти і їх дії взаємозалежні і відносно автономні; зв'язки між учасниками є каналами передачі і / або обміну ресурсами; політична структура може бути інтерпретована як певна модель тривалої взаємодії між суб'єктами [Wasserman, Faust 1994]; вплив того чи іншого суб'єкта може бути встановлено лише в рамках взаємодії з іншими учасниками політичного процесу [Knoke 1990].

Необхідність інтерпретації діяльності різних компонентів, що діють у зазначеній системі суспільних відносин і що беруть участь в розробці державних рішень, їх реалізації, а також в питаннях формування і відправлення державної політики в цілому, стає все більш і більш актуальним завданням як у теоретичному, так і в практичному аспектах [Klijn, Koppenjan 2000; Compston 2009; Koliba, Meek, Zia 2011].

Загалом же формування мережевого підходу в науці протягом XX століття відбувалося як відповідь на трансформації в суспільному житті, пов'язані з ускладненням соціально-економічних процесів і доктринальними змінами в характері відносин між державою та суспільством.

Література:

- Compston H. 2009. *Policy Networks and Policy Change. Putting Policy Network Theory to the Test.* New York: Palgrave Macmillan. 272 p.
- Grindle M.S. 2004. *Good Enough Governance: Poverty Reduction and Reform in Developing Countries.* – *Governance: An International Journal of Policy, Administration, and Institutions.* Vol. 17. Is. 4. P. 525-548.
- Klijn E.-H., Koppenjan J.F.M. 2000. *Public Management and Policy Networks. Foundations of a Network Approach to Governance.* – *Public Management.* Vol. 2. No 2. P. 135-158.
- Knoke D. 1990. *Political Networks: the Structural Perspective.* Cambridge University Press. 290 p.
- Koliba Ch., Meek J., Zia A. 2011. *Governance Networks in Public Administration and Public Policy.* London; New York: CRC Press. 349 p.
- Kooiman J. 2003. *Governing as Governance.* London: Sage Publications. 256 p.
- Pierre J. 2000. *Debating Governance: Authority, Steering, and Democracy.* Oxford: Oxford University Press. 272 p.
- Provan K., Kenis P. 2007. *Modes of Network Governance: Structure, Management, and Effectiveness.* – *Journal of Public Administration Research and Theory.* Vol. 18. No 4. P. 229-252.
- Rethemeier K., Hatmaker D. 2007. *Network Management Reconsidered: An Inquiry into Management of Network Structures in Public Sector Service Provision.* – *Journal of Public Administration Research and Theory.* Vol. 18. No 5. P. 617-646.
- Videira N., Kallis G., Antunes P. *Integrated Evaluation for Sustainable River Basin Governance.* IWA Publishing, 2007. 188p. P. 109
- Wasserman S., Faust K. 1994. *Social Network Analysis: Method and Application.* Cambridge University Press. 825 p.

ВТРАТИ ВРОЖАЮ КАРТОПЛІ ПРИ УРАЖЕННІ СУХОЮ ФУЗАРІОЗНОЮ ГНИЛЛЮ *FUSARIUM* КАРТОПЛІ ПІД ЧАС ЗБЕРІГАННЯ

Вивчення хвороби фузаріозу досліджується століттями в усьому світі. Лінком Х.Ф. у 1809 році було описано гриби роду *Fusarium*. У 1910 році Appel та Wollenweber об'єднали усі недосконалі гриби, які мали серпо- або веретенноподібну форму конідій у родину *Tuberculariaceae*. Перша таксономічна система мікологів Г.В. Волленвебера та О.А. Рейнкінга було описано 65 видів з 16 секцій *Fusarium* [1].

Найбільш поширені види збудників картоплі: *F. sambucinum* Fuck., *F. culmorum* (W. G. Sm.) Sacc, *F. solani* (Mart.) App. et Wg [1, 28, 29]. Вони є факультативними паразитами, які можуть викликати гниль плодів, насіння, коренів, коренеплодів та інших органів багатьох видів рослин. Значна поліморфність і мінливість культурних і морфологічних ознак, що є основою для розмежування окремих таксономічних одиниць грибів роду *Fusarium*, є надзвичайно складними для розробки класифікації. Багато століть вдосконалювалися та створювалися велика кількість класифікацій [2].

Фузаріоз поширений в усіх зонах України, особливо в Поліссі. В основному його шкідливість полягає в ураженні бульб картоплі при зберіганні. Він вважається однією з найбільш шкочочинних хвороб у всьому світі [3].

За результатами двоохрічної оцінки 2018-2019рр., нами встановлено, втрати врожаю сортів картоплі до сухої фузаріозної гнилі.

Дослідження показали, що найбільші втрати врожаю були сортів картоплі: Барвіна – 11,25% (кількість бульб з ураженням – 4,75%) та Сорая – 8,87% (кількість бульб з ураженням – 3,50% (таблиця 1)

Таблиця 1.

Втрати врожаю під час зберігання при ураженні сухою фузаріозною гниллю *Fusarium* картоплі (ПП «Імпак», м. Андрушівка Житомирська обл.)

№	Сорт	Кількість бульб з ознаками хвороби, %			Втрати врожаю, %		
		2018р.	2019р.	Середнє	2018р.	2019р.	Середнє
1.	Барвіна	3,5	6,0	4,75	3,6	18,9	11,25
2.	Белла роза	-	5,0	2,5	-	5,4	2,7
4.	Лабелла	5,5	-	2,75	7,1	-	3,55
5.	Монте – Карло	7,0	6,3	3,5	6,3	-	3,15
6.	Сорая	1,5	2,25	3,5	2,25	15,5	8,87

Меншими в 2-3 рази були втрати врожаю сортів картоплі: Белла роза, Монте-Карло і Лабелла та становили від 2,70% до 3,5% (кількість бульб з ураженням від 2,50%– 3,5%).

Втрати врожаю в більшості випадків для партій з рівномірним розміром бульб відповідають кількості уражених бульб картоплі. Але у випадку пошкодження партій з великими бульбами картоплі, втрати врожаю збільшуються в 2-3 рази і досягають 11,25 % -8,87% при кількості бульб, що уражені сухою фузаріозною гниллю. на рівні 4,75% - 3,5% (сортах Барвіна і Сорая).

Таким чином, за результатами наших досліджень, встановлено, що під час зберігання інтродукційних сортів картоплі втрати врожаю уражених становили від 3,50% - 4,75%, але при пошкодженні великих бульб в партіях з нерівномірним розміром втрати врожаю збільшуються в 2-3 рази та становлять 8,7% до 11,25%.

Література:

1. Wollenweber H. W., Reinking O. A. Die Fusarien, ihre Beschreibung, Schadwirkung und Bekämpfung. Berlin: Paul Parey, 1935. 355 p.
2. Яринчин А.М. Взаємодія озимої пшениці та збудників хвороб зерна в агроценозах України: Автореф. дис... канд. біол. наук: 06.01.11. Нац. аграр. ун-т. Київ, 2006. 19 с.
3. Положенець В. М., Руденко Ю. Ф., Немерицька Л. В. Як взаємодіють хвороби картоплі. Захист рослин. № 10. 2000. С. 7

РЕПРОДУКТИВНІ ПОКАЗНИКИ ТА ЛІПІДНИЙ СКЛАД ІКРИ КОРОПА ЗА ВВЕДЕННЯ ДО РАЦІОНУ РОЗТОРОПШІ ПЛЯМИСТОЇ

Відомо, що успішне проведення нерестової кампанії тісно корелює з технологічними параметрами та чинниками середовища. Проте якісні характеристики статевих продуктів залежать від складу раціону плідників. На етапі раннього постембріогенезу вільні ембріони, після викльову з ікринки, живляться за рахунок жовткового мішка. У цей критичний період відбувається перебудова обміну речовин зародка і ембріони особливо чутливі до негативного впливу зовнішніх чинників [1, с. 179, 334, 342].

Оцінку якості плідників коропа при штучному відтворенні слід здійснювати як за традиційними репродуктивними показниками, так і за комплексним аналізом фізіолого-біохімічних показників статевих продуктів. При цьому життєстійкість отриманих нащадків значною мірою залежить від якісного складу ікри, зокрема вмісту у ній ліпідів, амінокислот, вітамінів та мікроелементів [2, с. 43]. Тобто кількісний та якісний склад статевих продуктів значно впливає на життєстійкість отриманих ембріонів та личинок. Зокрема, кількість білків при заплідненні та на заключних стадіях розвитку ікри значно знижується в процесі розщеплення, тобто від цього безпосередньо залежить виживаність ембріонів [3, с. 19]. Ліпіди приймають участь у формуванні біохімічних механізмів адаптації органів і систем організму риб до параметрів середовища вирощування [4, с. 54].

З метою забезпечення якісного проходження фізіолого-біохімічних процесів необхідно забезпечити збалансовану кількість поживних речовин у складі раціону [5, с. 37-38]. Тому слід врахувати, що отримання оптимальних приростів та забезпечення функціонального стану організму самиць коропа зумовлене використанням в їх годівлі кормів з певним набором та співвідношенням поживних речовин [6, с. 19].

Фітопрепаратам характерна м'якість дії, низька токсичність, високий вміст біологічно активних речовин та позитивний вплив функціональний стан організму, внаслідок їх застосування можна підвищити продуктивність та покращити якість отриманої продукції [7, с. 34]. Серед таких кормових добавок перспективно є розторопша плямиста. (*Silybum marianum*) – рослина, яка має антиоксидантні, антикоксичні, гепатопротекторні, імуномодельючі та протизапальні фармакологічні властивості. Розмелені плоди містять біологічно активну речовину силімарин, жирну олію, ефірне масло, смоли, флавоноїди, макро- та мікроелементи, які стимулюють і покращують перетравлення поживних речовин комбікорму та засвоєння їх в організмі [8, с. 93].

Попередньо проведено дослідження ефективності використання розторопші плямистої в годівлі дволіток коропа на фізіолого-біохімічні показники організму та економічну складову вирощування. Відповідно до отриманих результатів, встановлено оптимальну норму введення насіння розторопші до складу корму складає 1% [9, 10]

Відповідно завданням проведених досліджень було визначення впливу згодовування розторопші плямистої самицям коропа впродовж переднерестового періоду на репродуктивні показники, запліднення ікри та виживаність личинок, а також ліпідний склад отриманої незаплідненої ікри.

Розторопшу плямисту згодовували самицям любінського лускатого коропа впродовж переднерестового утримання в умовах інкубаційного цеху Львівської дослідної станції Інституту рибного господарства НААН смт Великий Любін Городоцького району Львівської області. Мелене насіння розторопші вводили до складу стандартного комбікорму в кількості 1% методом гранулювання.

При цьому систематично контролювали температурний та кисневий режим в басейнах, утримуючи дані показники на оптимальному рівні.

Проаналізовано вплив кормової добавки розторопші плямистої на репродуктивні показники дослідних груп риб у порівнянні з контрольними, зокрема на якісні показники ікри, відносно і робочу плодючість, виживаність та вихід личинок з ікри.

Одержані результати дозволяють зробити висновок, що введення розторопші плямистої в склад корму позитивно впливає на репродуктивну функцію самиць коропа, про що свідчить підвищення загальної і відносної робочої плодючості на 18,3% і 9,7%, відповідно. Показник запліднення ікри в контрольній групі склав 73%, в дослідній групі — 89%, що на 18% більше. Вихід 3-добових личинок в контрольній групі склав 72%, у дослідній 83,3% відповідно.

Досліджували показники ліпідного обміну отриманої незаплідненої ікри, зокрема вміст загальних ліпідів, а також відсоткове співвідношення їх класів – фосфоліпідів, холестеролу, неетерифікованих жирних кислот, триацилгліцеролів та ефірів холестеролу.

Відмічено незначну тенденцію до зростання вмісту загальних ліпідів: в дослідній групі показник склав $5,2 \pm 0,20$ г% проти $4,33 \pm 0,030$ г% в контрольній. Тобто, не встановлено вірогідної різниці впливу розторопші плямистої у кількості 1% від маси корму на вміст загальних ліпідів у ікрі, однак встановлено чітку різницю у відносному вмісті окремих класів ліпідів. Зокрема, у ікрі , отриманої від самиць дослідної групи, у 1,6 рази ($p < 0,001$) зростає вміст вільного холестеролу, велика кількість якого присутня у мембранах ікринок. Підвищення даного показника має вагомe значення для ембріонального та постембріонального розвитку риб, скільки він є будівельним матеріалом клітин та приймає участь у синтезі ряду гормонів, жовчних кислот та вітаміну D.

Разом з цим знижується вміст триацилгліцеролів ($p < 0,01$): в дослідній групі показник склав $12,96 \pm 0,57$ %, в контрольній — $23,56 \pm 1,657$ %. В складі загальних ліпідів тканин короїв з віком зростає частка триацилгліцеролів, що зумовлено збільшенням інтенсивності депонування резервних ліпідів у тілі риб. Очевидно, розторопша, як гепатопротектор, в невеликих кількостях активізує процеси метаболізму жиру в організмі самиць. Можна припустити, що відбувалося використання депонованих в ікрі триацилгліцеролів в енергетичних процесах.

Вміст фосфоліпідів, неетерифікованих жирних кислот та ефірів холестеролу в ікрі обох груп практично не відрізнявся.

При проведенні досліджень встановлено, що додавання до раціону самиць короїв розторопші плямистої впродовж переднерестового утримання позитивно впливає на продукування ікри самицями короїв, її запліднюочу здатність, а також на життєздатність отриманих личинок. Відмічено незначну тенденцію до зростання вмісту загальних ліпідів, а також значне зростання вмісту вільного холестеролу та зниження вмісту триацилгліцеролів в отриманій ікрі. Проведення поглиблених досліджень в цьому напрямку надасть можливість глибше дослідити механізми метаболізму в ікрі за впливу розторопші плямистої.

Література:

1. Шерман І. М., Євтушенко М. Ю. Теоретичні основи рибництва : підруч. Київ, 2011. 499 с.
2. Залепухин В. В. Оптимизация оценки качества производителей карповых рыб в аквакультуре : автореф. дисс. на соискание ученой степени доктора биол. наук : спец. 03.00.10 «Ихтиология». Астрахань, 2009. 48 с.
3. Шерело А. Г., Євтушенко М. Ю. Динаміка вмісту білків та виживаність ембріонів в ранньому онтогенезі коропа // Наук. зап. Терноп. нац. ун-ту. 2014. № 1(58). С. 16—21.
4. Попова Е. М., Кошій І. В. Ліпіди як компонент адаптації риб до екологічного стресу // Рибогосподарська наука України. 2007. № 1. С. 49—56.
5. Izquierdo, M. S., Fernandez-Palacios, H. & Tacon, A. G. (2001). Effect of broodstock nutrition on reproductive performance of fish: Reproductive Biotechnology in Finfish Aquaculture. 25—42.
6. Желтов Ю. А. Алексеенко А. А. Кормление племенных карпов разных возрастов в прудовых хозяйствах. Киев : Инкос, 2006. 169 с.
7. Доклиническое изучение безопасности фитопрепаратов, обладающих гепатопротекторными свойствами / Крепова Л. В. и др. // Актуальные проблемы создания новых лекарственных препаратов природного происхождения : 8 Междунар. съезд «Фитофарм 2004», 21—23 июня 2004 г. : материалы. Санкт-Петербург, 2004. С. 111—114.
8. Особливості хімічного складу розторопші плямистої / Колесник М. Д та ін. // Вісник Полтавської державної академії. 2007. № 1. С. 93—95.
9. Розторопша плямиста в складі рибних кормів при вирощуванні дволіток коропа / Кориляк М. З. та ін.. // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького. 2014. Т. 16 №3 (60). Ч. 3. С. 120—124.
10. Кориляк М. З. Результати вирощування товарного коропа (*Cyprinus Carpio Linnaeus, 1758*) при використанні в складі раціону розторопші плямистої (*Silybum marianum (L.) Geartn*) // Рибогосподарська наука України. 2019. 4(50). С. 109—122.

ACTUAL PROBLEMS OF MODERN SCIENCE. NFC-ROADS

During technical progress, it would seem that all the problems must be solved, but this is not always the case. We often hear how certain technical discoveries have the other side of the coin: an economic or environmental problem. More than a hundred years ago, plastic was invented, which is today the problem number one, and calls into question the existence of many animals and plants on Earth. Another problem is cars: the exhaust gases is the cause of mass poisoning of the atmosphere, smog and the development of chronic diseases (such as asthma, heart failure, etc.).

Now they are trying to resolve this situation even at the legislative level. In most European countries, including Ukraine, the composition of fuel for impurities is controlled, there are restrictions on heavy transport in large settlements. But that's not enough. The number of new drivers for the last year amounted to 450 thousand people, 60 percent of them will get behind the wheel. So can we say that the situation with fuel control will improve?

As for electric cars ... Most of us know that their production and disposal is quite a complex and not environmentally friendly process. Electric motors often contain toxic substances such as lead, nickel, aluminum and lithium, which oxidize the environment very quickly. In many of the factors it may affect acid rain, smog, ecosystem toxicity, and depletion of natural resources, electric cars are potentially more dangerous than conventional cars. Greenhouse gas emissions increase significantly if conventional coal is used instead of low-carbon coal or alternative fuels to generate electricity to power the electric vehicle. However, in some cases, electric cars are still useful, scientists said.

Scientists have noted that if the electric car is powered by electricity produced from low-carbon coal or alternative energy sources, the electric car can help reduce greenhouse gas emissions. In Europe electricity is produced using different types of fuel, the use of electric vehicles is justified and harms the environment less than cars with an internal combustion engine.

The car manufacturing companies predict that in the coming years the production of electric vehicles and their subsequent disposal will not only reduce the risk, but also will improve the environmental situation in the world.

Let's imagine a situation where the world is dominated by cars with internal combustion engines, but the percentage of production of electric vehicles is more than 30 percent.

In this situation, the number of local charging stations would increase. There were a number of electric cars near supermarkets, shopping malls, parking lots, and business centers. But, as we know, such stations can be bad because they radiate too much heat.

A few years ago, there were speculations that Germany and Sweden plan to launch entire routes that will charge cars while driving.

Unfortunately, the conversations were too loud, and as a result we were shown an example of a concept where the car moves by analogy with the monorail. The car's engine has an exit at the bottom of the case, so it automatically connects to the road - like a train, but the horns are under the vehicle.

A system like this cannot be called isolated.

Now we can mention the system of wireless chargers. They are most often used with mobile devices, but more powerful versions can charge bigger things. Such "charges" can be called small stations. Moreover, I think there are technologies that will allow you to build roads over these stations, and the power will be enough to deliver the full charge to the engine.

Near field communication, NFC - short-range wireless data transmission technology that enables the exchange of data between devices located at a distance of about 10 centimeters; announced in 2004. The short range is primarily due to the fact that now more is not needed. This technology is used to pay by mobile phone. In fact, it is a logical continuation of bluetooth, but with a greater range of possibilities.

NFC devices can act as electronic identity documents and keycards. They are used in contactless payment systems and allow mobile payment replacing or supplementing systems such as credit cards and electronic ticket smart cards. This is sometimes called NFC/CTLS or CTLS NFC, with contactless abbreviated CTLS. NFC can be used for sharing small files such as contacts, and bootstrapping fast connections to share larger media such as photos, videos, and other files.

If you combine these technologies, the car can be charged during the trip without stopping. Of course, it is not possible to build such roads everywhere, but the charge should be enough for a long time when the driver will have to go on the road without technology.

Unfortunately, there are no working analogues that would reduce the number of exhaust gases into the atmosphere, but humanity is gradually moving in the right direction. What each of us can do is to know and to remember about the problems (not only related to the environment) and not be the cause. Then we will give engineers and scientists more time to solve problems.

Literature:

1. "PHILIPS AND SONY ANNOUNCE STRATEGIC COOPERATION TO DEFINE NEXT GENERATION NEAR FIELD RADIO-FREQUENCY COMMUNICATIONS". Sony Global. 5 September 2002. Retrieved 17 September 2013.
2. Cameron Faulkner. "What is NFC? Everything you need to know". Retrieved 30 November 2015.
3. Franconi, Nicholas G.; Bunger, Andrew P.; Sejdic, Ervin; Mickle, Marlin H. (2014-10-24). "Wireless Communication in Oil and Gas Wells". Energy Technology.

Бенько Т.Г.,

*аспірант кафедри комп'ютерної інженерії та електроніки
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника*

МОДЕЛЮВАННЯ І ДОСЛІДЖЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИК ОПЕРАЦІЙНОГО ПІДСИЛОВАЧА НА ОСНОВІ КОМІРОК БМК В СЕРЕДОВИЩІ MICROWIND ДЛЯ СЕНСОРНИХ МІКРОСИСТЕМ.

Метою диференціального підсилювача є порівняння двох аналогових сигналів, а також для підсилення їх різниці. Формулювання диференціального підсилювача наводиться нижче (рівняння 1). Як правило, коефіцієнт посилення K є високим, починаючи з 10 до 1000. Наслідком цього є те, що вихід диференціального підсилювача насичується дуже швидко, через діапазон напруги живлення.

$$V_{out} = K (V_p - V_m) \quad (1)$$

Принципова схема диференціального підсилювача зображена на рисунку 1. Для більшого підсилення nMOH (N-тип метал-оксид-напівпровідник) пристрій розміщують між диференційною парою (пара провідників) і землею. Напряга на затворі V_{bias} контролює величину струму, який може протікати на дві гілки. Канал, що утворюється в транзисторі, дозволяє працювати при більш низьких напругах V_{ds} , що дає краще аналогове представлення і менший ефект насичення.

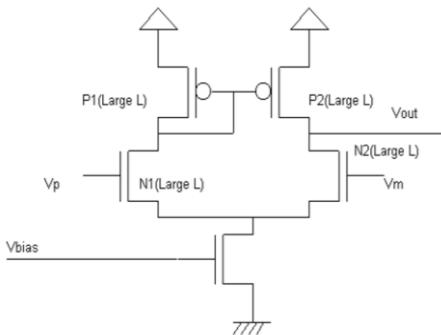

Рис. 1. Поліпшення диференціального підсилювача.

побудувати статичні характеристики використовують опцію «напруги від напруг». Для моделювання мітки "BSIM4" на топології використані BSIM4 моделі.

Як видно з результатів моделювання, схема працює належним чином починаючи з 0,4 В, незалежно від значення V_{bias} . Висока V_{bias} призводить до більш швидкого відгуку, але зменшує діапазон вхідних напруг і споживає більше енергії в порівнянні з nMOH транзисторами, що є досить актуально. Напряга зміщення (V_{bias}) є часто фіксованою в значенні дещо вищому ніж порогова напруга V_{tn} , що є хорошим компромісом між швидкістю перемикавання і вхідним діапазоном.

Мета підсилювача помножити на істотний чинник амплітуду синусоїдальної вхідної напруги V_{in} , і доставити підсилену синусоїдальну напругу V_{out} на навантаження. Одиночний підсилювальний каскад може складатися з МОH-пристроїв (виберемо тут n-канальний МОH) і навантаження. Навантаженням може бути резистор або індуктивність. У колі, ми використовуємо резистор зроблений p-канальним МОH транзистором, підключеним через затвор і стік. Пристрій pМОH, який замінює пасивні навантаження називається активним резистором.

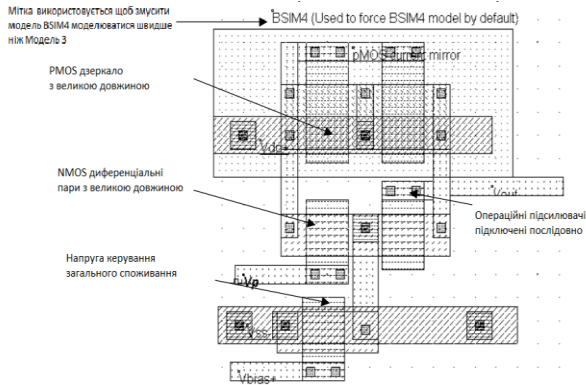

Рис.2. Поліпшена топологія диференціального підсилювача.

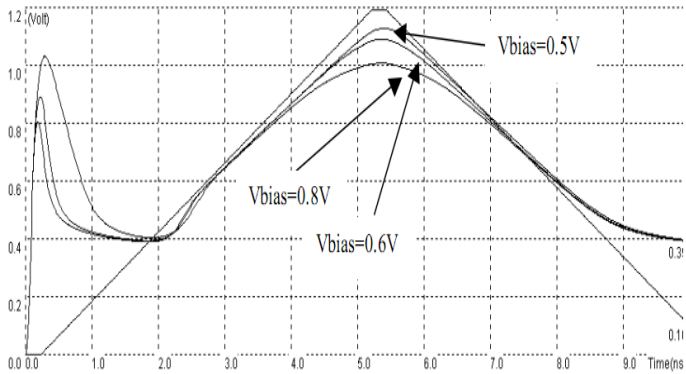

Рис.3. Вплив V_{bias} на швидкості диференціального підсилювача.

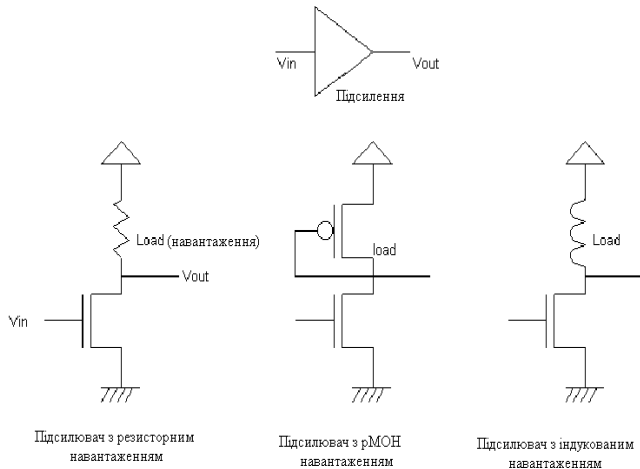

Рис.4. Схема одиничного підсилювального каскаду з різних пристроїв.

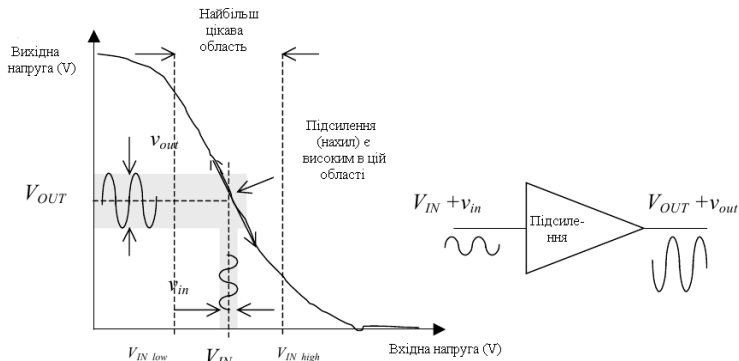

Рис.5. Підсилювач має високий коефіцієнт посилення в певному діапазоні вхідних сигналів, де малий V_{in} вхідний сигнал посилюється до великого V_{out} сигналу.

Одноступінчатка характеристика підсилювача між V_{in} та V_{out} має загальну форму показану на рис. 5. Найбільш цікавій зоні відповідає діапазон вхідної напруги, де передача функції лінійної форми, тобто між $V_{IN_низького}$ рівня і $V_{IN_високого}$ рівня. За межами цього діапазону напруг, поведінка кола не відповідає більше підсилювачу. Якщо ми додамо малу синусоїдальну v_{in} до V_{IN} , незначна зміна струму i_{ds} додається до статичного струму I_{DS} , який викликає зміни v_{out} вихідної напруги V_{OUT} . Зв'язок між зміною струму i_{ds} і зміною напруги v_{in} може бути показаний рівнянням 2.

$$i_{ds} = g_m v_{gs} \quad (2)$$

На рис. 6, зображені n-канальні МОН пристрої з великою шириною і мінімальною довжиною підключені до рМОН навантаження з високим опором. 50mV синусоїдальний вхід (v_{in}) накладається на статичне зміщення $0,6V(V_{IN})$. Те що ми очікуємо це 500mV синусоїдальної хвилі (v_{out}) з певним по постійному струму зміщенням (V_{out})

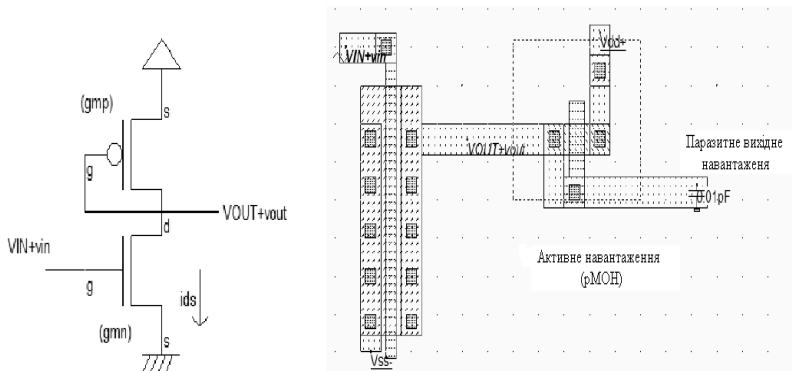

Рис.6. Одиначка фаза підсилювального каскаду з р – канальним транзистором в якості навантажувального резистора: а)-електрична схема; б)-топология.

Те що нам тепер потрібно, це знайти характеристики V_{out} / V_{in} для налаштування напруги зміщення V_{IN} . У вікні симуляції натиснувши "Voltage vs voltage" і More, для обчислення статичної реакції підсилювача. Чітко з'являється діапазон вхідної напруги, який показує правильне підсилення. Для V_{DS} вище ніж 0,25 і нижче ніж 0,4 V, вихід підсилення близько 3. Таким чином, оптимальне значення зсуву 0.35V. Можна змінити параметр Offset(Зсув) вхідної синусоїдальної хвилі в місці вхідних напруг на правильну поляризацію. Підсилення у розмірі 3,5 спостерігається при зміні $V_{IN} = 0.35V$.

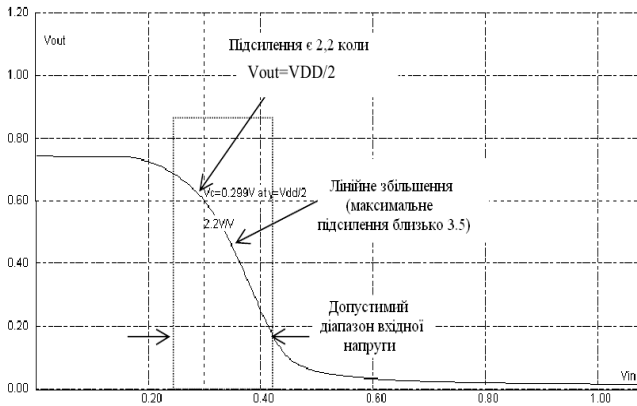

Рис.7. Одноступінчатий підсилювач зі статичною реакцією із зазначенням допустимого діапазону вхідної напруги.

Література

1. Харовіц П. Н. "Мистецтво схемотехніки" т.2.- М: "Мир" 1986 – 55 с.
2. Глушковский М.Е. "Швидкокодні амплітудні аналізатори в сучасній ядерній фізиці і техніці." - М: Энергоатоміздат 1986 - 253с.
3. Мікросхеми і їх вживання /Батушев В.А., Вениаминов В.Г. Ковалев В.Г. і ін. Енергія 1978 - 416 с.
4. Степененко И.П. Основи мікроелектроніки М : Сов. Радіо, 1980 - 456 с.

Білоус Г.О.,

студент кафедри обчислювальної техніки
Вінницького національного технічного університету

ВИКОРИСТАННЯ GULP В ПРОЦЕСІ СТВОРЕННЯ САЙТІВ

Інструменти для полегшення написання коду вже багато років допомагають розробникам розробляти програмні продукти і забирають на себе неймовірну кількість різних тривіальних проблем, що в будь-якому випадку додає проблем. Як відомо і на сьогоднішній день існують браузері які не підтримують і досить тривіальні звичні для нас технології. Саме це стало причиною та рушійною силою для розвитку процесу автоматизації та перетворення програмного коду в результат який зможе працювати навіть у застарілих браузерах. Як відомо кожному front-end розробнику у процес написання коду входять знання різних мов та інших синтаксичних інструментів, саме які дають можливість спростити процес та скоротити витрати часу в разі.

До списку таких інструментів може входити десятки різних допоміжних пре-процесорів, компіляторів, мов для конфігурації та іншого. Наприклад найчастішими пре-процесорами є: SASS, SCSS, LESS, STYLUS. Та декілька компіляторів, для прикладу: Type script, Coffee script.

Всіх їх поєднує спільна проблема, так як навіть найновіші браузері не завжди підтримують виконання та опрацювання вище описаних пре-процесорів та мов типу Java script, що вимагають компіляції. Робота з кожною з них вимагає додаткового ПЗ (програмного забезпечення), яке б в свою чергу виконує роль посередника та перетворює код з сирого коду написаного мовою пре-процесора чи компілятора в звичайний CSS (cascading style sheets) або JS (java script).

Пре процесори стилів

На сьогоднішній день використання пре процесорів – тривіальна задача. Скорочення написаного коду це великий плюс та прямо пропорційно скорочує витрати часу.

Завдяки своїй структурі написання будь-який пре процесор скорочує код стилів в разі та робить його більш читабельним. Групування блоків по селектору, винесення загальних параметрів в змінні, написання

функцій генерації стилів та інші не менш корисні функції практично будь якого пре процесора роблять процес дійсно важливим та практичним засобом для полегшення процесу розробки. Але не треба забувати про той момент, що для роботи пре процесора потрібне додаткове ПЗ. Таке ПЗ як інструмент розробника може бути представлено в різному вигляді та навіть бути частиною середовища розробки.

Основними варіантами для обробки мови пре процесора такі: встановлення ПЗ в операційну систему, встановлення глобального пакету NPM (node package manager) та використання модулю середовища програмування, наприклад Web Storm.

Компілятори Java script

Спростити написання коду можна не тільки для стилів. Також для написання Java script файлів існують інструменти, за допомогою яких можна з легкістю спростити процес та зробити його більш зрозумілим.

Першим з варіантів спрощення процесу написання коду є навіть не компілятор. Вміле використання самого Java script коду особливо його стандарту Ecma script 6 та вище, допомагає та спрощує написання коду. Створено не мало мов які спрощують написання Java script але вимагають компіляції. Основними з них є Type Script, Coffee script. Частково сам JS версії 6 та вище вимагає компіляції так як, більшість браузерів не вміє обробляти його. В такому випадку на допомогу приходять всім відомий інструмент під назвою Babel.

Babel це – компілятор самого java script що дає можливість понизити версію стандарту до п'ятої. Це викликано причиною підтримки цієї версії всіма браузера та на даний момент є загально прийнятим в розробці ПЗ. Зазвичай процес компіляції за допомогою Babel є доволі простим, але звісно ж вимагає знань NodeJS та NPM. Як і для роботи з пре процесорами для написання стилів так і для компіляції скриптів необхідне допоміжне ПЗ. Варіанти встановлення наступні: встановити ПЗ в межах системи, встановити пакет розширення за допомогою NPM та встановити розширення в середовище програмування, наприклад Web Storm.

GULP

Для початківців витрати часу на налаштування автоматизації проекту є доволі високими, але одним з найкращих у цьому є розширення Gulp. Даний пакет у собі тримає велику кількість можливостей для налаштування будь якого пре процесора чи компілятора чи будь якого іншого допоміжного інструменту.

Такий підхід для налаштування автоматизації у межах одного проекту всього лиш вимагає знань Java script та основних можливостей пакету Gulp. В основу підходу роботи даного пакету є використання понять «Задача» та «Канал».

Під поняттям «Задача» в контексті використання Gulp розуміється функція яка в свою чергу реалізує певну обробку коду. Це може бути наприклад: використання пре процесора, компіляції коду, мініфікація (зжимання) зображень, перенесення копіювання видалення або інша робота з файлами, завантаження допоміжних даних чи будь що інше. За допомогою такого набору задач можна з легкістю налаштувати автоматичне збирання проекту будь якої складності.

У понятті «Канал» розкривається більш детальна концепція роботи Gulp. Тобто у процесі роботи над кодом ми створюємо канал якому в першу чергу надаємо шлях до файлів які потрібно обробити та можемо передавати результат кожного каналу наступному для подальшої обробки. Таким чином загальний алгоритм роботи звичайної «Задачі» є отримати шлях до файлів, виконати певні дії з файлами та зберегти результат.

Висновки

Проблема автоматизації роботи над проектами є основною причиною надмірного використання часу для розробки веб додатків. Використання пакету Gulp або його аналогів є першим кроком для прискорення процесу, вдосконалення зручності та зрозумілості коду. Не зважаючи на вимогу знань роботи з Gulp навіть новачку буде зрозуміла базова структура проекту та його робота з цим інструментом.

Література:

1. Семеренко, В. П. Технології паралельних обчислень : навчальний посібник – Вінниця : ВНТУ, 2018. – 104 с.
2. Travis Maynard, Getting Started with Gulp, Published by Packt Publishing Ltd. Livery Place 35 Livery Street Birmingham B3 2PB, UK.
3. Stefan Baumgartner, Front-End Tooling with Gulp, Bower, and Yeomen Copyright 2016 Manning Publications
4. Jonathan Birkholz, Learn Gulp <https://leanpub.com/learngulp>
5. Marijn Haverbeke, Eloquent JavaScript 3rd edition, https://eloquentjavascript.net/Eloquent_JavaScript.pdf
6. JavaScript Notes for Professionals, <https://goalkicker.com/JavaScriptBook/>

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ХАРАКТЕРИСТИК JS ФРЕЙМВОРКІВ ДЛЯ РОЗРОБКИ ВЕБ-ДОДАТКУ

Ніхто вже не має сумнівів, що інтернет не зникне з повсякденного життя людини, саме тому розробка веб-додатків набуває все більшої поширеності, а JavaScript – одна з найпопулярніших мов програмування на сьогодні. Для полегшення та прискорення розробки використовують фреймворки, як на клієнтській, так і на серверній стороні додатку.

На даний момент в мережі Інтернет немає розгорнутого порівняння і рекомендацій по використанню фреймворків для розробки веб-додатку. У документації кожного вказують, що саме він є ідеальним рішенням всіх проблем сучасного розробника. Однак, знаючи сильні та слабкі сторони фреймворків, для обрання платформи відповідно до потреб мов програмування можна сформулювати власні вимоги.

У даній роботі авторами були виконані порівняння фреймворків React JS, Vue JS, Angular JS для написання клієнтських частин з рекомендаціями для їх використання на прикладі реального веб-додатку. На прикладі виконаної розробки показано сучасні підходи для розробки середніх за розміром проєктів. Робота є актуальною, так як вона показує рішення сучасної проблеми, а одержані результати мають практичне значення.

Перед порівнянням різних технологій необхідно виконати підготовку загальних даних, таких як: схема бази даних, верстка клієнтської частини, бекенд-частина і дані, які обробляються.

При обранні фреймворку необхідно:

- оцінити власні навички та знання (особистий досвід або поради досвідчених колег);
- сформулювати вимоги до проєкту (масштабування, типізація, оптимізація, необхідність готових рішень або швидкість розробки) та виконати перевірку фреймворків на відповідність;
- спробувати передбачити шляхи розвитку проєкту;
- слідкувати за новинами, оновленнями та відгуками спільноти;
- написати невеликий тестовий проєкт.

При виконанні авторами було обрано інструменти та порівняно теоретичні відомості про особливості їх роботи. Для порівняння клієнтських частин з використанням React, Vue та Angular на прикладі реального проєкту, було розроблено серверну частину, стилізацію, розмітку та три варіанти односторінкових додатків.

Після виконаного порівняння можна узагальнити, що кожен розробник повинен сам обрати фреймворк для роботи або для конкретного проєкту. Результати роботи доводять, що потрібно брати до уваги, перш за все, навички та знання програміста, вимоги до реалізації проєкту та подальший розвиток проєкту. Наприклад, для довготривалого проєкту з багатьма програмістами рекомендували обрати Angular через стабільність роботи, велику спільноту та типізацію. Проте, для починаючого розробника вхідний поріг в Angular може виявитися занадто різким, тому для швидкого старту доцільніше розглянути Vue.

Після виконання вищепописаних рекомендацій обрання фронтенд реалізації, враховуючи недоліки та переваги, стає реальним. Дана робота буде корисна для розробників, особливо, початківцям, для створення більш ефективних веб-додатків та спрощення вибору інструмента.

Література:

- 1 Вільна енциклопедія: Односторінковий застосунок. – Режим доступу www.URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Односторінковий_застосунок.
- 2 Вільна енциклопедія: JavaScript. – Режим доступу www.URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/JavaScript.
- 3 ReactJS: Документація. – Режим доступу www.URL:https://reactjs.org/.
- 4 VueJS: Документація. – Режим доступу www.URL:https://ru.vuejs.org.
- 5 Вільна енциклопедія: Веб-застосунок. – Режим доступу www.URL:https://uk.wikipedia.org/wiki/Model-View-ViewModel.
- 6 TypeScript: Документація. – Режим доступу www.URL:https://www.typescriptlang.org/
- 7 Трoger: Реактивное программирование на реальных примерах: подробное введение. – Режим доступу www.URL:https://tproger.ru/translations/reactive-programming/

МЕХАНІЗМ ЗАСТОСУВАННЯ ГЕНЕРАТОРА ВИПАДКОВИХ ЧИСЕЛ У СТРАТЕГІЧНИХ ІГРАХ

В умовах розробки комп'ютерних ігор маємо, що велика частина виходячих у світ ігор мають у собі якісь елементи «випадковостей» в ігровій механіці. Зараз все частіше можна побачити людей списуючих все на частку удачі в ігровому досвіді. Але це зроблено не так як є насправді. Найчастіше в основі алгоритмів для ігор лежить механізм псевдовипадкових чисел, що базується на методі Монте-Карло. Так ось в самому генераторі псевдовипадкових чисел і криється відповідь на всі наші проблеми. Не в його ручній зміні розробниками, а в самій фундаментальній теорії ймовірності. Вплив самого гравця на вибірку значень в генераторі.

Погляньмо на цей феномен на прикладі неправдивих висновків Монте-Карло. Сам висновок полягає в тому, що люди очікують від випадкових чисел, щоб вони неодмінно виглядали випадковими. Черета однакових результатів змушує гравців переживати і сумніватися: чи дійсно номера випадкові? Як приклад розглянемо такий експеримент: якщо людину попросити уявити собі в розумі низку «випадкових» результатів орлянки, вони виявляться не такими вже й випадковими. А саме, якщо людина перед цим уявив собі решку, то з 60% ймовірністю вона вибере орла для наступного кидка. Але насправді ж якщо ви підкинете монетку всього 10 разів - досить висока ймовірність того, що орел чи решка випадуть вам 4 рази поспіль [1,1]. Але якщо попросити людину «випадковим» чином видати вам 0 або 1, вам навряд чи назвуть хоча б три однакових результату поспіль.

Коли нас просять інтуїтивно оцінити шанси, як людина приймаємо рішення? Більшість людей насамперед спробують згадати подібні події. Чим простіше знайти приклади, як відбувалося конкретну подію, тим імовірніше ми його будемо вважати. Як можна зрозуміти, така інтуїція підводить у випадках, коли рідкісна подія згадати легше, ніж звичайне.

Для початку потрібно знати, що люди більше схильні пам'ятати свої тріумфальні перемоги, ніж принизливі поразки. Людям, як правило, здається, що рівень їх майстерності в багатьох речах вище середнього - так що, не маючи під рукою твердих статистичних даних, гравці схильні переоцінювати відсоток своїх перемог і свою майстерність. Це небезпечно для ігор, де гравці самі встановлюють рівень складності або вибирають собі супротивників.

Найчастіше розробник гри змінює ймовірність і, наприклад, змушує користувача грати з тими, хто відповідає їх рівню, - через автоматичний пошук противника, динамічну підстроювання складності та інші хитрощі. В основному даний підхід можна застосувати до розрахованих на багато ігор.

Також є певні обставини, коли подія малоімовірно, але все ж можливо, - тоді гравець вважає, що воно набагато більш імовірно, ніж насправді. Ігровий розробник Сід Мейер з досвіду визначив, що ця точка знаходиться десь між 3: 1 і 4:

Якщо гравець знає, що ймовірність можливого виграшу становить 75-80% і його співвідношення перемог і поразок буде саме таким - йому буде здаватися, що він програє частіше, ніж треба. Тестировщики розраховували перемагати практично завжди, я б сказав, в 95% випадків, якщо екран передбачав їм 75-80% ймовірність.

Це помилка може обдурити гравців і більш неявним чином. Гравцям здається, що при перевазі 3: 1 вони повинні майже завжди вигравати, але при цьому вважають, що все в порядку, коли програють в третині випадків при розкладі 2: 1. Виявляється, якщо при прогнозі 2: 1 вони програють двічі поспіль, багатьом здається, що щось не так. Люди просто не очікують, що малоімовірні події можуть відбуватися кілька разів поспіль, навіть якщо це відбувається згідно з усіма законами ймовірності[2,1].

В стратегічних іграх сам фактор «везіння» додати досить важко так як гра має на увазі що гравцеві для досягнення мети необхідно застосовувати стратегічне мислення, і воно протиставляється швидким діям і реакцією, які, як правило, не є обов'язковими для успіху в таких іграх, але для підвищення динаміки гри вводять генератор псевдовипадкових чисел для генерації невідомих змінних, спонукаючи користувача імпровізувати і шукати шляхи вирішення нових проблем.

У зв'язку з цією особливістю розробники додатково обмежують кількість відомостей, які отримує гравець. Кіт Бурган назвав це «інформаційним горизонтом» - дистанцією між поточним моментом і точкою, на якій інформація стає доступною гравцеві.

Інформаційний горизонт має два стани отримання і передачі користувачу інформації - попередня (input) і подальша (output) випадковість.

Попередня характеризується тим, що випадкова подія відбувається до того, як гравець приймає рішення.

Подальша випадковість відрізняється тим, що випадкова подія включається після того, як гравець приймає рішення.

На фоні вищезазначеного розглянемо яскравий приклад стратегічної гри, з алгоритмом псевдовипадкових чисел - ХСОМ.

Дана гра має алгоритм псевдовипадкових чисел з подальшою випадковістю, тобто користувач має хід, після якого він не може вплинути на свої рішення. У грі алгоритм працює з шансом попадання по ворогу, тим самим маючи наочне процентне співвідношення попадання і промаху. І найчастіше, так як сам «генератор» не прикритий користувач точно бачить відсоток попадання і на підставі нього буде стратегію на подальшу гру, при 85% попадання ігровий солдатів промажується, і це в корені міняє подальшу гру що викликає у користувачів ненависть по відношенню як до гри, так і до випадкових чисел. Але якщо розглядати гру більш глибоко, то можна побачити, що якщо пристрою, що генерує послідовність, дати можливість чесно хаотично змінювати параметри, то користувачі будуть страждати ще більше. Припустимо, що ви граєте і шанс потрапляння по противнику становить 85%, і ви можете. Наступний борець стоїть поруч, і на цифрах його шанс становить все ті ж 85%. Але тільки на цифрах. Насправді, завдяки особливостям генератора, до вашого шансу додають приховані 10% на успіх через попереднього промаху. У підсумку, наступний постріл йде вже з 95%. Якщо ж дати генератору можливість не міняти шанс потрапляння, то користувач може зіткнутися з проблемою 3 промахом поспіль тощо.

Випадковість є дуже важливим аспектом у розробці ігор. Вона використовується для визначення змінних, балансу, нагород, горизонту інформації і багато чого іншого. Але важливо враховувати, що неправильне застосування може призвести до подразнення і гніву користувачів при проходженні гри.

Література:

1. Метод Монте-Карло - Манжети гейм-дизайнера. URL: [Електронний ресурс]: <https://gdcuffs.com/montecarlo/>
2. Математика vs психологія. URL: [Електронний ресурс]: https://wghost81.wordpress.com/2018/08/05/math-vs-psychology_2/

Малітчук А.Д.,

*студент кафедри Інженерії програмного забезпечення
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу*

КОМПОНЕНТІВ КЛІЄНТ-СЕРВЕРНОЇ АРХІТЕКТУРНИЙ СТИЛЬ ВЗАЄМОДІЇ АРХІТЕКТУРИ REST API

REST – один з найрозповсюдженіших підходів/стилів до створення архітектури мережеских протоколів, які реалізують засоби доступу до деяких інформаційних ресурсів; даний архітектурний принцип базується з тісним використання протоколу HTTP, а саме семантичного використання типів запитів. Веб сервіс, який побудований з використанням підходу REST називається RESTful Web Service.

Основною перевагою даного принципу є сталість принципів, а саме використання визначеної множини форматів для передачі даних (JSON, XML) та використання семантичнозabarвлених типів запитів (наприклад GET для отримання даних, POST для внесення нових, PUT – для зміни і т.д.).

Для даного стилю властиві ряд архітектурних обмежень, серед основних:

- клієнт-серверність – тобто розподіленість функціональних зобов'язань, умовно, клієнт здійснює відображення даних, а сервер – їх зберігання;
- кешування – для забезпечення продуктивності та надійності, дані, які передаються на сторону сервера мають містити інформацію про те, чи необхідно кешувати дані, якщо так – то як довго;

• відсутність стану – всі запити не мають стану та ніяким чином не можуть залежати від попередніх запитів. У кожного ресурсу, доступ до якого забезпечує REST, є ідентифікатор, представлений у вигляді URL чи URN. Виконуючи HTTP запити за посиланням, представленим ідентифікатором, сервер виконує деяку операцію (залежно від типу запиту) та посилає результат з деяким кодом – це, зазвичай, HTTP код, який характеризують успішність дії, чи, у разі проблеми, повертає значення, яке характеризує тип помилки. Сукупність ідентифікаторів ресурсів разом з методами опрацювання запитів називають точками опрацювання.

Семантика протоколу HTTP:

- метод GET – повертає деякі дані у відкритому виді; дані передаються через URL посилання;
- метод PUT – здійснює заміну/оновлення деяких існуючих даних; є, навідміну від GET – захищеним;
- метод POST – виконує додавання/створення нових сутностей;
- метод DELETE – призначений для видалення існуючих записів чи сутностей.

Для реалізації REST API існує велика кількість бібліотек та фреймворків, які суттєво полегшують реалізацію. Для проектів написаних з використанням мови програмування Java найпоширинішим варіантом є використання Spring Framework. Для Python використовують Flask та Django.

Література

1. Fielding, Roy (2000). Architectural Styles and the Design of Network-based Software Architectures (Ph.D.) (англійською). Каліфорнійський університет в Ірвайні.

2. Richardson, Leonard; Amundsen, Mike; Ruby, Sam (2013). RESTful Web APIs (вид. First edition). O'Reilly. ISBN 978-1-4493-5806-8.

Петрова Р.В.,

кандидат технічних наук, доцент

Харківський національний університет радіоелектроніки

Лантій А.А.,

студентка факультету Комп'ютерних наук

ДОСЛІДЖЕННЯ ПСЕВДОВИПАДКОВИХ ЕФЕКТІВ У КОМП'ЮТЕРНИХ ІГРАХ

У умовах прогресуючого розвитку інформаційних технологій, майже у всіх країнах світу величезним попитом користується гейм-індустрія, а саме область комп'ютерних ігор. Спілкування та відпочинок молоді переважно відбувається у віртуальному просторі за якоюсь цікавою комп'ютерною грою: з динамічним розподілом ролей та швидким визначенням стратегій. З 2011 року урядом та національним фондом мистецтв США відео-ігри офіційно визнані видом мистецтв.

Випадковість є невід'ємною складовою частиною як різноманітних ігор, так і науки, мистецтва, статистики, криптографії тощо. Вчені перевіряють справедливості гіпотез з використанням рандомізованих контрольованих досліджень. Псевдовипадкові числа застосовують в відео-іграх, таких як: Skyrim, Diablo, Dota2 та особливо в колекційних карткових іграх, представниками яких є: Hearthstone Gwent, Magic: The Gathering.

В сучасних комп'ютерних іграх вбудовано найчастіше один або кілька генераторів випадкових чисел, які певним чином впливають на хід та результат гри, тому на практиці розглядати досліджувані послідовності випадковостей доводиться статистичними методами, адже дані знаходяться більш, ніж у трьох вимірах. Для вивчення оптимальних стратегій в іграх використовується теорія ігор.

Деякі рішення, пов'язані з іграми, можуть бути як обумовленими заздалегідь (наприклад, в послідовній грі вибір наступного гравця), так і носити випадковий характер, мати часовий горизонт, який є стохастичною величиною з заданою функцією розподілу ймовірностей.

Випадкові ефекти у грі – це зазвичай псевдовипадкові події, унікальною особливістю яких є генератор, основна задача якого мати змогу відтворити колись створену послідовність, починаючи з елемента, що породив весь ланцюжок сукупності явищ.

Розрізняють такі види псевдовипадкових ефектів: стратегічна випадковість – визначає малу кількість можливих отримуваних результатів; прийнятна випадковість – виникає при великій кількості випадків,

які дуже складно прорахувати заздалегідь (в умовах геймплею найкращим прикладом постає власна колода та колода супротивника, де ймовірність витягування конкретної карти з пилном гри зростає); дзеркальна випадковість – виникає при отриманні середнього ефекту від розіграшу чистої стратегії одного з гравців, такий ефект не дає величезних переваг нікому, тому неможливо одразу ж зрозуміти, як відповідний хід вплине на фінал; абсолютна випадковість – найсуперечливіший з усіх вид випадковості, що має імунітет до будь-яких стратегій. В порівнянні з вищенаведеними, ефект абсолютної випадковості є недетермінованим з неможливістю його точного відтворення, спостерігати ж за ним можна на доволі мінливій напрузі чи шумах. [1,1]

Розглянемо алгоритм створення псевдовипадкової послідовності: для обчислення певного розподілу ігрових юнітів у якості відправної точки використовуємо готові набори статистичних даних, наприклад, іриси Фішера.

Введемо такі позначення: $P(L, k)$ – ймовірність влучення певного рівня гравця L у задане число ігор; N – найбільше число ігор, що було зіграно за загальною статистикою та безпосередньо гравцем. Значення N буде нормуватися відповідно до заданої функції; $Z(k, N)$ – ймовірність зіграних k ігор до настання моменту N або ж до розподілення гравців за іншим пріоритетом. [2,1]

Тоді $D(L, N)$ – шукана ймовірність знаходження гравця, що знаходиться на рівні L з N -зіграними іграми на певному проміжку часу розрачується за формулою:

$$D(L, N) = \sum_{k=1}^N P(L, k) * Z(k, N)$$

Окрім формульного методу, появу випадкових подій зручно представляти у вигляді ймовірностей переходів з одного стану системи в інший (Марківський процес) [3,78]. При цьому, перейшовши в один із станів, система не повинна далі враховувати обставини того, як вона потрапила в цей стан.

При створенні псевдовипадкової ймовірності треба заздалегідь обачно врахувати низку факторів, за якими буде проходити весь алгоритм генерації. У багатьох програмних продуктах псевдогенерація передбачена навмисне в інтересах максимізації доходів власника.

Література:

1. Чотири види випадковостей у ККІ. URL: [Електронний ресурс]: <https://habr.com/ru/company/miip/blog/324028/>
2. Цікава математика у ККІ. URL: [Електронний ресурс]: <https://habr.com/ru/post/252713/>
3. Турчин В.М., Турчин Є.В. – Марковські ланцюги: Основні поняття, приклади, задачі: Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. — Дніпро: ЛізуновПрес, 2017. — 212 с.

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ

Lisichenko Maxim

Student of Kiev National University of Technologies Design Ukraine

DEVELOPMENT OF ROWING IN UKRAINE

The development and popularization of academic rowing in Ukraine is not easy. This sport is quite specific and requires large financial investments for its development. To understand how to properly promote this sport, it is important to know what it is and what its advantages are.

What is academic rowing? First of all, academic rowing is a water sport that involves the movement of a person (rower) with a boat on the water, using oars. This is one of the most difficult sports in the world as it involves 95% of the muscles of the human body, and is comparable in complexity to running, biathlon, triathlon and swimming[1].

This sport is not only very difficult, but it is also very expensive. To simply engage in this sport, a person or organization will need a huge investment in equipment and a swimming environment for rowers. In theory, you can use any surface of water that will be nearby, but here we have another problem - how to hold competitions on such water?

For example, the 2020 summer Olympics Committee saved about a billion dollars on preparing for the competition by simply moving the venue to another rowing channel[2]. This information means that preparation

for such Olympic water sports requires huge investments both from the state and from investors. The financial situation of this sport is so difficult that in September 2016, in preparation for the 2020 Olympics, the Olympic Commission seriously considered rescheduling competitions in such sports as canoe and rowing to other cities where there is already a water channel, as the construction of a new one could hit the budget of the Olympics hard[3]. And with what success does the government of Ukraine cope with this problem?

Unfortunately, Ukraine like most countries in the world does not have a sufficient budget for the development of this sport. It is much easier to sponsor a running where the costs are ten times lower. That's why the popularity is so low. Although in some countries of the world, rowing is considered a Royal sport, such as England[3]. In this country, it originates and continues to live from time immemorial. Here it is an honorary sport that few people have not heard of. And what about the Ukraine?

In Ukraine, rowing is not very popular, and usually when people hear the word "academic rowing" they imagine canoe or kayak, although it is absolutely 3 different concepts. Kayaking, canoe and academic rowing are of fundamental importance, both in the mechanics of movement and in the direction of movement. Due to people's ignorance of what rowing is, this sport is only belittled in the minds of people. Therefore, the first step for the development and popularization of this sport is to make it clear to people that canoe and kayak are not the same thing. And in order for people to have the right associations, people should hear about rowing as a separate sport as often as possible. This can be done by winning international Championships. And here the coaching staff of the Ukrainian national team meets a new problem. How to make ordinary sportsmen, world-class athletes?

The problem of physical training of athletes in the national team of Ukraine is at a high level. The Ukrainian national rowing team is ranked 28th out of 41 in the overall ranking of Olympic medalists[4]. Ukraine has won only 5 medals in the history of our independent country. For example, the United States has 89 medals. Therefore, the root of all our problems is weak athletes who cannot compete with other countries. From this, we can conclude that no promotion will help us if the coaches do not educate good world-class athletes. But how do you raise good athletes?

In this case, you can not do without the help of the government. As we have already found out, rowing is a very expensive sport, and therefore the first aid from the state should be financial. For example, even if a very talented young athlete appeared, there is very little chance that he could beat a person on a bad boat, even if his opponent is much weaker than him. And in this case, the boat is the most necessary help that the government can give. The second problem that often occurs in young athletes is personal finances. To better motivate young people to take up rowing, the government can give these people different kinds of benefits so that they can train better.

As you can see from the reading, academic rowing is not going through the best time for its development. And only the help from the state and hard training of athletes can affect the promotion and development of this sport.

References:

1. https://ru.wikipedia.org/wiki/Академическая_гребля
2. <http://www.aquaschool-kolpino.ru/content/utverzhdeno-mesto-provedeniya-grebnyh-regat-na-olimpiade-2020-v-tokio>
3. <https://kaz.zakon.kz/4823554-smi-chast-sorevnovanijj-oi-2020-v-tokio.html>
4. <https://sportsgroup.ru/letnie-vidyi-sporta/istoriya-akademicheskoy-greblj.html>
5. https://ru.wikipedia.org/wiki/Академическая_гребля_на_Олимпийских_играх

*Бугайова К.М.,
студентка 1 курсу факультету економічної інформатики
ХНЕУ ім. С. Кузнеця*

*Науковий керівник: старший викладач кафедри фізичного виховання та спорту
Г.А. Подмарьова*

ФІЗИЧНІ ВПРАВИ-ФАКТОР ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я ТА ПІДВИЩЕННЯ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ ЛЮДИНИ

Повноцінна рухова активність є невід'ємною частиною здорового способу життя, що в сучасному світі впливає практично на всі сторони життєдіяльності людини та організму в цілому. Відомо, що рух є основним стимулятором життєдіяльності організму людини.

Фізичні вправи, що є біологічним стимулятором позитивних реакцій, перш за все здійснюють загальну неспецифічну дію на організм.

Фізичні вправи, що систематично виконуються, стимулюють умовно-рефлекторну діяльність, удосконалюють наявні і сприяють утворенню нових умовно-рефлекторних зв'язків між корою великого мозку, підкорковими утвореннями, ретикулярною формацією, внутрішніми органами і м'язами, що постійно працюють. М'язова діяльність, яка активізується при фізичних вправах, змушує працювати з додатковим навантаженням серце, легені і інші органи і системи нашого організму, тим самим підвищуючи функціональні можливості людини, його опірність несприятливим впливом зовнішнього середовища. При застосуванні фізичних вправ, окрім нормалізації реакції серцево-судинної, дихальної та інших систем, відновлюється пристосування організму до кліматичних факторів, підвищується стійкість людини до різних захворювань, стресів й т.п. При багатьох захворюваннях правильно дозовані фізичні навантаження уповільнюють розвиток хворобливого процесу і сприяють більш швидкому відновленню порушених функцій.

Фізична культура є важливим засобом підвищення соціальної і трудової активності людей, задоволення їх моральних, естетичних та творчих запитів, життєво важливої потреби комунікації, розвитку дружніх стосунків між народами і зміцнення миру [1].

Люди від найдавніших часів дбали про гармонійний розвиток особистості. Пройшло не одне століття, перш ніж людина навчилася контролювати процеси, що відбуваються в організмі. Спостереження та аналіз спонукали зробити висновки. Протягом життя кожен представник суспільства бере активну участь у професійній, громадській, спортивній, художній та інших видах діяльності, тож надважливою умовою є цілісний розвиток індивіда. Особистість має бути комунікативною, здатною миттєво переключатись від одного виду діяльності до іншого, володіти ключовими компетентностями та навичками XXI століття. Це можливо за умови різноманітності змісту, форм і способів діяльності людини та їх оптимального поєднання у процесі її культурного розвитку.

Особливо велике значення фізкультура і спорт набувають зараз, у вік технічної революції, коли бурхливими темпами в усі галузі держави впроваджуються механізація, автоматизація і комп'ютеризація. Одним з найважливіших завдань стосовно вимог професійної діяльності є забезпечення впевненого майбутнього кожному фахівцю за рахунок ціннісного ставлення до здоров'я і оволодіння основами здорового способу життя.

Основне завдання фізичної культури, перш за все, дбати про раціональну рухову активність людини, що є об'єктивним фактором її підготовки до життєдіяльності через оптимізацію фізичного стану. Вона розвивається постійно, бо навантаження та види діяльності неупинно змінюються. Майже одночасно (ще в первісному суспільстві) виник і один з її основних компонентів – фізичне виховання, що і сьогодні є основним ціннісним орієнтиром суспільства; пізніше виникають спорт і фізична рекреація, адже проблема дозволяла молоді є досить актуальною.

Характеризуючи фізичну культуру, необхідно розглядати щонайменше три аспекти.

1. Діяльнісний аспект, який включає ефективну рухову активність у вигляді різних форм фізичних вправ, орієнтованих на формування важливих та незамінних в житті рухових умінь і навичок; розвиток важливих фізичних здібностей; поєднання постійного контролю за станом здоров'я і працездатності.

2. Предметно-ціннісний аспект представлений матеріальними (матеріально-технічні засоби) і духовними (наукові знання, методи) цінностями, що були створені розвинутим суспільством для забезпечення ефективності діяльності фізичної культури.

3. Результативна площина характеризується сукупністю позитивних результатів використання фізичної культури, які виражаються у оволодінні людиною цінностями, що сприятимуть досягненню високого рівня фізичної дієздатності. Найсуттєвішим результатом повноцінного використання фізичної культури є виховання спроможності людини взяти на себе відповідальність за свій фізичний стан і здоров'я після закінчення шкільного та університетського курсу «фізична культура» [1].

Правильно обрані фізичні вправи діють на весь організм здебільшого через основний пусковий механізм – нервову систему.

Саме тому навіть при невеликих але відчутних фізичних навантаженнях (ходіння, присідання, біг, стрибки тощо) одразу помічаємо зміни функцій майже всіх органів та систем організму. Так, маємо позитивну динаміку, коли поглиблюється й прискорюється дихання, прискорюється пульс, змінюється артеріальний тиск, активізується функція шлунково-кишкового тракту, печінки та нирок.

4. Працездатність людини і методи та способи її покращення.

Суттєве підвищення працездатності людини є одним із надважливих факторів раціоналізації трудової діяльності та здатності до відновлення [1].

Сьогодні більшість роботодавців цінують працездатність та високу активність потенційного працівника. Рівень ефективності трудової діяльності здебільшого визначається рівнем витривалості людини. Це питання досліджували багато вчених.

Від рівня працездатності людини безпосередньо залежить обсяг та якість виконаної роботи. Високого рівня активності можна досягти обравши раціональний режим праці та відпочинку. Відомо, що найшвидше людина відновлюється під час активного відпочинку. Варто зауважити, що ефективність праці робітників суттєво підвищиться тоді, коли буде розроблено індивідуальні програми, бо універсальної бути не може. Потрібно враховувати антропометрію, вік та навіть тип темпераменту.

Фізіологічні та психологічні основи праці досліджували автори посібника «Психофізіологія праці» В.Г. Качук і В.С. Хапко. Згідно із цими дослідженнями необхідність чергування праці та відпочинку є однією з фізіологічних особливостей людини [3].

Режими праці та відпочинку базуються на науковому підґрунті з урахуванням фізіологічних закономірностей та особливостей пристосування організму людини до умов трудової діяльності, а також індивідуальних якостей конкретного виробничого процесу. Невипадково сьогодні багато людей користуються фітнес-браслетами, адже ці пристрої дозволяють контролювати рівень рухової активності. Рівень працездатності особи також залежить від умов праці. Вивчивши всі показники, можна раціонально підібрати фізичні вправи, і людина буде відновлюватися значно швидше та більш якісно.

Варто пам'ятати, термін фізична культура не є дефініцією, що ми отримали у спадок, вона постійно розвивається відповідно до вимог сьогодення. Питання фізіології та гігієни людини мають неопосередкований зв'язок із фізичною працездатністю, продуктивністю розумової діяльності, а це, в свою чергу, є важливою проблемою для соціуму сьогодні. Боротьба з неймовірною втомою та надмірним напруженням має завжди здійснюватися комплексно, включаючи елементарні технічні, якісні організаційні, постійні гігієнічні та психофізіологічні заходи. Вимогою часу є потреба широкої механізації та автоматизації складних виробничих операцій; організація коректного режиму праці та відпочинку; контроль та удосконалення санітарно-гігієнічних умов праці; удосконалення робочих рухів та робочої пози; раціональне обладнання робочого місця та устаткування з урахуванням антропологічних особливостей організму; правильне, раціональне виробниче навчання; послаблення несприятливої дії монотонності, адже доведено, що зміна активності може бути одним із найкращих відпочинків.

Одним з визначальних факторів усвідомленого відношення до свого здоров'я є вік людини. Наприклад, у шкільному віці ми маємо три години фізичної культури на тиждень – це обов'язковий предмет (за винятком звільнених за станом здоров'я), у закладах вищої освіти теж наявна фізична культура, а коли людина приходить працювати, вправи є особистим вибором кожного. Людина має свідомо стежити за режимом рухової активності. Формування фізичної культури особистості має спрямовуватися розвиток основних фізичних спроможностей.

Працездатність організму – це природна здатність до помірної психофізіологічної дії. Вона може складатися з перетворення одного виду енергії в інший, що здійснює певна функціональна одиниця (нервова клітина, м'язи тощо). Працездатність створюється рушійними силами організму – процесом збудження та енергетичними речовинами, що здійснюють цей процес. Зрештою, працездатність визначає кількісний бік перетворень, які здійснює людина над предметами, явищами, поняттями та ін., тобто визначає кількість нетипового, що є наслідком його професійної діяльності [4].

Типи нервової системи – інший не менш вагомий фактор, що визначає рівень працездатності кожної людини. До індивідуальних властивостей організму належить сила нервової системи, тобто одиниця працездатності. Ця властивість є найважливішим складником типу нервової системи. Слабкий тип має відносно невелику працездатність. Сильні типи, навпаки, характеризуються підвищеним рівнем працездатності.

Отже, саме фізична активність є одним з визначальних факторів зміцнення здоров'я та підвищення працездатності учнівської та студентської молоді. Коректно та вірно обраний рівень рухової активності сприяє удосконаленню фізіологічних та психологічних чинників, що відповідають за адаптацію. Рівномірне та природне пристосування сприяє більш якісному обміну інформацією, дозволяє студентам швидко подолати адаптаційний бар'єр та зберегти здоров'я. Постійні та правильно обрані фізичні вправи допомагають студентам своєчасно перемикати нервову систему з одного виду діяльності на іншу. Практична діяльність вказує на те, що цілеспрямоване фізичне тренування є ефективним засобом зняття розумової напруженості, підвищення інтелектуальної працездатності та збереження здоров'я в умовах напруженого студентського життя.

Література:

1. Аулик Н. В. Определение физической работоспособности в клинике и спорте / А.Н. Аулик. – М.: Медицина, 1990. С. 192.
2. Карпова І.Б., Корчинський В.Л., Зотов А.В. Фізична культура та формування здорового способу життя: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2005. С. 104.
3. Апанасенко Г.А. Рівень здоров'я і фізіологічні резерви організму / Г.А. Апанасенко, Л.Н. Долженко// Теорія і практика фізичного виховання. – 2008. – №4.
4. Психофізіологія труда: Конспект лекцій Серія:, Ткачук В.Г., Хапко В.Е. 1999. С.88.
5. Теория и методика физического воспитания / За ред. Т.Ю. Круцевич. – К.: Олимпийская литература, 2003. – Т. 1. – С. 10-14.

Волишко В.Э.,

*студентка 1 курсу факультету міжнародних економічних відносин
ХНЕУ ім. С. Кузнеця*

*Науковий керівник: старший викладач кафедри фізичного виховання та спорту
І.А. Подмарьова*

ВПЛИВ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ

Сучасна людина протягом усього життя піддається впливам різних шкідливих факторів. Сьогодні будь-які несприятливі ефекти, котрі відображають наслідки фізичного, хімічного, біологічного, психічного впливу на індивідуума чи популяцію, називають екологічно зумовленими. Негативне техногенне середовище впливає на головну соціальну якість людини, та його здоров'я у широкому розумінні слова. Такі фактори, як забруднення атмосфери й забруднені води викидами фабрик, заводів та транспорту, електромагнітні поля, вібрація і шум, хімізація побуту, а також потоки надлишкової негативної інформації, надмірне число соціальних проблем, дефіцит часу, гіподинамія, емоційні перевантаження провокаторами різних передхворобливих станів, а потім формування на базі цих станів хвороб. Яскраво виявляється це почалось з середини 20 століття, коли все більше і більше користувались автотранспортом, багато людей купували власні машини. Будувались заводи, станції, фабрики, що споживали багато електроенергії. Протягом багатьох століть людина все більше втрачала зв'язок з природою і людина є її частиною.

Відтоді як існує людина, її здоров'я формувалось і продовжує формуватись під впливом природних факторів на організм. Вчені повністю впевнені, що наше здоров'я більшою частиною залежить від стану природи і навколишнього середовища, від багатьох абіотичних і біотичних факторів, які нерозривно пов'язані між собою та мають значний вплив один на одного.

Медичні вчені поділяють захворювання, пов'язані з хворобою навколишнього середовища у двох групах:

1. Екологічно залежне – це неспецифічні захворювання, які з'являються на тлі змін навколишнього середовища. У цьому випадку фактори навколишнього середовища викликає патогенні механізми захворювання та ускладнює його перебіг. Як результат, зростає не тільки загальна захворюваність, але також серцево-судинні, онкологічні, ендокринні захворювання з дитинства. Зростає кількість порушень розвитку плода та плода патологія вагітності.

2. Екологічно зумовлені – це захворювання специфічного характеру, коли екологічний фактор – це етіологічний фактор захворювання (ендемичний хвороби, спалахи, захворювання, спричинені діями шкідливих хімічних речовин, радіації, біологічних алергенів)

За аналітичними даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), якість середовища перебування людини визначає до 20% ризику виникнення захворювань населення.

Забруднення навколишнього середовища негативно впливає на здоров'я. Забруднене повітря в перше чергу – це джерело шкідливих, колись навіть отруйних речовин якими ми з вами кожен день дихаємо. В одних випадках забруднення повітря викликається газоподібними речовинами, в інших - наявністю зважених частинок. До газоподібних домішок належать різні сполуки вуглецю, азоту, сірки та вуглеводнів. Найпоширеніші домішки – це частинки пилу і сажі. У містах внаслідок посилення забруднення повітря постійно збільшується кількість пацієнтів, які страждають такими захворюваннями, як хронічний бронхіт, легенева емфізема, різні алергічні захворювання та

рак легенів Забруднені водойми можуть містити збудники та небезпечні для здоров'я речовини, не кажучи про те, який вплив вони мають на організми, що мешкають у водному середовищі. Забруднені ґрунт та ґрунтові води мають шкідливий вплив на якість їжі, яку вирощують фермери, а мі потім купуємо на прилавках в магазинах і навіть не замислюємося, які шкідливі речовини потрапляють в наш організм. У наш час довкілля це джерело сировинних ресурсів, людина з роками все більше і більше виснажує землю з однією метою – задовольнити свої потреби. Більшість ресурсів природі повертаються у вигляді відходів.

Найбільше цих відходів та забруднення утворюється у містах. До основних джерел забруднення повітря належать паливно-енергетичні компанії, транспортні та промислові компанії, транспортування, переробка та використання в якості палива та промислової сировини. Забруднення водного середовища відбувається при попаданні води в рідкі водойми, що надходять із сільськогосподарських та лісових земель, оброблених хімікатами, і коли ділові відходи скидаються в резервуари. Все це погіршує санітарно-гігієнічні показники якості води. Забруднення ґрунтів. Основними забруднювачами ґрунту є метали та їх сполуки, радіоактивні елементи та добрива та пестициди (хімічні речовини, що застосовуються для боротьби з бур'янами).

При надходженні в організм токсичних речовин відбувається отруєння. Ознаками хронічного отруєння є порушення нормального поведіння, звичок, а також нейропсихічні відхилення: швидке стомлення чи почуття постійної втоми, сонливість, чи навпаки, безсоння, апатія, ослаблення уваги, неуважність, безпам'ятність, сильні коливання настрою. При хронічному отруєнні одні й ті ж речовини у різних людей можуть викликати різні захворювання нирок, кровотворних органів, нервової системи, печінки. Подібні ознаки спостерігаються при радіоактивному забрудненні навколишнього середовища. Відомо, що під впливом навколишнього середовища у людини можуть відбуватися спадкові зміни (мутації).

Сьогодні на планеті визначено безліч найважливіших глобальних проблем, що чекають людство у XXI столітті. До першої десятки належать: зміни клімату, дефіцит питної води, знеліснення, опустелювання, забруднення прісних вод, низька якість управління, утрата біорізноманіття, зростання і міграція населення, зміна соціальних цінностей, утилізація відходів, забруднення повітря.

Людство почало застосовувати створювати технології, які допоможуть зменшити кількість шкідливих промислових відходів, а також застосовувати деякі заходи для вирішення цієї проблеми:

- скоротити до можливого попадання в організм токсинів. Технології за допомогою, яких визначають дозволу кількість нітратів у продуктах харчування. Використання фільтрів для води, а також кондиціонерів з системою очистки повітря;

- впровадження індивідуальні заходів для виведення накопичених організмом токсинів. Це різні препарати і комплекси, в першу чергу – підтримка головних очисних органів: печінки, нирок. Розвиток рекреаційного туризму під час відпусток тощо.

- забезпечення харчуванням з продуктами насиченими антиоксидантами, вітамінами, продуктами очищувачами кишкового тракту. Курсове використання фітопрепаратів і курси вітамінів.

- створення позитивного сприйняття життя, забезпечення психологічного та соціального здоров'я.

Звісна річ цього недостатньо, бо не кожна людина замислюється над проблемою збереження чистого навколишнього середовища і доброго стану здоров'я. Оберігаючи навколишнє середовище – ми оберігаємо своє здоров'я. Турбота про навколишнє середовище починається з власної кімнати, будинку, вулиці, парку тощо. Потрібна єдність сучасного світорозуміння, єдність дій всього людства змінити споживацьке ставлення, агресивне до природи, замінити його турботою, щоб зберегти все живе.

Література:

1. Ірина Терещенко. Негативний вплив довкілля на стан здоров'я людей 2013. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1168>

1. Стефурак В.П. Навколишнє середовище і здоров'я людини. Медико-екологічна освіта / В.П. Стефурак, О.С. Ястребова // Галицький лікарський вісник. – 2014. - №1. – С. 126-128.

2. Ільченко О.С. Вплив навколишнього середовища на здоров'я людини. URL:<http://lubotinrada.gov.ua/news/id/2180>.

3. Опара Надія Миколаївна, Дударь Ніна Іванівна. Навколишнє середовище і здоров'я людини URL:<http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/1204>.

4.URL:https://pidruchniki.com/13930518/ekologiya/vpliv_zabrudnennya_navkolishnogo_seredovischa_zhittya_zdorovya_lyudey.

5. Мягченко О.П. Основи екології: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – С. 312.

ОСНОВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВІЗ

Розвиток дистанційного навчання, його актуальність, необхідність та доцільність напрума пов'язані з розвитком технічного прогресу, зокрема мова йде про мережу Інтернет. Саме завдяки їй, та деяким іншим інформаційним технологіям, студенти мають можливість здобувати якісну освіту дистанційно, тобто фізично не відвідуючи навчальний заклад, проте мати доступ до усіх необхідних матеріалів, та мати зв'язок з викладачами.

Дистанційне навчання відкрило безліч можливостей, проте більш за все ми оцінили його переваги, опинившись на карантині через поширення Covid-19. На власному досвіді ми зрозуміли, що технології для дистанційного навчання потребують більш ретельного аналізу та налаштування, щоб забезпечити ефективну роботу викладачів та студентів в умовах дистанційного середовища. За кордоном дистанційне навчання практикують вже багато років, що надало змогу продовжити навчання інвалідам, молодим жінкам, які народжують дітей в період навчання, студентам, які поєднують навчання з роботою, та ін. В Україні ця практика не використовується на постійній основі, проте вона набирає оберти, і вже скоро вкорениться в суспільному вжитку. [4]

Дистанційне навчання – це організація освітнього процесу в навчальних закладах, в форматі якого студенти використовують традиційні методи навчання, інформативні та телекомунікаційні технології, а також принципи самостійного навчання, знаходячись поза стінами навчального закладу. Можливість дистанційного навчання надається всім студентам без винятку, незалежно від місця проживання, матеріального забезпечення, стану здоров'я, та ін. Дистанційне навчання надає змогу здобувати повноцінну освіту, впроваджувати інтерактивні технології викладення матеріалу, підвищувати кваліфікацію, тощо. Процес навчання може відбуватися будь-де і будь-коли, єдина умова – доступ до мережі Інтернет. [2]

Сучасне дистанційне навчання будується на використанні наступних основних елементів:

- середовища передачі інформації (пошта, телебачення, радіо, інформаційні комунікаційні мережі);
- методів залежних від технічного середовища обміну інформацією.

Сучасні технології, які використовуються для електронного дистанційного навчання, мають визначальний вплив на характер і темпи здобуття освіти. У кожному окремому навчальному закладі визначаються найоптимальніші засоби інформаційно-комунікативних технологій, які можуть використовуватися в умовах дистанційного навчання. Серед них можна виділити наступні:

- Програми для телеконференцій та відеозв'язку (Zoom, Skype, та ін.);
- Попередньо записані та змонтовані дистанційні курси, лекції, тощо;
- Посилання на сайти на окремі веб-сторінки
- Електронна пошта;
- Месенджери.

На дисципліні фізичного виховання в умовах дистанційного навчання переважно використовуються відеоматеріали для щоденних вправ та зарахування нормативів. Викладачі кафедри фізичної культури можуть самостійно записувати відеоматеріали, або знаходити відповідні записи в мережі Інтернет. Поширення відеоматеріалів, як технологія дистанційного навчання, є максимально доцільним для виконання фізичних вправ студентами. По-перше, на відео викладач може ознайомити студентів з технікою виконання вправ, та провести розминку. По-друге, викладач зможе продемонструвати на власному прикладі правильність виконання вправ, та звернути увагу студентів на особливі моменти та труднощі під час їх виконання. По-третє, дистанційний курс фізичного виховання передбачає домашні тренування, тому викладач повинен запропонувати студентам такі вправи та нормативи, які можна виконати в обмеженому просторі, та без використання спеціального обладнання. Наприклад, для кардіотренувань не обов'язково шукати стадіон, або мати орбітрек вдома, студент може виконувати стрибки, біг на місці, динамічні випадки, вправи з кросфіту (Burpee, Jumping Jack).

Для перевірки виконання завдань, викладач може попросити студента записати на відео своє тренування. Також викладач може запропонувати студентам заповнювати щоденник тренувань, де необхідно вказувати різновид вправ, та кількість виконань. Маючи такий щоденник, викладач зможе оцінити рівень навантаження, та визначити динаміку самостійних тренувань. [1]

Дистанційне навчання має певні переваги, порівняно з традиційною формою здобуття освіти:

- Гнучкість. Студенти на дистанційному навчанні можуть займатися в зручному для себе місці, а інколи навіть в зручний для себе час;
- Модульність. Матеріал для навчання розподіляється на окремі теми, тому студенти можуть поступово вивчати матеріал, у зручному для себе темпі, в міру засвоєння матеріалу;
- Паралельність. Навчання може здійснюватися без відриву від інших видів діяльності;
- Охоплення великої аудиторії. Завдяки дистанційному навчанню, є можливість зібрати велику кількість слухачів за допомогою телекомунікаційного зв'язку, та водночас поширити корисні джерела навчальної інформації;
- Економічність. Ефективне використання навчальних площ та технічних засобів, концентроване і уніфіковане представлення інформації, використання і розвиток комп'ютерного моделювання;
- Технологічність. Використання інформаційних технологій, завдяки яким студенти навчаються працювати у світовому інформаційному просторі;
- Соціальна рівність. Однакова можливість здобути освіту для всіх студентів, незалежно від соціальних чинників, стану здоров'я і місця проживання;
- Інтернаціональність. Можливість одержати освіту в навчальних закладах іноземних держав та надавати освітні послуги іноземним громадянам і співвітчизникам, що проживають за кордоном; [3]

Дистанційне навчання – це перспективний напрямок, який має безліч переваг, головна з яких – повноцінне здобуття якісної освіти, яка повинна бути доступна кожному студенту. Завдяки дистанційному навчанню, студенти можуть отримувати весь необхідний матеріал у режимі он-лайн, достатньо лише мати інтернет. Така форма здобуття освіти дозволяє не тільки прослуховувати лекції та спілкуватися з викладачем на практичних заняттях, але й виконувати фізичні вправи і піклуватися про своє здоров'я.

Література:

- 1) Андреев А.А., Солдаткин В.И. Дистанционное обучение: сущность, технология, организация / А.А. Андреев, В.И. Солдаткин – М.: Изд-во МЭСИ, 2000. – 350 с.
- 2) Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати / В. Г. Кремень – К.: Грамота, 2005. – 48 с.
- 3) Полат Е.С. Дистанционное обучение / Е.С. Полат, М.В. Моисеева, А.Е. Петров; под ред. Е.С. Полат – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Владос, 2005. – 192 с.
- 4) Хассон В. Дж. Критерії якості дистанційної освіти / В. Дж. Хассон, Е. К. Вотермен // Вища освіта. – 2004. – № 1. – С. 92-99.

Палазюк Д.С.,

студентка 1 курсу фінансового факультету

ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Науковий керівник: старший викладач кафедри фізичного виховання та спорту

І.А. Подмарьова

ІННОВАЦІЙНІ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІ ТЕХНОЛОГІЇ – МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ

Мотивація до фізичної активності – це відчуття людини, яке спрямовується на досягнення оптимального рівня фізичної підготовленості та працездатності.

В Україні нові уявлення про людську життєдіяльність орієнтують особистість на досягнення фізичного та духовного розвитку, рухову активність, поліпшення самопочуття внаслідок психічного і фізичного здоров'я студентської молоді – є причинами необхідності створення нових інноваційних

фізкультурно-оздоровчих технологій фізичного виховання у ВНЗ, та ефективним способом надання мотивації та підвищення інтересу студентам ВНЗ до занять.

Фізичне виховання студентів розглядається як складова частина загальної системи їх освіти і виховання. Формування інтересу до занять фізичною культурою – складний, багато ступінчастий процес: від знань анатомії людини та психофізіологічної теорії до методики фізичного виховання.

Практика підтвердила необхідність оптимізації традиційної форми фізичного виховання, тому що проблему неможливо розв'язати традиційними підходами до освіти та оздоровлення молоді.

За останні декілька років було проведено дослідження, які розроблені для удосконалення фізкультурної освіти студентів різними підходами. Наукові дослідження, які проводяться, випробовують сучасні інноваційні технології, спрямовані на оновлення форм, змісту й методів фізичного виховання для різних груп населення. Технологія у фізичному вихованні – це взаємопов'язана упорядкована сукупність оптимальних та ефективних засобів, методів і прийомів, спрямованих на забезпечення планового спортивного результату або показника фізичної підготовленості під метрологічним лікарсько-педагогічним контролем. Сучасний етап розвитку освіти характеризується інтенсивними пошуками нового в теорії і практики. У широкому розумінні «інновація» – це синонім успішного розвитку певної сфери діяльності на базі різноманітних нововведень.

На сучасному етапі стрімкого розвитку фітнес індустрії виникає число нових видів відповідних занять. Фітнес-технології – це сукупність науково обґрунтованих способів і методичних прийомів, нацлених на підвищення оздоровчого процесу, задоволення потреб студентів в руховій активності, формування позитивних емоцій юнаків і дівчат, позитивного ставлення до здорового способу життя, соціальної успішності. На практиці фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні студентів впроваджуються через різні фітнес-програми, як форми рухової активності, спеціально організовані в межах групових або індивідуальних занять. Так в своїх роботах вчені визначають фітнес як добровільні, систематичні заняття фізичними вправами, які здійснюються за розробленими програмами під керівництвом професійних фахівців з фізичної культури, які спрямовані на підтримку і підвищення рівня фізичної підготовленості та здоров'я займаються з метою поліпшення якості життя, а так само ефективності навчальної і професійної діяльності. [5]. На сьогоднішній день розвиток існує безліч самих різноманітних напрямків та розроблених за цими напрямками фітнес-програм і аеробних технологій. За даними І. Лінн, М. П. Івльова, А. В. Григоренко, нараховується понад 200 різновидів рухової активності з напрямків аеробіки і фітнесу. Для поліпшення стану здоров'я й фізичного розвитку особистості ефективно можуть бути використані оздоровча аеробіка, фітнес (К. Купер, Е. Панкратова, Е. Хоулі), бодібілдинг (С. Бугайов, Е. Нікітіна), дихальні вправи (С. Кучкін, Т. Кузнецова, Н. Фудін), елементи системи йоги (В. Видрін, В. Євстаф'єв, Н. Пономарьов). Незважаючи на велику кількість науково-методичної літератури, присвяченої інноваційним формам організації фізичного виховання в освітніх закладах, їх упровадження тільки набуває поширення. Високий ступінь оздоровчої ефективності аеробних та аеробно-силових тренувань, фітнесу, зацікавленість більшості студентів ними, свідчить про доцільність їх використання в ході організації фізкультурно-оздоровчих заходів зі студентами вищої школи.

У практиці фізичного виховання студентів достатньо широкої популярності набули різні інноваційні педагогічні технології ігрового характеру: (ігри-тренування спортивного напрямку, рухливі ігри, інтелектуальні ігри-тренування; координаційні ігри-тренування, комунікативні ігри-тренінги, ігри-тренінги психо-м'язової релаксації та концентрації, ігри-розваги, соціально-тренінгові ігри, ігри-походи в природньому колі).

О.Я. Кібальник вважає, що на шляху впровадження інноваційних технологій є й певні проблеми – практично відсутні науково-методичні розробки, які б дозволяли комплексно використовувати сучасні види рухової активності, наприклад заняття фітнесом, у процесі фізкультурно-оздоровчих занять з молоддю залежно від вікових особливостей, фізичної підготовленості, статевих відмінностей у формуванні мотиваційних пріоритетів, які сприяли б розвитку позитивної мотивації до занять фізичною культурою, формували основи самостійної оздоровчої діяльності та формували прагнення до здорового способу життя.

Зміст і методи теоретико-методичного забезпечення фізичного виховання у ВНЗ недостатньо відповідають сучасним вимогам і не забезпечують всебічної підготовки студента. Організація процесу фізичного виховання у ВНЗ вимагає удосконалення, спрямованого на покращання здоров'я студентів, на формування у них інтересу і мотивації до занять фізичними вправами. Так як, сучасні умови навчання і життя (збільшення навчального навантаження, гіподинамія, стреси тощо) висувають підвищені вимоги до здоров'я студентів, підтримання якого на високому рівні можливе лише за умов організації достатньої

фізичної активності, зокрема, шляхом використання новітніх фізкультурно-оздоровчих технологій – різноманітних за спрямованістю та емоційним забарвленням.

Сучасна концепція розвитку фізичної культури, зокрема, припускає посилення освітніх аспектів фізичного виховання; використання новітніх фізкультурно-оздоровчих технологій; підтримки органів державної влади, які повинні надавати програмного і фінансового забезпечення тощо.

Новітні технології в організації навчальної та виховної роботи підвищують ефективність навчального процесу й посилюють мотивацію до занять спортом, бажання вести здоровий спосіб життя, фізично розвиватись та вдосконалюватись.

Отже, застосування інноваційних технологій у фізичному вихованні молоді сприяють: активізації фізкультурно-оздоровчої роботи, підвищенню зацікавленості до систематичних занять фізичною культурою, формують самостійність, творчу активність, ініціативу.

Література:

1. Григорьев В.И. Фитнес-культура студентов: теория и практика: учеб. пособие В.И. Григорьев, Д.Н. Давиденко, С.В. Малинина. СПб.: Изд-во СПб ГУ-ЭФ, 2010.- С. 27 .

2. Гружевский В. А. Целесообразность использования инновационных технологий в формировании личностно- ориентированной мотивации студентов к физическому воспитанию. Педагогика, психология и медико- биологические проблемы физического воспитания и спорта. Харьков: Харьковское областное отделение НОК Украины, 2014. С. 19–24.

3. Молодий вчений» № 3.1 (43.1) березень, 2017 р. УДК 796.011.1-053.5-053.67:001.895 застосування інноваційних технологій у фізичному вихованні дітей та молоді Леоненко А.В., Красілов А.Д. Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка.

4. Кібальник О. Я. Зміст фітнес-технології для підвищення рухової активності підлітків / О. Я. Кібальник // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. - 2009. - № 2. - С. 42-46.

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

Havrylko Y.V.,

Doctor of Technical Sciences, Professor, Professor

Kak S.R.,

Student

National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»

METHODOLOGY OF RISK ASSESSMENT BASED ON BIOLOGICAL HAZARD INDICATORS OF TROOPS (FORCES)

Biohazard assessment is one of the most complex and closed aspects of risk assessment. It should be noted that in general in the Armed Forces of Ukraine, including the Command of the Medical Forces, today there are no agreed and implemented in the decision-making process of methods and techniques for assessing the biological danger of troops (forces).

That is why this work aims to create such a technique and its subsequent testing in a wide range of scientists.

There is strong need to take into account all existing and possible internal and external hazards of troops (forces) - risk factors for biological hazards (threats) [1].

The main biological threats are:

- modification of properties and forms of pathogenic biological agents, properties of their vectors, change of habitat of vectors in connection with climate change and as a result of natural disasters;
- the ability of microorganisms to overcome interspecific barriers in combination with changes in the genotype and phenotype of the human body, animals and plants under the influence of the external environment;
- design and creation of pathogens using synthetic biology technologies;
- violation of the normal microbiota of humans, farm animals and plants, which leads to the emergence of diseases and their spread;

- lack of specific immunity to certain infections, controlled by means of specific prevention;
 Developed method for assessing the biological danger of troops (forces) takes into account their diversity and unclear structure of the source information.

Let's outline the main indicators of biological danger. These expert assessments include probabilistic indicators:

- risk factor (s);
- contagiousness;
- immunization;
- security of personnel;
- a comprehensive indicator of predictors of the area of the disease outbreak.

The coefficient of biological danger of troops (forces) of defense forces allows to determine the degree of risk of personnel of forces (forces):

$$\mu_{BH} = R_{BH} B_B^{\Sigma} C_{ij} I_i \beta_{ij} K_i \quad (1)$$

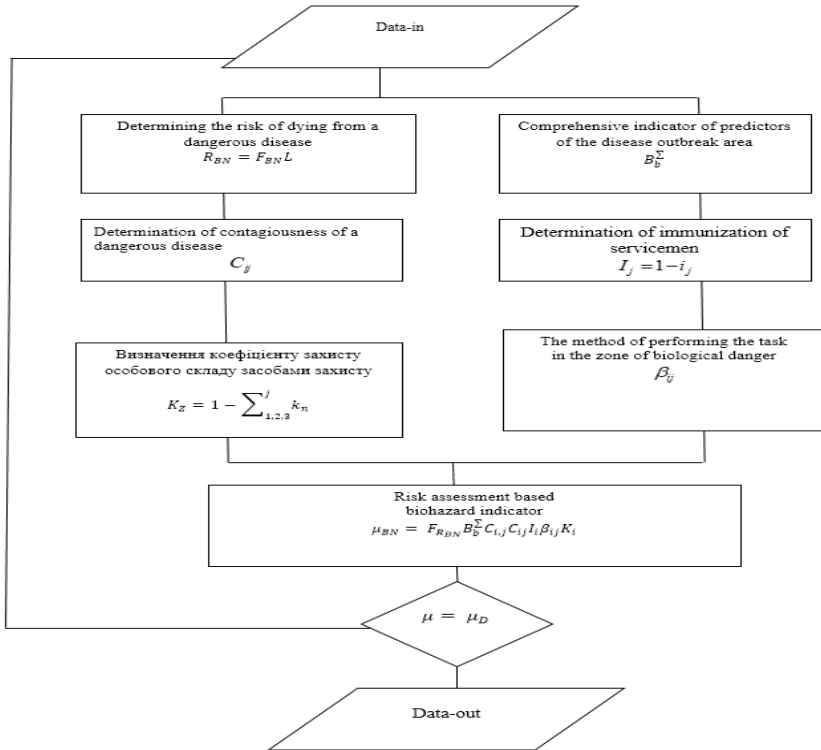

Figure 1 - Structural and logical scheme of risk assessment methodology based on indicators of biological danger of troops (forces)

Such ideas and its futher implementations can attract investment from local and global investors. Ukrainian Venture Capital Association (UVCA) presented a guide to the country's investment market - Investors Book. According to this catalog, 34 funds are ready to invest in Ukrainian information technologies structures. At the "stage of ideas" (Pre-seed) there 7 funds from the catalog of investors, who are ready to invest [2].

In addition to crowdfunding platforms and investment funds, there is also an opportunity to raise grant funds to develop their projects. So in Ukraine there are competitions of startups with a prize fund as a grant. For example, during the three years of the Vernadsky Challenge the winning startups received a total of UAH 5 million in grant funding.

There are also startup competitions in Ukraine, in which they compete not for a grant, but for investment in their project. One of these is the Sikorsky Challenge, which in 2015 was able to attract about \$ 26 million in investment for participating projects.

This idea, in case of successful implementation, can be a strong impetus for the formulation and definition of biosafety requirements, leading to minimization of biological risks.

Literature:

1. Methodical recommendations for the discipline "Viruses and Biosafety" of the Department of Virology for students full-time education NSC "Institute of Biology and Medicine" // Kyiv National Taras Shevchenko University. - Kyiv. - Compiler: O.M. Andriychuk - 2017.- 34 p.

2. Startup [Electronic resource]: Wikipedia. Free encyclopedia. - Access mode: <https://uk.wikipedia.org/wiki/стартап> (access date: 03.05.2020).

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

Don A.V.,

student of law departments

Dnipro State University of Internal Affairs

THE ROLE OF THE ENGLISH LANGUAGE IN THE MODERN SOCIETY

The relevance of this work contains in the fact that English has taken a fairly stable position in world culture and this study will determine its position among other common languages today.

The twenty-first century - the century of globalization - is characterized by a process of global economic, political, cultural and religious integration and unification. English has become an essential part of the world culture. We can face it everywhere: in communication, in books, on the TV programs, in the Internet and so on. English is so popular that it has become the standard language of international communication. Currently, 75 %

world mail is in English, 60% of radio programs are broadcast in English, more than half of the world's periodicals are published in English.[1]

Moreover, English is the official language of the United Nations. Each world act, technical publication, book, instruction, song, poster, letter will be read and understood by different nations and peoples if they are presented in English.

Besides, English is at the top five of the world's leading languages: Russian, French, Chinese, Spanish and also Arabic.

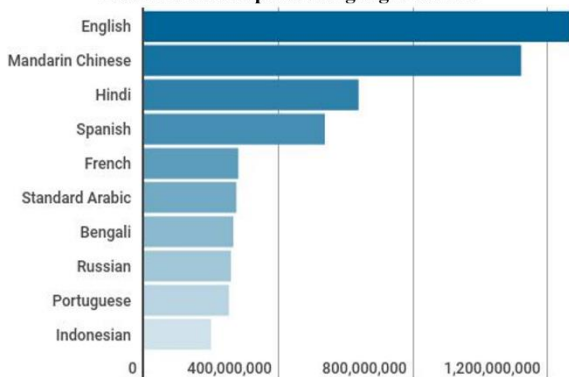
As we can see from the

chart, the second most common language, which is following step by step English, is Chinese. The difference between people, who speak these languages is circa 148 million. That is not a huge one.

So can the Chinese language outpace English?

It is hard to know for sure. The problem is that Chinese Mandarin is so widespread because of the rising population of China. The amount of people living in this country fluctuates within 1,4 trillion.[3] But that is not the only reason of the popularity of this language. One must admit that China's economy is rising rapidly and it can even

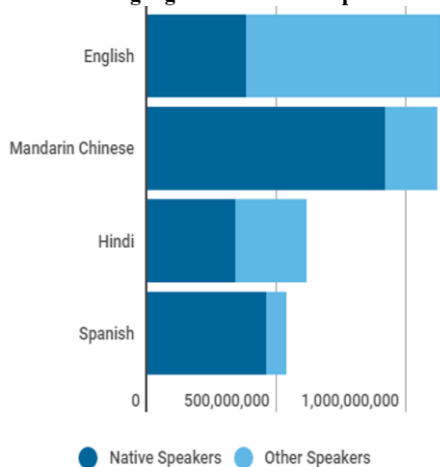
Pic.1. The most spoken languages in 2020

** Written by source [2]*

compete the economics of the most English speaking countries. This language skills open many doors in employment, in commercial and international relations. In addition to this, Chinese culture is also becoming more popular.

Pic.2. Languages with the most speakers

* Written by source [2]

However, the most evident difference between English and Chinese is the level of their ease to study. That's a great advantage of the English language.

As it can be seen from the chart above, Mandarin Chinese is the largest language in the world when counting only first language (native) speakers. When factoring in second-, third-, and higher language speakers, English is the largest language in the world. This is due first to the colonial influence of the British Empire, but later to the spread of American culture.

To sum it up, it is clear that the demand for English will exist all the time. English has deeply rooted in this world. Today it is the language of trade and business, education, travelling, science and technology.

Links

1. The official site of the International Statistics Service of Europe [Electronic resource] - Mode of access to the resource: <https://ec.europa.eu/>
2. The official site of Ethnologue [Electronic resource] - Mode of access to the resource: <https://www.ethnologue.com/>
3. The official site of China population [Electronic resource] - Mode of access to the resource: <https://www.worldometers.info/world-population/china-population/>

Макогончук Н.В.,

Канд. пед. наук, старший викладач кафедри педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького

КРОС-КУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ

Успішна професійна діяльність представників різної сфери зайнятості потребує від них як професійної компетентності, так і володіння мовленнєвим етикетом. Культура міжнаціональних відносин залежить від умінь сприймати і дотримуватися загальнолюдських норм і моралі. Це одна з необхідних умов формування та розвитку суспільства і особистості, процесу соціалізації особистості. Культура міжнаціональних відносин залежить від умінь сприймати і дотримуватися загальнолюдських норм і моралі.

Спілкування повинно відбуватися так, щоб унеможливити будь-який міжкультурний конфлікт, спричинений зіткненням різних уявлень про належну поведінку [1]. Цьому сприяє знання і дотримання вимог й правил культури міжнародного спілкування – крос-культурної комунікації з особами різних національностей. Крос-культурна (англ. cross – перетинати, переходити) комунікація – вербальна і невербальна взаємодія представників різних моральних систем, світоглядів, релігій тощо.

Культура міжнаціональних відносин являє собою рівень взаємин між людьми і етносами різних національностей, в основі якого лежать моральні принципи, правові норми, а також норми взаємної довіри і поваги. Низький рівень культури міжнаціональних відносин провокує виникнення міжнаціональних конфліктів, високий сприяє розвитку міжнаціонального співробітництва [2].

У системі крос-культурного спілкування виокремлюють індивідуалістичну (ґрунтується на засадах автономії особистості, поваги до її прав і свобод) і традиційно-колективістську (зорієнтовану на збереження, постійне відтворення національних звичаїв, традицій, норм) культури. Представники західноєвропейських індивідуалістичних культур акцентують увагу на інформації, а не на способі її донесення, їх цікавить передусім її зміст. Для них характерне лаконічне мовлення, логічно вмотивоване, послідовне, концептуально точне мислення. Така манера спілкування притаманна також американцям. Носії колективістських культур (Схід, Азія), спілкуючись між собою, звертають увагу на контекст повідомлення, особливого значення надають не лише тому, про що йдеться, а й тому, як це висловлюється. З цієї причини спілкування між представниками східних культур здається дещо розпливчастим, неконкретним, перенасиченим непрямими формами.

Відчутним чинником у міжкультурному спілкуванні є відмінність у поглядах на припустимість чи неприпустимість емоційності. З огляду на це розрізняють експресивну культуру ділових стосунків, для якої емоційність є нормою, і стриману культуру ділових стосунків, яка надає перевагу раціональним способам взаємодії. До експресивних культур належать регіон Середземномор'я, Південна Америка, до частково-експресивних – США, Канада, Австралія, Нова Зеландія, Східна Європа, Африка, до стриманих культур – країни Східної та Південної Азії, Північна Європа, Німеччина, Велика Британія, Японія. У міжкультурному порозумінні важливу роль відіграє й ставлення до елементів проксемік. З огляду на це розрізняють контактні експресивні культури та стримані дистантні культури.

Кожен народ має певною мірою специфічні уявлення про культуру спілкування, свої стандарти поведінки в ситуації знайомства, привітання, звертання тощо. Разом з тим ділове спілкування у міжкультурному просторі послуговується фундаментальними міжнародними морально-етичними стандартами комунікативної поведінки, зокрема принципами чемності, пунктуальності, тактовності, поваги і толерантності. Обов'язковою умовою вдалого спілкування між представниками різних культурних регіонів є ставлення до іншої культури як до рівноцінної, міжкультурна компетентність, знання національних звичаїв і традицій, специфіки національних культур.

У комунікаціях змістовний аспект зазвичай виражається словесно, а емоційна сторона (відносини між партнерами, ставлення до певних подій) – за допомогою невербальних сигналів. Саме через останні проглядаються реальні наміри людей. У більшості випадків невербальні сигнали мають соціальне коріння: людина освоює мистецтво передачі своїх почуттів через жести та інтонацію протягом усього життя.

Оскільки велика частина невербальних сигналів засвоюється людиною в певному культурному середовищі, невербальні комунікації можуть істотно відрізнятись в різних країнах і соціальних середовищах. Інформацію про те, що означає той чи інший жест, розпізнати досить складно, оскільки майже всі знаки невербальних комунікацій можуть бути по-різному тлумачені в різних національних культурах. Вони виявляються в зовнішності, в позі і жестах, у виразі обличчя, в «культурі торкань» (дотиках до співрозмовника), в тому, яка відстань між співрозмовниками є комфортною («культура дистанції»).

Загалом щодо національного орієнтиру у крос-культурному спілкуванні виокремлюють європейську, американську, азійську та арабську моделі комунікативної поведінки, які істотно розрізняються у вербальному і невербальному сенсах.

У кожній країні й у кожного народу є свої традиції та звичаї спілкування. Знання національних особливостей комунікативної культури може слугувати своєрідним орієнтиром у професійному зростанні.

Література

1. Сайтарли І.А. Культура міжособистісних стосунків : Навч.посібн./ І.А.Сайтарли. – К : Академвидав. – 240 с.
2. Електронний ресурс – Режим доступу: <http://moayaosvita.com.ua/suspilstvoznavstvo/nacionalnividnosini>.

ТЕМАТИКА І ПРОБЛЕМАТИКА РОМАНУ-АНТИУТОПІЇ МАРГАРЕТ ЕТВУД "РОЗПОВІДЬ СЛУЖНИЦІ"

Роботу присвячено вивченню тематики та проблематики роману "Розповідь служниці" (The Handmaid's Tale) Маргарет Етвуд з позиції характеристик роману антиутопії та феміністської літератури. Зроблено висновок про естетичну вартість творчості Маргарет Етвуд —однієї з сучасних представників жанру феміністичної фантастики у світовій літературі.

Актуальність теми дослідження обґрунтована потребою всебічного наукового вивчення романістики Маргарет Етвуд як знакового явища сучасного літературного процесу, прикметного гострою важливістю проблематики та оригінальністю жанрово-стильової й образної парадигм. Своєчасним у цьому контексті видається комплексне осмислення автентичного жанру англомовного роману-антиутопії, що відтворює боротьбу суспільства проти тоталітарно-репресивної політики окремих країн-агресорів.

Незважаючи на те, що сам жанр роману-антиутопії з'явився і отримав стрімкий розвиток на початку 20 століття, сьогодні він переживає період переосмислення, зокрема у визначенні специфіки його функцій. Сучасне бачення роману-антиутопії потребує подальшого вивчення. Так, І.І. Пархоменко зазначає, що антиутопія рубежу віків перетворилася із літературного жанру в моделювання реальної дійсності [2, стор. 417]. Авторським задумом Маргарет Етвуд було створення роману в жанрі спекулятивної фантастики, в якому майбутнє виступає цілком ймовірним, тобто реальністю, яка може існувати без яких-небудь специфічних технологічних змін та здобутків. Саме через це роман залишає читачеві дивне відчуття реальності моменту.

Художня проблематика роману випливає з його назви, розповідь ведеться від першої особи, головної героїні Джун Осборн (Offred –нове ім'я Джун за приналежністю до Командора). На момент розгортання дії роману Джун –служниця Командора, яка не має права висловлювати власні думки, натомість має лише спогади, які зтираються з її пам'яті з кожним днем перебування в Галааді. Роман побудовано на спогадах героїні, які в тексті перериваються словами автора.

Роман побачив світ в 1985 році та одразу ж привернув увагу критиків та літературознавців, які порівнювали його з творами О.Хакслі, Дж. Орвелла та Є.Зам'ятіна.

Він присвячений темі існування теократичного суспільства, яке було побудоване як альтернативний варіант суспільно-політичного устрою в країні після політичного перевороту та захоплення влади.

Основна тема роману —зображення загального механізму авторитарної держави, який підтримується радикальними фундаменталістами та релігійними фанатиками.

Головною метою авторки було завдання привернути увагу суспільства до реальної повсякденності, подій та консервативних змін, які відбувались в суспільно-політичному житті США в 80-х роках 20 століття, після приходу до влади Р.Рейгана [3].

Головні події у творі відбуваються у вигаданій Республіці Галаад (Gilead), яка жила за законами і нормами новоствореної держави: моральною досконалому суспільстві, заснованому на патріархальності та етичних законах Старого Заповіту [1, стор.47].

Наступну проблему роману "Розповідь служниці" можна окреслити як проблему фемінізму. Маргарет Етвуд зазначала, що "глибинними основами американського суспільства є не теократія пуританської Нової Англії 17 століття з упередженим ставленням до жінок; потрібен був лише період нестабільності, щоб ідеї радикалізму повернулись". Так, у період роботи над романом адміністрація Рейгана активно відстоювала ідеї "природнього" планування родини. Шірлі Нейман зазначала, що образ Фредової став продуктом фемінізму, вона опинилась в ситуації, яка є наслідком порушення прав жінок, що мала місце в США у 80-х роках [4, стор.857].

Не менш важливою проблемою стала проблема співвідношення влади та релігії, а також зловживання владою.

Морально-етичні проблеми, які також зображені в романі, торкаються народження дітей. Більшість жінок Республіки Галаад безплідні. Для збереження рівня народжуваності та відтворення суспільства законом Галааду виключно родинам Командорів дозволялось мати служницю, яка виконувала функції сурогатної матері. Після народження дитини, останню в неї відбирали, давали їй ім'я та виховували в родині Командорів.

Традиційним для антиутопії став конфлікт головної героїні Джун та влади, що проявилась у відкритому зіткненні героїні з системою.

В своєму романі Маргарет Етвуд передбачила поетапний розвиток авторитарності в світі. "Розповідь служниці" — роман-попередження про страшні наслідки відмови від загальнолюдських цінностей, порушення прав людини, ескалації влади, навіть заради високої ідеї. Маргарет Етвуд відобразила, як трагічно може завершитись життя людей та й суспільства в цілому в такій державі.

Зображуючи певну теократичну політичну систему, авторка виступила з певним новаторством в літературі. Новаторство Етвуд полягає в тому, що письменниця відштовхнулася від сучасної реальності, яка дала багатий матеріал для висвітлення антиутопічних настроїв в літературі.

Отже, в своєму романі авторка зобразила авторитарну державу, яка, на жаль, не виявляється віддаленою від реального життя суспільства.

З'ясовано, що стильова природа роману-антиутопії "Розповідь служниці" пов'язана з його ідейно-тематичною, образною і сюжетно-композиційною специфікою. Реалістичне стильове тло зображуваних подій ґрунтується на достовірності явищ та постатей, що зумовлено зверненням до трагічних історичних реалій.

Література:

1. Овчаренко Н. А. Романи-антиутопії Маргарет Е. Етвуд // Слово і час. - 2006. - №2. - С. 46-53.
2. Пархоменко І.І. Антиутопія: інтерпретація в сучасному літературознавстві / І.І. Пархоменко // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – 2011. – № 963. Сер.: Філологія. – Вип. 62. – С.217-222.
3. Armstrong, Jennifer Keishin. Why The Handmaid's Tale is so relevant today [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://www.bbc.com/culture/article/20180425-why-the-handmaids-tale-is-so-relevant-today> (дата звернення 29.05.2020 р.).- Назва з екрана.
4. Neuman, Shirley. "Just a Backlash": Margaret Atwood, Feminism, and The Handmaid's Tale." University of Toronto Quarterly Volume 75. Issue 3 (2006): P. 857-868.

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

Беседа Г.Р.,

Студентка,

Майстренко С.В.,

*к. філол. н., доцент кафедри права і соціально-гуманітарних дисциплін
Черкаського інституту ДВНЗ «Університет банківської справи»*

ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ СВОБОДИ У ПЕРІОД КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ У ЧАСИ ПАНДЕМІЇ

Сьогодні питання прав і свобод громадян є доволі актуальним, зокрема саме в період карантинних обмежень у часи пандемії. Наразі весь світ і кожен з нас проживає непросту ситуацію, період, коли обмежуються наші права та свободи. Багатьма особами впровадження карантинних заходів, що обмежують свободу пересування, сприймається неоднозначно: здебільшого як бажання влади впровадити тоталітарний контроль над громадянами та укріпити власне панування. Проте здоровий глузд підказує, що одним із способів уникнення зараження вірусною інфекцією є карантинні обмеження, що дозволяють уникнути загрози зараження.

У світі відомі різні способи реагування на державному рівні щодо запобігання поширення вірусної інфекції COVID-19, а також різні обмеження прав і свобод громадян у зв'язку з цим, що пов'язано із

державним устроєм тієї чи іншої країни. Держави Європейського союзу доволі складно переживають цей момент. Їм важче прийняти такі обмеження, ніж громадянам країн з неліберальною демократією. Наприклад, наприкінці березня парламент Угорщини надав уряду В. Орбана практично необмежені повноваження щодо дій в умовах надзвичайної ситуації, запровадженій через пандемію коронавірусу. Відповідний закон, що не має часових обмежень, піддали жорсткій критиці міжнародні організації та правозахисники.

Іноді у «недемократичному» світі ситуація взагалі часто доходить до абсурду. У Туркменістані фактично заборонили вживати слово «коронавірус». За логікою авторитарного керівництва країни, немає слова – немає пандемії [1]. В країнах тоталітарного режиму, таких як Північна Корея, зовсім відсутня інформація щодо світового поширення пандемії. А у Китаї, що став початком поширення епідемії, обмежено не лише пересування громадян, але й запроваджено смертну кару за приховування симптомів коронавірусу. Це ще раз доводить, що до таких обмежень громадяни держав готові, як психологічно так і фізично. Такі дії китайського керівництва в часи надзвичайної ситуації свідчать про те, що людина робить все можливе, щоб запобігти особливо важким наслідкам поширення вірусної інфекції, збереженню життя та здоров'я громадян.

В Україні відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №211 від 11.03.2020 року «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» [2] на всій території держави встановлено карантин, який обмежив свободу пересування та реалізацію права на працю, що суттєво вплинуло на життя пересічних громадян. Такі заходи обмежують права і свободи громадян, проте це реальна можливість уберегтися від стрімкого поширення вірусної інфекції.

Ситуація з введенням карантинних обмежень вплинула на всі рівні життя людини. Подекуди ми залишилися сам на сам зі своїми проблемами, потребами, бажаннями, страхами. Водночас це додаткова нагода провести час з сім'єю, обміркувати своє життя або навіть знайти в собі таланти. Тому, за порадою психологів, карантин слід розглядати не як змову влади проти людей, не обмеження прав і свобод громадянина, а як можливість змінити своє життя, зупинитись та поміркувати. А в час необмежених шляхів доступу до віртуального спілкування та інформації, то це ще й момент освоїти нові дистанційні технології, здобути нові навички.

Питання свободи в усі часи було предметом пізнання та усвідомлення. Свобода для людини досі не пізнана до кінця, адже все наше життя ми залежні: від світла, інтернету, спілкування, роботи тощо. Незважаючи на це, людина прагне мати свободу в повному обсязі, звичайно ж у силу свого розуміння. Свобода - це можливість чинити вибір відповідно до своїх бажань, інтересів та цілей, що ґрунтується на основі знання об'єктивної дійсності. З юридичної точки зору, свобода - це можливість людини поводитись відповідно до своїх волевиявлень, тобто робити все, що забажаєш, але тільки те, що не заборонено законом і не спричиняє невинуватної шкоди правам і свободі інших людей. Отже, слід розуміти абсолютну свободу як свободу робити все, що бажається, а справжня правова свобода це свобода робити все, що подобається, але без шкоди свободі і правам інших людей. Тому завдання права полягає в тому, щоб свободу усіх ввести в розумні справедливі рамки [3,432]. Цілком закономірним є висновок, що оскільки ми живемо у державі, то наша свобода обмежується законом, який діє в ній і направлений на захист прав та інтересів усіх громадян. Наразі ми спостерігаємо як впливає влада на життя кожної людини, що у ситуації зі стрімким поширенням епідемії, є цілком закономірним. Оскільки держава це не лише контроль, а й захист, законність, допомога та належність. Людина завжди має свободу вибору, зокрема, де нам жити та за якими правилами.

Адаптація людини відбувається за будь-яких умов. Вона дуже швидко знаходить собі заняття навіть на самоізоляції. В античні часі Фалес, Парменід, Демокріт, Гіппократ, Платон, Аристотель, Плутарх, Гален, згодом Авіценна звернули увагу на те, що як захворювання, так і поведінка та деякі інші види психічної діяльності людини суттєво залежать від зовнішніх факторів, зовнішнього середовища, що оточує людину [4,277]. Сьогодні ми можемо спостерігати вироблення так званого загального адаптаційного синдрому, що пройшов різні стадії, починаючи від стрес-симптому та реакції тривоги.

Традиційні форми освітнього процесу поступають місцем новітнім діджиталізованим технологіям. Ситуація з коронавірусом прискорила поширення дистанційної форми навчання. Це не заважає молодим науковцям та здобувачам вищої освіти реалізувати себе. Як показує досвід, все залежить від людини, її бажання та прагнень, поставлених цілей та бажання рухатися до них.

Отже, незалежно від того, які карантинні обмеження та заходи протидії COVID-19 різних куточках світу люди та держава сприйняли умови карантину по різному, але враховуючи ситуацію людина адаптується до різних умов життя. Свобода людини це перш за все наявність вибору, і наразі вибір був, захворіти або зайнятися власним життям та своїм майбутнім!

Література:

1. <https://www.ukrinform.ua/> [Електронний ресурс] : [Інтернет-портал]. – Електронні дані. – [Київ : Андрій Лавренюк, Страсбург 2020]. – Режим доступу <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/2913022-pandemia-i-prava-ludini-ne-obmezenna-a-zahist.html> (дата звернення 24.05.2020). – Пандемія і права людини: не обмеження, а захист-с.1
2. <http://www.rada.gov.ua> – Верховна Рада України / [Електронний ресурс] : [Інтернет-портал]. – Електронні дані. –]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-%D0%BF>(дата звернення 24.05.2020). - КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА від 11 березня 2020 р. № 211 Київ "Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2" _с.1
3. Тертишник В. М. Верховенство права та забезпечення встановлення істини в кримінальному процесі України: Монографія / В. М. Тертишник. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2009. – 432 с
4. Философские проблемы адаптации Под ред. Г. И. Царегородцева. М., «Мысль», 1975 277 с.

Ворона Ю.С.,

курсант 1-го курсу

факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань,

Науковий керівник: Біліченко В.В.,

старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки.

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ПРО ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПІВРОБІТНИКАМИ ПОЛІЦІЇ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ

Поліція представляє собою систему державних органів виконавчої влади, наділених правом застосування заходів державного примусу. У реальній практиці воно гарантує у виняткових випадках досягнення поліцією законних цілей. «Примус, насильство - не мета, а засіб діяльності поліції, але такий засіб, дозволяє ставити відповідні завдання».

Практика показує, що досить часто виникають ситуації, при яких без застосування фізичної сили, спеціальних засобів, вогнепальної зброї неможливе вирішення оперативно-службових завдань за ключовими напрямками її діяльності. Упущення в регламентації даного права, з одного боку, пов'язані з високим ризиком порушення конституційних прав громадян, з іншого - не забезпечують належного рівня правової захищеності співробітників поліції, який виконує не надто приємну і специфічну місію примусу в ім'я Закону.

Закон України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року є основним діючим нормативним джерелом, що закріплює повноваження співробітників поліції щодо застосування спеціальних засобів. Стаття 42 регламентує:

1. Поліція під час виконання повноважень, визначених цим Законом, уповноважена застосовувати такі заходи примусу:

- 1) фізичний вплив (сила);
- 2) застосування спеціальних засобів;
- 3) застосування вогнепальної зброї. [1]

Спеціальні засоби - це засоби, що перебувають на озброєнні поліції і застосовуються нею у випадках і порядку, передбачених законом, основним призначенням яких є надання прямого примусового фізичного впливу на людину або будь-які матеріальні об'єкти.

Застосування спеціальних засобів допустимо і законно лише у випадках протиправних активних насильницьких дій з боку правопорушника. Пасивне поводження правопорушника не є підставою для їх застосування. В даний час є досить багато правових і організаційних проблем, пов'язаних із здійсненням співробітниками поліції адміністративних затримань, застосування фізичної сили, спеціальних засобів, а також вогнепальної зброї.

При цьому доводиться враховувати, що дії співробітника поліції на спричинення шкоди, підпадають під ознаки злочину, передбаченого Кримінальним кодексом України, при захисті від суспільно небезпечного посягання регламентуються ст. 36 Кримінального кодексу України «Необхідна оборона». За заподіяння шкоди охоронюваним кримінальним законом інтересам у стані крайньої необхідності регламентуються ст. 39 ККУ «Крайня необхідність».

В результаті складається така ситуація, при якій співробітник поліції орієнтується (абсолютно обгрунтовано) на право застосування спеціальних засобів відповідно до норм ЗУ «Про Національну поліцію», а оцінка законності його дій здійснюється виключно з урахуванням положень Кримінального законодавства України.

У зв'язку з цим автоматично виникають обмеження для співробітників поліції, зокрема, на необхідну оборону в зв'язку з необхідністю врахування заборон, встановлених Законом. Все це вкрай негативно позначається на правовій захищеності співробітника поліції, який був змушений в ході вирішення поставлених перед ним завдань вдаватися до застосування розглянутих заходів примусу. Тому доцільно визначити перелік адміністративних правопорушень, які будуть підставою для застосування фізичної сили, спеціальних засобів і службового вогнепальної зброї. Але виникає питання: «Яким чином співробітник поліції повинен пам'ятати весь перелік відповідних правопорушень і які повинні бути його дії в разі необхідності застосування запобіжних заходів за дії здійснюються правопорушником?» [2]

На наш погляд, коли співробітник поліції діє в інтересах закону як особа посадова він не обмежений у своїх правах як особа фізична. Тому на нього поширюються положення ККУ про обставини, що виключають злочинність діяння. Відповідно, перебуваючи в стані необхідної оборони, а також при наявності інших обставин, що виключають злочинність діяння (тобто діючи, як будь-яка фізична особа), поліцейський не обмежений тими заборонами і обмеженнями, які сформульовані в гл. 5 Закону про Національну поліцію. Якщо співробітник поліції суворо дотримується правових основ застосування спеціальних засобів, то він не підлягає кримінальній відповідальності за заподіяну в результаті такого застосування шкоду, якими б не були наслідки, що наступили.

Тобто, вивчення досвіду застосування спеціальних засобів працівниками поліції європейських країн і аналіз законодавчої основи їх регламентації показує, що в порівнянні з нашим законодавством воно істотно відрізняється в частині правового регулювання не тільки окремих аспектів даного питання, але і деяких концептуальних його положеннях. Практика діяльності поліції європейських країн в частині застосування спеціальних засобів пішла по шляху закріплення найбільш важливих, фундаментальних принципів, основних правил їх застосування.

Література:

1. Про Національну поліцію: закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
2. Ковальова О. В. Законний порядок і проблемні питання застосування спеціальних засобів // Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: зб. наук. пр. Харків, 2018.

*Гіденко Євген Єрґійович,
магістр права, викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки,
Звеґінцева Анна Михайлівна,
курсант 1 курсу ФПФПКП
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

ПРОБЛЕМАТИКА НАРКОТИКІВ В СУЛЬСПІЛЬСТВІ

У всесвітньому докладі ООН в наркотиках повідомляється, що в 2015 р майже чверть мільярда людей (в цілому 246 млн, або кожен двадцятий житель планети у віці від 15 до 64 років) брали заборонені наркотики.

Течення століть вживання наркотиків сприймалося як фактор, що загрожує безпеці суспільства, що призводило до спроб ОКРЕМИХ країн законодавчо обмежити це явище на своїй території.

На початку ХХ ст. відбулося усвідомлення транснаціональному масштабу даної проблеми, що зумовило установа в 1909 р Міжнародної комісії з опіуму в Шанхай, результатом роботи якої стало прийняття Гаазької конвенції з опіуму 1912 г. - першого міжнародного документа, присвяченого боротьбі з психоактивними речовинами. Сучасний наркобізнесу, в основі якого продовжують складати два глобальних центру нарковиробництва (афганський героїновий і латиноамериканських Кокаїновий), кидає нові виклики світовій спільноті, створюючи речовини, а не Які підлягають міжнародний і внутрішньо державний контроль, і активно Освоюючи майданчик інтернет-торгівлі.

Паралельно з пошуками можливостей створення ефективних правових бар'єрів з метою протидії поширенню наркотиків в сучасній економічній теорії в якості одного з Найбільш популярних напрямків («економіки злочинів і покарань») (Economics of crime and punishment) розвивається так звана «економіка наркотиків».

Основоположником цієї теми вважається американський економіст С. Роттенберг, який опублікував в 1968 р статтю «Таємне розповсюдження героїну, його виявлення і придушення».

Надалі увагу даній проблемі уделіли чимало вчених-економістів, серед яких два нобелівські лауреати - М. Фрідмен і Г. Беккер.

До економічної дискусії прихильників і противників прогибціонізм приєднуються і представники кримінологічного спільноти. Ідею поступового переходу від політики «війни з наркотиками» («War of drugs») до політики «найменшого шкоди» («Harm reduction») поділяє відомий російський кримінолог Я.І. Гилинський, з жалем констатує, що «підміна реальної антинаркотичної діяльності (соціальної, медичної, педагогічної, психологічної) черговим нападом» посилення боротьби «лише погіршує ситуацію».

Концептуальні наукові підходи до кримінологічному вивчення проблем наркотизму пропонують, зокрема, А.В. Федоров, який обгрунтовує необхідність наркокримінології як напряму кримінологічної науки, що досліджує закономірності злочинності, пов'язаної з незаконним споживанням наркотичних засобів і психотропних речовин і Г.В. Зазуліна, який вважає за доцільне ввести в науковий обіг поняття «кримінологія антинаркотичної діяльності». Кримінологія антинаркотичної діяльності вивчатиме специфіку і ефективність реагування держав, що входять в різні сучасні локальні цивілізації, на молодіжний наркотизм; субкультури, що допускають наркотизуючихся практики; наркоманію; ринки наркотиків; діяльність організацій, що борються за легалізацію марихуани або інших наркотиків; функціонування інформаційних каналів, що просувають споживання наркотиків з метою сп'яніння в масову і молодіжну культуру, і інших пронаркотическіх сил наркорéalності. Фахівці, підготовлені в галузі кримінології антинаркотичної діяльності, на думку Г.В. Зазуліна, зможуть науково обгрунтувати необхідність побудови антинаркотичної діяльності на основі принципу економії кримінальної репресії

Поки науковці розбирають цю тему та проблематику її. Держава починає діяти. Тому в ККУ відповідальність посилюється.

Переслідуючи мету посилення відповідальності за злочини в сфері незаконного обігу наркотиків, насправді законодавець створив ситуацію, коли незаконні дії з оптовими по суті партіями наркотиків можуть бути кваліфіковані як вчинені без мети збуту і покарання при цьому буде рівнозначним покаранню, яке може бути призначене за ті ж дії, які мають на меті збуту.

Підводячи підсумок, відзначимо, що для подолання проблеми наркотизації суспільства і вироблення оптимальних підходів до боротьби з наркобізнесом необхідний комплексний економічний, кримінологічний, соціологічний та порівняльно-правовий аналіз чинного законодавства і організаційних заходів, що вживаються щодо поширення наркотиків на всіх рівнях державної влади і місцевого самоврядування.

Література:

1. Зазулин Г.В. Противодействие наркобизнесу: экономическая криминология или криминологическая теория антинаркотической деятельности / Г.В. Зазулин // Криминология: вчера, сегодня, завтра. — 2015. — № 3 (38).
2. Гунський Ю. І., Шаповалова В. А., Кутько І. І., Шаповалов В. В. Лікарські засоби у психофармакології. — Київ: Здоров'я; Харків: Торсінг, 1997
3. Музика А. А. Відповідальність за злочини у сфері незаконного обігу наркотичних засобів. — Київ: Логос, 1998.
4. James M. Lost on the Silk Road: Online drug distribution and the 'cryptomarket' / M. James // Criminology and Criminal Justice. — 2014. — Vol. 14, iss. 3